

Närvaro och nätverk skapar nya affärer

Genom integrationen av SEB:s verksamheter i Norden, Tyskland och Baltikum skapas en starkare SEB-koncern med ökad räckvidd och kompetens. I SEB har kunderna en finansiell partner som skapar nya affärsmöjligheter, lokalt såväl som globalt.

Innehåll

SEB:s finansiella information återfinns på www.seb.net

2002 i korthet	1
Styrelseordföranden har ordet	2
VD har ordet	4
Den ekonomiska utvecklingen	6
Detta är SEB	8
SEB och omvärlden	10
SEB-aktien	16
SEB-koncernens divisioner	
Nordic Retail & Private Banking	18
Corporate & Institutions	20
SEB AG Group/division SEB Germany	24
SEB Asset Management	27
SEB Baltic & Poland	29
SEB Trygg Liv	31
Förvaltningsberättelse	34
Finansiell koncernöversikt	34
Koncernens risk- & kapitalhantering	40
Ansvarsfördelning och styrning	46
Redovisningsprinciper	50
Definitioner	53
Resultaträkningar	54
Balansräkningar	56
Kassaflödesanalys	57
Noter	58
Femårsöversikter	90
Förslag till vinstdisposition	92
Revisionsberättelse	93
Styrelse	94
Verkställande ledning och revisorer	95
Adresser	96

Ekonomisk information under 2003

Bokslutsmeddelande	13 februari
Årsredovisning	Mitten av mars
Bolagsstämma	9 april
Delårsrapport januari–mars	8 maj
Delårsrapport januari–juni	14 augusti
Delårsrapport januari–september	22 oktober

Kontaktpersoner:

Gunilla Wikman
Koncerninformationschef
Telefon: 08-763 81 25
E-mail: gunilla.wikman@seb.se

Per Anders Fasth
Chef Investor Relations
Telefon: 08-763 95 66
E-mail: per.anders.fasth@seb.se

Annika Halldin
Ansvarig Finansiell information/Aktieägarfrågor
Telefon: 08-763 85 60
E-mail: annika.halldin@seb.se

2002 i korthet

Resultatutveckling och föreslagen utdelning

- Operativt rörelseresultat uppgick till 7 412 Mkr, en ökning med 6 procent på jämförbar basis
- Intäkterna sjönk med 4 procent på jämförbar basis
- Kostnaderna minskade med 9 procent på jämförbar basis – kostnads målet uppnått
- Kreditförlusterna var fortsatt låga
- Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 12,0 procent (11,9)
- Vinsten per aktie uppgick till 7:60 kronor (7:17)
- Utdelningen föreslås till 4:00 kronor (4:00)

Strategi- och förändringsarbete

- **Ökad kundnöjdhet.** Även om kunderna inom företagssektorn och private banking liksom kunderna i Tyskland och Baltikum redan tidigare givit SEB högsta betyg har de svenska retail-kunderna på senare år varit mindre nöjda. Här har förstärkningen av kontorens roll under 2002 givit god effekt i form av kraftigt förbättrade betyg från retail-kunderna i Sverige.
- **Förbättrat samarbete och ökad korsförsäljning inom koncernen.** Ett stort antal aktiviteter har genomförts under året för att bättre utnyttja SEB:s breda tjänsteutbud. Livförsäkringstjänster har börjat säljas till företagskunder, de baltiska bankerna har inlett ett närmare samarbete, ytterligare delar av verksamheten i Tyskland har samordnats med olika divisioner i Sverige etc.
- **Ökad kostnadseffektivitet.** SEB:s kostnadsneddragningsprogram har gått snabbare än planerat och kostnaderna har minskat med 2,5 miljarder sedan första halvåret 2001.

Händelser under året

- I början av året beslutar SEB Asset Management att samordna sina verksamheter i London och Stockholm, vilket medför att divisionens London-kontor stängs.
- Under våren presenterar SEB ett nytt sparkonto, Specialkontot, med en av den svenska sparmarknadens mest attraktiva räntor.
- I april öppnar SEB Private Banking kontor i Zürich.
- SEB Germany sluter avtal med Volkswagen Bank Direkt om att erbjuda bitillverkarens kunder värdepappers- och fondtransaktioner on-line.
- SEB ökar sitt innehav i danska Amagerbanken till 30 procent.
- Under hösten köper SEB Europay (varumärket Eurocard) i Norge och blir därmed ledande kortutgivare i Norden.
- Kapitalbasen i Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv utökas med sammanlagt 530 Mkr.

Seglingsprojektet i hamn

I juni 2002 gick bankens tävlingsbåt "SEB" i mål i Kiel efter ett tre år långt engagemang i Volvo Ocean Race.

Inom ramen för Team SEB deltog 24 300 SEB-gäster i sammanlagt 350 aktiviteter som genomfördes kring Volvo Ocean Race, såväl under hamnstoppen som under de tre sommarkampanjer som genomfördes i norra Europa. Enbart under stoppet i Göteborg 2002 hade SEB 9 500 gäster. Team SEB hamnade på tredje plats avseende mediaexponering. Det totala värdet av SEB:s exponering beräknas till 440 Mkr. SEB uppnådde därmed sitt mål att generera ett värde dubbelt upp mot investeringen. Den totala kostnaden för deltagandet i tävlingen uppgick till 210 Mkr under tre år. Trots ett svagt tävlingsresultat var satsningen en klar framgång för SEB. Kopplingen mellan banken och segling visade sig fungera bra i såväl relationsskapande som varumärkesbyggande syften.

God prestation tack vare fokus på kärnverksamhet

2002 blev ett år av fortsatt svag internationell konjunktur och fortsatta börsfall i Europa och USA. Stegrad världspolitisk oro bidrog till att släcka förhoppningar om en positiv vändning i världsekonomin. Osäkerheten består under 2003.

Efter avslutade samtal om sammanslagningen med FöreningsSparbanken har SEB under 2002 varit inriktat på att utveckla sin kärnverksamhet på befintliga marknader och därmed bygga en stabil grund för hög, uthållig lönsamhet. Trots svag konjunktur och minskad aktivitet på de finansiella marknaderna nådde SEB en lönsamhet som var i nivå med, och till och med något överträffade, föregående års. Styrelsen ser det som en god prestation under svåra omständigheter.

Men ännu har koncernen inte uppnått det långsiktiga lönsamhetsmål som lagts fast. Det innebär att arbetet för att öka intjäning och kostnadseffektivitet måste fortsätta med

”Arbetet för att öka intjäning och kostnadseffektivitet måste fortsätta med oförminskad styrka.”

Jacob Wallenberg (i samtal med Lars H Thunell)

oförminskad styrka, inte minst mot bakgrund av den osäkra utvecklingen i världen.

Det besparingsmål som skulle ha varit uppnått i början av 2003 uppnåddes redan före utgången av 2002. Det är en betydelsefull signal som visar att arbetet bedrivs målmedvetet och kraftfullt och som inger förtroende för framtiden. Även kundmätningar bekräftar detta.

Ökad stabilitet i banksystemet

Den utdragna lågkonjunkturen och börsfallet har inte hotat stabiliteten i banksystemet. De europeiska bankerna har generellt en starkare kapitalbas än i början av 1990-talet. En lärdom av tidigare misstag har varit att förbättra kapitaltäckningsgraden. På den tyska bankmarknaden råder emellertid särskilda problem. Konjunkturedgången har blottlagt och förvärrat strukturella obalanser i den tyska ekonomin som uppstod i samband med återföreningen. Samtidigt är de tyska bankerna, bland annat till följd av marknadens fragmentering, svagare än bankerna i övriga Europa.

Det är uppenbart att den tyska bankmarknaden står inför en konsolideringsprocess. Det omstrukturerings- och effektiviseringsarbete som inleddes 2000 ger SEB AG i Tyskland en god möjlighet till långsiktig lönsamhet och en stark konkurrenskraft. Dock är avkastningen i Tyskland fortfarande under målet, men det är min övertygelse att SEB AG på sikt kommer att nå koncernens lönsamhetsmål.

Förtroende och öppenhet

Det breda aktieägandet, men också negativa händelser som redovisningsskandaler och konkurser i stora amerikanska företag, har skapat ökad uppmärksamhet kring hur företagen styrs och kontrolleras. Debatten om ägarstyrning är väsentlig och välkommen eftersom det är ett vitalt samhällsintresse att människor kan känna förtroende för hur deras placeringar i näringslivet förvaltas. Företagen i den finansiella sektorn har här ett särskilt stort ansvar. Den pågående diskussionen – på båda sidor av Atlanten – kan ge impulser såväl till förbättrade rutiner som till ökad öppenhet. Det är dock viktigt att notera att regelverk, praxis och företagskulturer skiljer sig mellan länder och kontinenter. Därför är sällan erfarenheter – och än mindre konkreta förslag – direkt överförbara. Viktigt att notera är också att detaljreglering aldrig kan ersätta självreglering och därmed grundläggande krav på moral och etik.

”Ägarstyrning är ett viktigt verktyg för att upprätthålla förtroendet hos aktieägare, kunder, långgivare och andra beslutsfattare.”

SEB – ägarstyrning i praktiken

SEB har en tradition av aktivt och engagerat styrelsearbete. Ett arbete som utöver övervakning och kontroll också innefattar fortlöpande diskussion och beslut om SEB:s strategi och utveckling. SEB:s styrelse ser ägarstyrning som ett viktigt verktyg för att upprätthålla förtroende hos aktieägare, kunder, långgivare och andra beslutsfattare. Därför har vi i denna årsredovisning utförligt beskrivit hur vi i styrelsen fullgör det ansvarsfulla uppdrag vi fått av aktieägarna. Jag vill än en gång understryka att det sedan ett antal år har varit vårt mål att öka öppenhet, transparens och kommunikation.

Genom att skapa värde för sina kunder skapar SEB värde för sina aktieägare. I fokus under 2003 står det fortsatta arbetet med att med kundernas intresse för ögonen strömlinjeforma den nordeuropeiska koncernen vi successivt byggt upp genom investeringar i nya marknader, nya verksamheter och ny teknik under de senaste åren. Genom effektiviseringar och ökat samarbete är det möjligt att på samma gång öka kundnöjdhet och minska kostnader.

Tack!

2002 har för många i SEB varit ett år av mycket hårt arbete. Jag vill på styrelsens vägnar framföra ett stort tack till SEB:s ledning och alla anställda för goda insatser och uppnådda framgångar under det gångna året.

Stockholm i februari 2003

Jacob Wallenberg
 Jacob Wallenberg
 Styrelsens ordförande

Bättre resultat trots sämre marknader

SEB:s vinst för 2002 var bättre än för 2001, vilket är ett resultat av vårt pågående förändringsprogram. Världskonjunkturen försvagades och för tredje året i rad minskade värdena på världens börser. I Stockholm föll börsern 37 procent (jämfört med en nedgång på 16 procent 2001). Det har varit ett tufft år för många av våra kunder.

SEB har under senare år genomgått en strategisk omvandling och en kraftig expansion, inte minst internationellt. Under 2002 har vi koncentrerat vårt arbete på ett internt förbättringsprogram med målet att utnyttja vår potential och skapa en hållbar lönsamhetsnivå. Detta program, som sattes igång hösten 2001, har mer än motverkat effekten av den svaga ekonomiska utvecklingen i världen. Det är glädjande att se de framsteg som uppnåtts av alla divisioner, affärsområden, bolag och staber i hela koncernen. Programmet kallas "3 C", vilket står för Customer satisfaction, Cross-servicing och Cost-efficiency.

När det gäller *Customer satisfaction*, dvs kundnöjdhet, hade vi redan höga betyg från bland annat nordiska storföretag och tyska kunder, medan betyget från de svenska retailkunderna behövde förbättras. Efter våra satsningar på kontoren har privatkunderna i Sverige blivit mer nöjda enligt en undersökning av Svenskt Kvalitetsindex hösten 2002. Det ger en god grund för våra fortsatta ansträngningar.

Cross-servicing står för ökat samarbete och korsförsäljning i koncernen. Detta är sannolikt det viktigaste instrumentet för att långsiktigt öka kundnöjdheten, höja intäkterna och minska kostnaderna. Därför började vi under 2002 ett arbete för att stärka det interna samarbetet under rubriken "ett SEB". Vi har valt att koncentrera oss på fyra grundläggande gemensamma värderingar: engagemang, kontinuitet, ömsesidig respekt och professionalism.

"Cross-servicing är sannolikt långsiktigt det viktigaste instrumentet för att öka kundnöjdheten, höja intäkterna och minska kostnaderna."

Vårt *Cost-efficiency-program*, som påbörjades under hösten 2001, innebär att kostnadsnivån skulle sänkas från 22,5 miljarder på årsbasis till 20 miljarder under det första kvartalet 2003 (inklusive Trygg Liv och exklusive omstruktureringkostnader). Den nivån har redan uppnåtts – ett kvartal tidigare än planerat. Totalt har koncernens befattningar minskat med cirka 1 600, dvs 8 procent på 18 månader.

Vårt förändringsprogram 3 C har givit klara resultat inom hela koncernen. Det är uppmanande att se att våra marknadspositioner stärkts inom i stort sett alla divisioner.

Lars H Thunell (i samtal med Jacob Wallenberg)

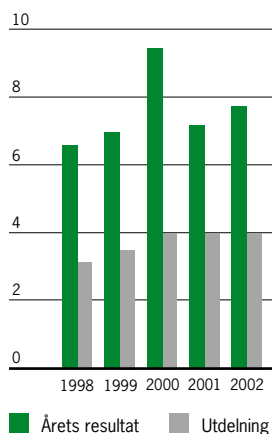
Nordic Retail & Private Banking har lyckats anpassa kostnaderna så att de mer än väl kompenseras för fallande intäkter. Den ökade effektiviteten har förbättrat kapitalavkastningen till närmare 26 procent.

Inom divisionen *Corporate & Institutions* hade Merchant Banking ett resultat på över 4 miljarder, i nivå med förra året, vilket var mycket starkt! Det är också glädjande att se hur stabilt resultatet i Merchant Banking nu blivit. Resultatfallet blev naturligtvis stort för Enskilda Securities, men det är ändå bra att visa ett resultat på närmare 200 Mkr under ett sådant år.

SEB Germany led av det svaga affärsklimatet i Tyskland under 2002. Trots många framsteg när det gäller försäljning och kostnadsbesparingar, har konjunkturen försvagats så pass att det inte räckt till. Vår strategi är att arbeta långsiktigt för att stärka vår position på den tyska marknaden. SEB Asset Management har lyckats väl med kostnadsnedskärningarna och har trots ett stort intäktstapp förbättrat K/I-talet. Division SEB Baltic & Poland visar en kraftig tillväxt i volym och intäkter, vilket resulterat i en vinstökning på hela 30 procent.

Vinst per aktie och utdelning

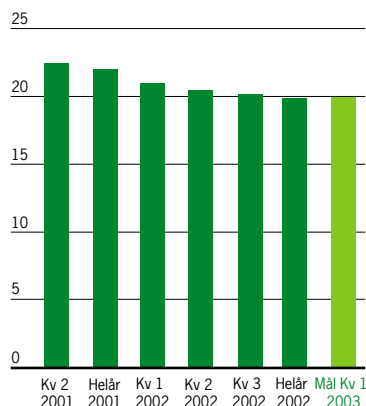
Per SEB-aktie, kronor

Vinst per aktie 2002 var 7:60 kronor. Utdelningen föreslås bli oförändrad, 4:00 kronor per aktie.

Kostnadsbesparingsprogram

Inklusive SEB Trygg Livs kostnader, Mkr

Värdeminskningen på aktiemarknaden har slagit mot *SEB Trygg Liv*. Koncernen har under året stöttat Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv med kapitalinjektioner om sammanlagt 530 Mkr för att stödja verksamheten och dess fortsatta tillväxt.

Nivån på kreditförluster fortsatte att vara låg. Ökningen under 2002 beror främst på att vi hade högre återföringar än normalt under 2001. Vi kan idag inte se någon påtaglig försämring i våra kreditportföljer, men de fortsatt svaga ekonomiska utsikterna gör oss ödmjuka och kräver stor vaksamhet när det gäller krediter.

”Vi räknar inte med att få någon draghjälp från en bättre konjunktur under 2003.”

Under 2002 lyckades vi öka resultatet trots en svag konjunktur. Det är naturligt att osäkerheten är stor i början av året – och i år känns den större än någonsin. I skrivande stund vet vi inte om det blir krig i Irak och hur det kan tänkas påverka oljepriser, valutor, aktiekurser och räntor. Under 2003 har vi i Sverige också omröstning om EMU. Förberedelser pågår redan inom SEB för att vi – om det blir ett ja i omröstningen – ska klara en övergång till euro i januari 2006. Dessutom blir det folkomröstning om EU i Baltikum och Polen under 2003.

Vårt konjunkturscenario är ganska pessimistiskt och vi räknar inte med att få någon draghjälp från en bättre konjunktur under 2003. Även om det mål för kostnadsreduktion som vi satte upp hösten 2001 har uppnåtts, kommer vi att fortsätta att effektivisera våra verksamheter. Vi vet nu att det går, och den erfarenheten är viktig att ta vara på. Vårt mål när det gäller kostnadseffektivitet är att nå en kostnads/intäktsrelation på 0,60 på lång sikt och 0,65 under 2004, förutsatt att marknadsläget förbättras något.

SEB:s vision är att bli en ledande nordeuropeisk bank, baserad på långsiktiga kundrelationer, kompetens och e-teknologi. Vår affärsidé är att skapa mer värde för våra kunder i en föränderlig värld. Vi kommer att fortsätta arbeta hårt för att förbättra relationerna ytterligare med våra kunder och att leverera finansiella tjänster och rådgivning av högsta kvalitet. Med den höga kunskapen hos våra medarbetare, en effektiv och samarbetande organisation samt en stark kapitalbas är det vår övertygelse att det skapar en god lönsamhet och därigenom mer värde för våra aktieägare.

Avslutningsvis vill jag ta tillfället i akt att även här tacka alla anställda och kunder för det starka engagemanget för vår bank!

Stockholm i februari 2003

Lars H Thunell
Verkställande direktör och koncernchef

Klas Eklund (t.v.) i samtal med Lars H Thunell

Konjunkturvändningen kan dröja

2002 präglades av skakiga börser och osäkerhet världen över. Företagen avvaktade och sköt investeringsbesluten på framtiden. Samtidigt klarade sig den svenska ekonomin förvånansvärt bra. Möt SEB:s koncernchef Lars H Thunell och chefekonom Klas Eklund i ett samtal om året som gått, om drivkrafterna i världsekonomin och om hoten och möjligheterna de ser för resten av 2003.

– Ett år av baksmälla...

Så sammanfattar Lars Thunell och Klas Eklund samstämmigt den ekonomiska utvecklingen i världen under 2002.

– Och det är inte vilken baksmälla som helst, fortsätter Klas Eklund, utan de fortsatta effekterna av att den största börsbubblan på 70 år har brutit. Det har naturligtvis skakat om världens ekonomier rejält och det kommer att ta flera år innan alla följdverkningar har fått värka ut ur det ekonomiska systemet.

– Det här har lett till den osäkerhet som fortfarande karaktäriserar världskonjunkturen, konstaterar Lars Thunell. Under hela 2002 sjönk transaktionsvolymerna och företagen avvaktade med sina investeringsbeslut.

I världens ekonomiska "motor", USA, lyckades regeringen med skattesänkningar och centralbanken med ideliga räntesänkningar i viss mån dämpa nedgången. Men enligt Klas Eklund har det också inneburit att man skjutit problemen framför sig.

– Skuldsättningen är hög och det kommer att ta tid innan kapacitetsutnyttjandet inom industrin når normala nivåer igen, så att investeringarna kan komma igång.

I Sverige har SEB:s ekonomer tillhört pessimisternas skara under året som gått. När andra konjunkturbedömare spådde en uppgång, stod Klas Eklund och hans medarbetare fast vid att den svaga konjunkturen skulle hålla i sig också i Sverige.

– Det stämmer. Det finns en rad bromsklossar som hindrar den svenska tillväxten från att ta fart. Förutom den

svaga utvecklingen i USA är det skattehöjningar, en starkare krona och fortsatt kris för telekombranschen.

– Samtidigt måste man med en viss förvåning konstatera att Sverige klarat sig rätt hyggligt, invänder Lars Thunell. Nedgången har faktiskt inte drabbat den svenska ekonomin som helhet ännu. Fortfarande håller sig till exempel privatkonsumtionen på en ganska hög nivå.

På samma sätt tror Lars Thunell att många är förvånade över att den kraftiga börsnedgången inte slagit hårdare mot banksystemet.

– Men det är inte bankerna som tagit mest stryk, konstaterar han. Det är pensionssystemet och de som fondsparar via livbolag som drabbats kraftigast av nedgången.

Klas Eklund nickar instämmande och menar att det sannolikt dröjer innan vi får se en rejäl uppgång på börserna igen.

– Fondplaceringarna har dragit ned sin exponering mot börserna kraftigt, vilket lett till en avsevärt minskad efterfrågan på aktier.

Sverige har alltså klarat sig ganska bra, trots den svaga konjunkturen. Men i Tyskland, Europas viktigaste ekonomi, är problemen betydligt större?

– Ja, den tyska ekonomin brottas med en rad svårigheter, varav många har sina rötter i återföreningen mellan de två tyska staterna för drygt ett decennium sedan. Till det kommer ett antal strukturproblem som skattesystemet och en stel arbetsmarknad, säger Klas Eklund, och fortsätter:

– Tyvärr ser jag ingen positiv vändning under 2003, även

om man kan skönja de första tecknen på ett krismedvetande som på sikt kan leda till nödvändiga ekonomiska reformer. Men för att den tyska ekonomin ska ta fart krävs draghjälp utifrån, en ökad efterfrågan internationellt.

Även det tyska banksystemet är i behov av strukturförändringar, menar Lars Thunell. Förutom kreditproblem har de tyska bankerna ytterligare ett stort bekymmer – för låg avkastning på låneportföljerna. Det leder till en återhållsamhet med att bevilja nya krediter, vilket i sin tur bromsar den ekonomiska återhämtningen i Tyskland än mer.

– I det perspektivet är SEB mycket väl positionerat på den tyska marknaden, konstaterar Lars Thunell nöjt. Så förutsättningarna för en ökad integration över gränserna av SEB:s tjänster är mycket goda.

Just integrationen av SEB:s tjänster och resurser i de länder där banken är verksam verkar ju gå hand i hand med den ekonomiska integrationen av Europa.

– På sätt och vis kan man säga att SEB gått före den finansiella konvergensen i Europa, förklarar Lars Thunell. Vi har skapat våra egna förutsättningar för en fortsatt ekonomisk integration genom SEB:s verksamheter i exempelvis Tyskland, Polen och de baltiska länderna. Våra kunder är faktiskt redan nu integrerade i ett europeiskt perspektiv.

– Och i takt med den ekonomiska harmonisering som följer av EU:s beslutade utvidgning, kan vi ta ut de positiva effekterna av de satsningar som gjorts under de senaste åren.

Lars Thunell ser EU:s utvidgning österut och den europeiska valutaunionen i första hand som instrument för att skapa ett framtida Europa i fred. Därför är det viktigt, anser han, att också Sverige tar sitt ansvar för en fredlig utveckling och deltar fullt ut, även i valutasamarbetet.

Klas Eklund pekar på de ekonomiska fördelar som ett EMU-medlemskap för med sig, till exempel att det blir lättare för konsumenter att jämföra priser på varor och tjänster och att ökad konkurrens leder till effektivitetsvinster och högre produktivitet.

– Vi ska komma ihåg att närmare hälften av Sveriges utrikeshandel i dag sker med länder inom euro-området. Den handeln underlättas givetvis om valutariskena försvinner. Dessutom kan en gemensam valuta innebära en rejäl skjuts framåt för handeln över gränserna.

Ett svenskt deltagande i valutaunionen innebär också skärpt konkurrens för bankerna, något som Lars Thunell ser fram emot med tillförsikt.

– SEB kommer att utmanas i Sverige, men samtidigt kan vi utmana andra på deras respektive hemmamarknader genom att utnyttja vår samlade styrka och kompetens i dessa länder.

Vad kan vi då förvänta oss av 2003 och vad krävs för en återhämtning i världsekonomin?

– Först och främst ska vi ha klart för oss att det råder en osäker politisk situation i vår omvärld med många svårbedömda faktorer, inte minst oljepriset, säger Klas Eklund och fortsätter:

– Om den situationen förbättras kan vi kanske förvänta oss en uppgång på börserna. Men det finns risk för besvikelser. För en långsiktig tillväxt krävs att USA får fart på sin ekonomi och att dagens stora obalanser värker ut.

Han får medhåll av Lars Thunell, som även pekar på deflationen – fallande prisnivåer – som ett potentiellt världsekonomiskt hot.

– I Kina och Indien producerar industrierna allt mer komplexa varor till låga kostnader. Det riskerar att skapa ett kapacitetsöverskott som på sikt kan hota den ekonomiska tillväxten i Europa och USA.

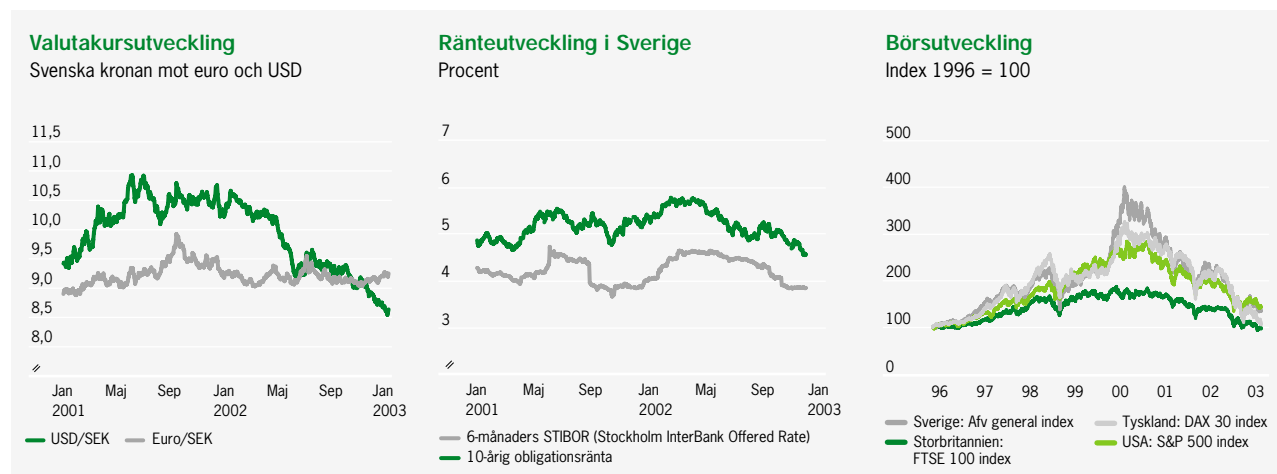
Klas Eklund konstaterar att deflationshotet är aktuellt för första gången på mycket länge. Han bedömer dock riskerna som mycket små att Europa och USA skulle gå en "japansk" deflationsutveckling till mötes.

– Vi har alldeles för starka centralbanker för att hamna i ett sådant läge. Men det är viktigt att centralbankerna fortsätter att vara lika aggressiva i bekämpningen av deflationshotet som de är i kampen mot inflationen.

Framtidsutsikterna för den svenska ekonomin är till största delen beroende av vad som händer i vår omvärld. Samtidigt ser Lars Thunell och Klas Eklund vissa ljusningar i den inhemska industrin.

– En positiv signal är att man kan skönja en viss stabilisering inom telekomsektorn, säger Lars Thunell.

– För att få ett riktigt driv i den svenska ekonomin igen krävs utan tvekan ett flertal externa injektioner, inte minst från USA. Sammantaget är vår bedömning att den svenska ekonomin fortsätter att gå halvhyggligt i år och att den kommer att växa i ungefär samma takt som under 2002, avslutar Klas Eklund.

Detta är SEB

Nöjdare kunder, ett förbättrat samarbete mellan koncernens olika delar och ökad kostnadseffektivitet – det är de viktigaste målen för SEB.

SEB-koncernen är en nordeuropeisk finansiell bankgrupp med tyngdpunkten på större företag, institutioner och privatpersoner. SEB har totalt 672 kontor i Sverige, Tyskland och Baltikum och över 4 miljoner kunder, varav 1,3 miljoner internetkunder. Den 31 december 2002 uppgick koncernens balansomslutning till 1 241 miljarder kronor och förvaltad kapital till 742 miljarder kronor. Koncernen finns representerad i ett 20-tal länder jorden runt och har cirka 20 000 anställda.

Affärsidé, vision och strategi

SEB:s *affärsidé* är att tillhandahålla finansiella råd samt hantera finansiella risker och transaktioner för företag och privatpersoner på ett sådant sätt att våra kunder blir nöjda att våra aktieägare får en konkurrenskraftig avkastning och att vi anses vara goda samhällsmedborgare.

Målen skall nås med hjälp av motiverade medarbetare samt genom samarbete mellan olika verksamheter inom SEB.

SEB:s *vision* är att vara en ledande nordeuropeisk bank, baserad på långsiktiga kundrelationer, kompetens och e-teknologi.

De finansiella målen är

- en avkastning på eget kapital på 15 procent efter skatt, över en konjunkturcykel
- en kontinuerlig förbättring av K/I-talet till 0,60 på lång sikt
- en primärkapitalrelation på lägst 7 procent samt
- en utdelning på 40 procent av resultatet per aktie, över en konjunkturcykel.

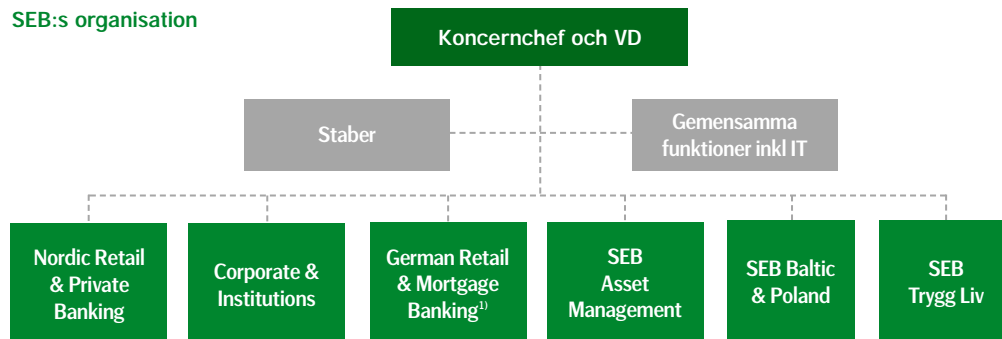
Strategi

SEB:s *strategi* är att bygga vidare på koncernens traditionella styrkefaktorer som finansiell partner till företag och finansiellt aktiva, krävande privatpersoner och stärka positionen på befintliga marknader.

Under 2002 har SEB koncentrerat sig på tre huvudfrågor:

- **Ökad kundnöjdhet.** Under året fick kontoren i Sverige en starkare roll, vilket lett till att kundnöjdheten hos SEB:s svenska retail-kunder förbättrades markant. Det redan goda betyget på private banking-området höjdes och i likhet med tidigare år rankades såväl Merchant Banking och Enskilda Securities som dotterbankerna i Tyskland och Baltikum högt.
- **Förbättrat samarbete och ökad korsförsäljning inom koncernen.** Under året genomfördes en rad åtgärder för att öka möjligheterna för kunderna att kunna ta del av SEB:s breda tjänsteutbud. I Baltikum infördes t ex en så kallad "one-point-of-entry-lösning", som innebär att kunderna kan erhålla service i samtliga baltiska länder via en av de tre dotterbankerna. SEB Trygg Liv intensifierade samarbetet med kontoren i Sverige och började också sälja livförsäkringstjänster till storföretagen.
- **Ökad kostnadseffektivitet.** Under hösten 2001 startades ett besparingsprogram, där nettoeffekten skulle uppgå till 2,5 miljarder kronor per år från och med första kvartalet 2003. Det motsvarar en kostnadsneddragning från 22,5 miljarder till 20 miljarder kronor. Detta mål uppnåddes redan vid utgången av 2002.

SEB:s organisation

1) Namnbyte från SEB Germany från och med 2003

SEB på marknaden

På retail-marknaderna i Sverige, Tyskland och Baltikum konkurrerar SEB huvudsakligen med större banker och för Sveriges del även med ett antal nischaktörer. Under 2002 ökade SEB sin andel av inlåningen från hushållen i Sverige med 0,2 procentenheter (t o m november), medan andelen av företagsinlåningen var oförändrad. Andelen av den totala utlåningen till allmänheten (hushåll, företag mm) minskade med 0,2 procentenheter. SEB:s andel av hushållsutlåningen steg med 0,3 procentenheter, framför allt till följd av en ökning på bolånemarknaden. De tre baltiska dotterbankerna hade en samlad andel av in- och utlåning på närmare en tredjedel i Baltikum totalt. I Tyskland har SEB cirka en procent av hushållsmarknaden.

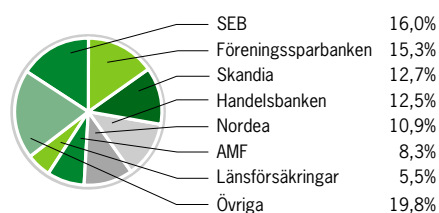
Med 742 miljarder kronor i förvaltad kapital är SEB en av de största privata kapitalförvaltarna i Norden. På den svenska hushållsmarknaden för sparande (exklusive direktägda aktier) hamnade koncernen vid utgången av 2002 åter på förstaplats med en andel på 16 procent (16,2).

Inom livförsäkringsområdet är SEB Trygg Liv en av de tre största aktörerna på den svenska marknaden.

SEB:s konkurrenter inom till exempel export- och projektfinansiering, skuld- och kapitalmarknadstjänster samt värdepappersfinansiering utgörs i första hand av amerikanska och europeiska investmentbanker och globala affärsbanker. På den svenska företagsmarknaden är SEB ledande inom bland annat valutahandel, cash management, exportfinansiering och internationella betalningar. SEB har också bland annat rankats som bästa valutabank i svenska kronor globalt.

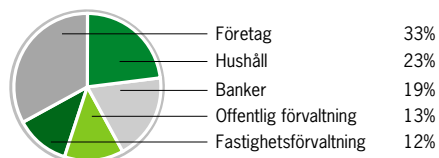
Enskilda Securities är den största aktören på börserna i Stockholm och Oslo. Företaget är också en av de mest anlita-de investmentbankerna i fråga om fusioner och förvärv med nordiska bolag som köpande eller säljande part.

SEB:s andel av totalt sparande, Sverige

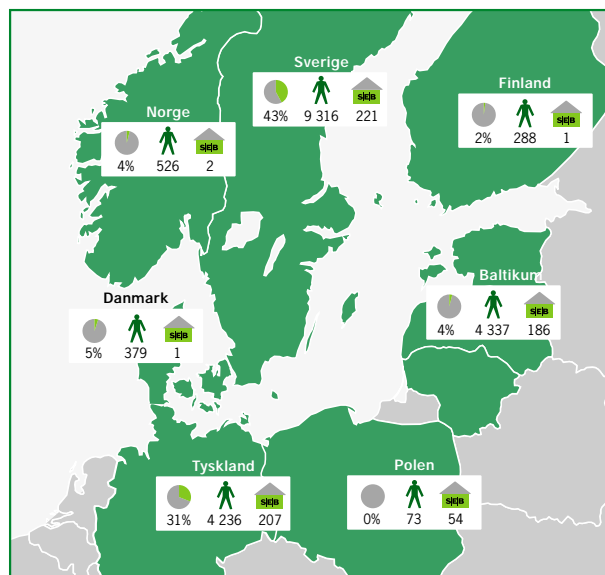
SEB är fortsatt störst på den privata sparandemarknaden med en marknadsandel på 16,0 (16,2) procent.

Kreditportfölj, 2002

Under 2002 ökade SEB:s kreditexponering från 955 miljarder kronor till 1 000 miljarder kronor.

SEB:s huvudmarknader

● Bruttointäkt, % (SEB totalt: 64 553 Mkr) 👤 Antal anställda (SEB totalt: 19 826) 🏠 Antal kontor (SEB totalt: 672)

Marknadsandelar

Procent	2002	2001	2000
Inlåning från allmänheten, Sverige	21,2 ¹⁾	21,3	20,2
Hushåll	12,8 ¹⁾	12,6	13,4
Företag	26,9 ¹⁾	26,9	24,3
Utlåning till allmänheten, Sverige	13,4 ¹⁾	13,6	14,4
Hushåll	11,2 ¹⁾	10,9	11,3
Företag	14,9 ¹⁾	15,2	16,5
Inlåning från allmänheten, Baltikum	26,0	25,1	26,8
Utlåning till allmänheten, Baltikum	33,0	34,5	32,5
Andel av fondmarknaden, Sverige	17,3	18,4	19,6
Andel av nyteckning fondförsäkring, Sverige	21,2	18,5	19,6
Andel av börshandeln, Stockholm	9,3	9,0	9,8
Andel av börshandeln, Oslo	13,1	16,9	13,0
Andel av börshandeln, Helsingfors	5,2	10,4	9,3
Andel av börshandeln, Köpenhamn	8,0	9,5	8,3

1) Uppgifter per den 30 november 2002

Nyckeltal

	2002	2001	2000
Räntabilitet på eget kapital, %	12,0	11,9	16,9
Vinst per aktie, SEK ¹⁾	7:60	7:17	9:43
K/I-tal	0,69	0,73	0,68
Kreditförlustnivå, %	0,13	0,09	0,12
Antal befattningar, medeltal	19 003	19 618	20 368
Antal e-banking-kunder, tusental	1 332	1 128	801
Förvaltad kapital, miljarder kronor	742	871	910
Risikvägda tillgångar, miljarder kronor	503	501	496
Reserveringsgrad, %	70,8	67,4 ²⁾	e.t.
Andel osäkra lånefordringar, %	0,47	0,65 ²⁾	e.t.
Kapitaltäckningsgrad, %	10,47	10,84	10,76
Primärkapitalrelation, %	7,88	7,71	7,37

1) Mer information om SEB-aktien finns på sidorna 16–17.

2) Proforma, se not 48 på sidan 79.

SEB och omvärlden

SEB:s uppgift är att skapa mer värde för kunderna – och därmed även för aktieägarna. För att uppnå detta krävs bland annat kvalificerade och motiverade medarbetare samt ett etiskt förhållningssätt.

SEB:s historiska arv

Skandinaviska Enskilda Banken – SEB-koncernens moderbolag – bildades 1972 genom en sammanslagning av Stockholms Enskilda Bank och Skandinaviska Banken.

Stockholms Enskilda Bank, som grundades 1856, spelade en aktiv roll för den tidens tillväxtföretag när Sverige tog steget från jordbruks- till industrisamhälle. Banken följde de växande industriföretagen ut på världsmarknaderna och blev under 1900-talet en ledande bank för internationellt inriktade nordiska företag.

Skandinaviska Banken, med ursprung i Göteborg 1864, var också en framstående företagsbank och hade dessutom ett väl utbyggt kontorsnät i Sverige.

Ett viktigt skäl till samgåendet 1972 var att de båda bankerna ville säkra sin starka ställning bland företagskunderna och möta konkurrensen från de internationella storbankerna.

Under de följande decennierna etablerade SEB kontor och nya verksamheter i Europa, USA och Asien.

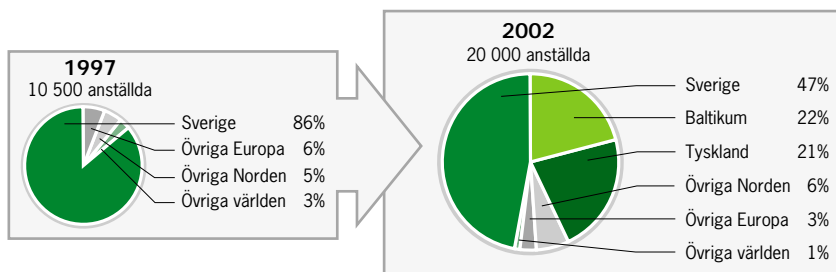
Dagens SEB

1997 inleddes en strategisk omvandling av SEB mot bakgrund av ett antal genomgripande förändringar i omvärlden:

- *Internationaliseringen*, inte minst framväxten av EU och EMU, som påverkat såväl företagets verksamhet som sparandemarknaderna.
- *Den demografiska utvecklingen*, där den stigande medellivslängden skapat ett växande behov av ökat eget sparande.
- *Informationsteknikens snabba utveckling*, som öppnat möjligheter för snabbare och effektivare sätt att möta kundernas behov.
- *Avregleringen* som i kombination med internationalisering och ny teknik lett till hårdare konkurrens, inte minst från nya aktörer.

SEB idag – en nordeuropeisk bank

Geografisk fördelning av anställda

För att möta dessa trender har SEB genomfört ett antal förvärv och omstruktureringar samt investeringar i ny teknologi.

Förvärvet av Trygg Hansa 1997 innebar att SEB kan erbjuda sina kunder ett komplett sortiment av långsiktigt livförsäkrings- och pensionssparande (sakförsäkringsrörelsen såldes 1999).

För att stärka närvaron i norra Europa förvärvades tyska BfG (nu SEB AG) 2000 samt tre baltiska banker – Eesti Ühispank i Estland, Latvijas Unibanka i Lettland och Vilniaus Bankas i Litauen – 1999–2000.

Genom ytterligare förvärv – bland annat av Diners Club Nordic (1994), den finska bankfirman Gyllenberg (1997), Orkla Finans i Norge (2000) och Europay (varumärket Eurocard) i Norge (2002) – har SEB ytterligare stärkt sina positioner i Norden. SEB har även etablerat sig i Polen genom delägande (47 procent) i Bank Ochrony Środowiska, BOŚ.

Till följd av dessa förvärv har SEB utvecklats mycket snabbt mellan 1997 och 2002:

- Intäkterna och antalet kunder har fördubblats.
- Det förvaltade kapitalet har mer än tredubblats.
- Från att ha varit en nordisk bank har SEB blivit en nord-europeisk finansiell koncern med nya hemmamarknader i Tyskland och de baltiska länderna och mer än hälften av kunder och medarbetare utanför Sverige.

SEB:s kunder

SEB har idag mer än 4 miljoner privatkunder och 260 000 företagskunder i nio länder med en sammanlagd befolkning på drygt 150 miljoner. SEB har också sedan länge en ledande position som bank för storföretag och institutioner i Sverige och övriga Norden – i flera fall med 100-åriga relationer.

SEB skall nu utveckla sin kärnaffär för att förverkliga den uppsatta visionen – att vara en ledande nordeuropeisk bank, baserad på långsiktiga kundrelationer, kompetens och e-teknologi.

Att vara ledande innebär att vara kundernas förstahandsval, framför allt för SEB:s två kärnkundgrupper – företag och privatkunder med särskilt höga krav. För att nå detta mål måste banken ha högsta tänkbara kundnöjdhet. Servicenivån och kompetensen skall vara förstklassig och tekniken utnyttjas på bästa sätt för bankens kunder.

På många områden har SEB redan mycket höga betyg från kunderna, t ex inom storföretagssektorn, private banking samt verksamheterna i Tyskland och Baltikum. Däremot har de svenska retail-kunderna inte varit lika nöjda. För att öka kundnöjdheten har kontoren i Sverige därför fått en starkare roll genom återinfört kund- och resultatansvar och ökade befogenheter i kreditgivning. Till följd av detta förbättrades de svenska retail-kundernas syn på SEB markant under 2002 enligt det årliga externa Svenskt Kvalitetsindex, där SEB visar den största ökningen av de svenska bankerna.

De insatser som hittills gjorts för att öka kundnöjdheten är emellertid bara början på en process där SEB steg för steg skall bli allt bättre på att skapa och befästa långsiktiga relationer med kunderna.

Under 2002 har stora satsningar gjorts för att förbättra samarbetet och korsförsäljningen inom SEB för att uppfylla kundernas behov, bland annat genom bättre tillgång till SEB:s tjänsteutbud.

SEB-koncernens internetjänster

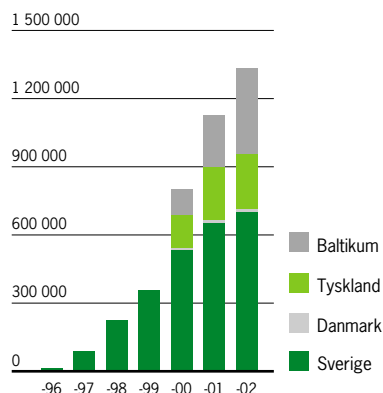
Utöver satsningen på kontorsnätet fortsatte SEB under 2002 att utöka och utveckla internet- och telefontjänsterna för både privatpersoner och företag på sina hemmamarknader. Vid utgången av året var mer än 1,3 miljoner privatpersoner och mindre företag kunder i SEB-koncernens internetbanker i Sverige, Danmark, Tyskland och Baltikum.

I början av 2002 integrerades internetbanken i Sverige med över 700 000 användare med SEB:s svenska telefonbank. Hemsidan, www.seb.se, graderades upp för att ytterligare förenkla navigeringen och förbättra tillgängligheten till SEB:s alla tjänster i Sverige, inklusive livförsäkring, förmögenhetsförvaltning, leasing och korttransaktioner. I Sverige går nu 37 procent av privatkundernas samtliga transaktioner via internet. Under 2002 topprankades SEB:s internetbank av CyberCom och Sparöversikt.

SEB var under året först ut av de svenska storbankerna med att förse kunderna med månatliga förvaltarkommentarer till fondutvecklingen på internet.

I Tyskland, där SEB vid utgången av 2002 hade 240 000 internetkunder, koncentrerades satsningarna under året på att göra tjänsterna mer attraktiva. För att möta kundernas behov erbjuder banken nu den populära modellen med engångslösenord vid sidan av den standardmodell med kort som introducerades 1998. Samtidigt lanserades nya applikationer, bland annat den så kallade FondsProfiler, som erbjuder en personlig investeringsprofil med tillhörande individuell fondportfölj. Denna applikation används också flitigt i

Antal internetkunder hos SEB
Utveckling 1996–2002

I dag använder mer än 1,3 miljoner privatpersoner och mindre företag SEB:s internetbanker i sex länder. Därutöver erbjuder koncernen specialtjänster som exempelvis valuta- och räntehandel via internet, främst till större företag.

samband med kundrådgivning på kontoren. Cirka 30 procent av alla transaktioner inom den tyska retail-verksamheten går nu via internet.

Användandet av internet ökar särskilt snabbt i Baltikum. I SEB:s baltiska dotterbankerna ökade antalet e-bankskunder under 2002 med 70 procent till 375 000.

Under året startade *Eesti Ühispank* en internetbank för företagskunder samt utökade den befintliga internetbanken med en ny tjänst med analyser och råd i fråga om investeringsstrategi. Mot slutet av året lanserade banken en ny betaltjänst på den estniska marknaden – möjligheten att betala via mobiltelefon. Med över 181 000 användare vid utgången av 2002 är *Eesti Ühispank* den näst största internetbanken på den baltiska marknaden. I december gjordes 96 procent av kundernas betalningar via bankens e-banking-kanaler.

I *Latvijas Unibanka* använder nu närmare 25 procent av kunderna bankens internetjänster. Under 2002 förbättrades servicen genom att flera specialtjänster inom inlåning och pensionstjänster integrerades i internetbanken.

Vilniaus Bankas har en marknadsandel på 40 procent av Litauens marknad för internetbanktjänster. Under 2002 lanserade banken nya internettjänster för livförsäkringskunder och utökade sina tjänster för betalningar.

Internetjänster för större företag och institutioner

SEB har en lång tradition av att leverera innovativa finansiella lösningar för krävande företagskunder. Många av kunderna är internationellt verksamma och tillhör den grupp som tar till sig tekniska nyheter på ett tidigt stadium.

Under många år har *SEB:s Trading Station* erbjudit större företag möjlighet att göra sina valuta- och räntetransaktioner via internet. Under 2002 uppdaterades *Trading Station* med en funktion för så kallad prime brokerage samt infördes en process som säkerställer att affärerna automatiskt går rakt genom kundens finansiella system. *Trading Station* blev också tillgängligt för företagskunderna i Tyskland. Under 2002, då valutahandel på internet även anpassades för små och medelstora företag, gick cirka 40 procent av SEB:s valutatransaktioner genom *Trading Station*.

Under 2002 lanserade SEB dessutom ett antal helt nya företagstjänster på internet:

Online Cash Management är en användarvänlig lösning för företagets administration av cash management. Tjänsten omfattar rapportering avseende kontoställning samt internationella och inhemska betalningar i Danmark, Finland, Norge och Sverige på fem språk.

Corporate Authorisation System är ett nytt fullmaktsystem, kopplat till *Online Cash Management*. Systemet ger kunderna möjlighet att själva registrera nya fullmakter och därmed slippa ett omfattande pappersarbete.

WebForecast är ett rapporterings- och analysverktyg som använder avancerad internetteknologi för att förenkla arbetet med företagets likviditetsprognoser. *WebForecast* ger användarna pålitliga och sekundschnabba data i syfte att förbättra beslutsfattandet och utnyttjandet av den korta och långsiktiga likviditeten.

SESAR är en internetbaserad service som förser finansiella institutioner med information om förändringar i deras kon- ton och förvaldade volymer. Instruktioner och frågor kan skickas på ett säkert sätt via nätet.

SEB Trade Finance hjälper företag att hantera export- och importrembuser, inkassoärenden och garantier. Systemet inkluderar ett effektivt rapporteringssystem, som tillåter kunderna att kontrollera ställningen på utestående transaktioner och betalningar. I dag görs 25 procent av alla handelsfinansieringstransaktioner i SEB via internet.

SEB:s medarbetare

I ett kunskaps- och serviceföretag som SEB är kompetenta och motiverade medarbetare det främsta konkurrensmedlet. Det är medarbetarnas förmåga att identifiera och tillfredsställa kundernas behov som avgör graden av framgång.

Att skapa en miljö som attraherar och utvecklar kompetenta medarbetare, ökar engagemanget och stimulerar till prestationer på toppnivå är därför det övergripande målet på personalområdet.

Kompetens- och ledarutveckling

Inom koncernen finns sedan många år en väl fungerande process för att vidareutveckla kompetensen hos medarbetarna – och ansvaret för detta ligger hos såväl medarbetare som chefer.

Medarbetarna skaffar sig beredskap inför nya krav genom att delta i personliga utvecklingsprogram, där kompetensprofilen ligger till grund för den framtida utvecklingen inom koncernen.

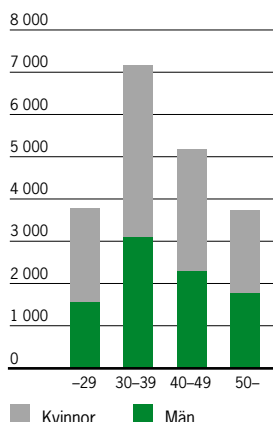
Cheferna har ett direkt ansvar för att medarbetarna får den utbildning och utveckling som svarar mot kundernas behov av ledande finansiell kompetens. Förståelsen för kunderna och deras behov och förmågan att arbeta i relationer och nätverk, både internt och med kunder, tränas på alla nivåer.

Av koncernens ledare krävs – utöver vad som förväntas av alla medarbetare – mod, vision, etik och realism. Andra viktiga kriterier som SEB lyft fram för det goda ledarskapet är resultatorientering, analytisk kapacitet, kommunikationsförmåga, social kompetens och integritet.

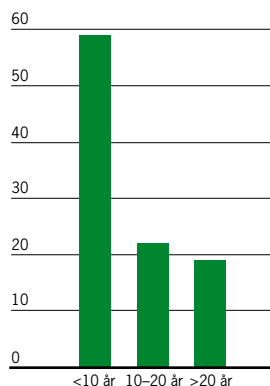
SEB har under många år arbetat med interna attitydundersökningar för att få fram och analysera medarbetarnas synpunkter beträffande arbetsmotivation, ledarskap, arbetsmiljö mm. Resultatet av undersökningen utgör ett viktigt styrinstrument. Under hösten 2002 genomfördes attitydundersökningen för första gången globalt och samtidigt i hela SEB-koncernen.

Under 2002 investerade SEB totalt 201 Mkr (198 Mkr) i utbildning och utveckling av medarbetare. Sammantaget deltog cirka 11 000 medarbetare, varav 500 ledare, i koncernens olika interna och externa utbildningsprogram. Den interna utbildningen omfattar allt från kurser i yrkeskompetens till koncernens eget managementprogram Wallenberginstitutet. Externt samarbetar SEB med Handelshögskolan, IFL (Institutet för Högre Ledarskapsutveckling) och Ruter Dam i Sverige samt med IMD (International Institute for Management Development) i Schweiz och Wharton School i USA.

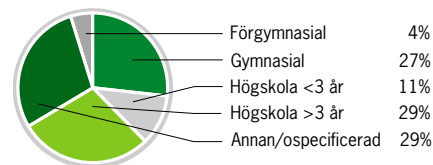
Åldersstruktur och könsfördelning, 2002

Antal tjänsteår, procent, 2002

Utbildningsnivå, 2002

Arbetsmiljö och hälsa

Inom koncernen bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Viktiga hjälpmedel för att kartlägga den fysiska, psykiska och sociala arbetsmiljön är lokala arbetsmiljöronder, utvecklingsamtal, den ovan nämnda attitydundersökningen och sjukfrånvarostatistik. Syftet med arbetsmiljöarbetet är att skapa och behålla en god arbetsmiljö, där medarbetarna mår bra och inte utsätts för vare sig fysiska eller psykiska hälsorisker.

Även om SEB fortfarande ligger relativt väl till när det gäller sjukfrånvaro är den ökade ohälsan – liksom i samhället i stort – ett problem inom den svenska delen av koncernen. Under våren 2002 genomfördes en enkätundersökning bland koncernens långtidssjukskrivna medarbetare i Sverige, vilket resulterat i ett projekt vars mål är att förhindra arbetsrelaterad ohälsa och minska sjukfrånvaron. Projektet omfattar såväl förebyggande åtgärder som rehabilitering och bygger bland annat på utbildning i dessa frågor för chefer och arbetsmiljöombud och information till medarbetarna om aktiviteter för en bättre hälsa och livsstil.

I Stockholm driver dessutom banken och dotterbolaget SEB Trygg Liv ett särskilt projekt för medarbetare som är sjukskrivna till följd av framför allt stressrelaterade sjukdomar. Målet är, förutom att erbjuda hjälp till medarbetarna, att ta fram en rehabiliteringsmodell som senare kan erbjudas även SEB Trygg Livs försäkringstagare.

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhet och mångfald är områden som främst handlar om ömsesidig respekt och om behovet av att på bästa sätt tillvarata den kompetens som finns i företaget. SEB-koncernen skall erbjuda lika möjligheter och lika rättigheter för alla oberoende av kön, nationellt eller etniskt ursprung, ålder, sexuell läggning eller trosbekännelse. Varje chef har här ett ansvar att genomföra de förändringar som behövs. Arbetet planeras och genomförs lokalt och i samarbete med personalens företrädare.

Enligt den jämställdhetsplan som upprättades för SEB i Sverige 1998 skall målet om en jämn fördelning mellan kvinnor och män vara uppnått den 1 september 2005. Med detta avses att vardera könet skall vara representerat med minst 40 procent på varje nivå. Det pågår ett koncerngemensamt

arbete för att attrahera fler kvinnor till ledande befattningar och vid varje chefstillsättning skall båda könen vara representerade bland de tre huvudkandidaterna. Bland övriga insatser för att öka jämställdheten märks bland annat mentorprogram och hemservice t ex i form av städning och barnpassning för anställda med barn under åtta år samt för högre chefer.

Under 2002 var 39 procent (38) av samtliga chefer i Sverige kvinnor. För grupp- och kundtjänstchefer var andelen 50,5 procent, vilket innebär att målet redan är uppfyllt på den nivån. För avdelnings- och kontorschefer har andelen ökat till drygt 34 procent, vilket innebär att det kortsiktiga målet är uppfyllt på denna nivå. På nivåerna däröver ligger andelen kvinnor på närmare 25 procent.

Avsikten är att under 2003 även se över jämställdhetsfrågorna i ett globalt perspektiv.

Koncernens belöningsystem

Lönesättningen i SEB är individuell. Ersättningen består av en fast lön baserad på arbetsinsats, utbildning, erfarenhet och kompetens. En stor del av de anställda har också en prestationsbaserad rörlig lönedel (möjlighet till bonus eller provision). Ledande befattningshavare och specialister i organisationen omfattas dessutom av personaloptionsprogram som syftar till att öka lojaliteten och långsiktigheten i dessa personers engagemang (se vidare sidan 48).

Rörlig lön i form av provision utgår för vissa kategorier av säljare (försäkring, bilfinansiering etc). Rörlig lön förekommer i varierande utsträckning från affärsområde till affärsområde, och kan vara kollektiv eller individuell.

Kollektiva bonussystem innebär att samtliga medarbetare inom ett affärsområde har möjlighet att få ersättning relaterad till hela områdets årliga resultat.

Individuella bonussystem innebär att ersättning utbetalas om – eller i proportion till hur – de i förväg uppsatta målen uppnås. Målen är normalt delvis övergripande (t ex affärsområdets resultat), delvis personliga (t ex genomförande av ett projekt). Individuell bonus beslutas genom en överenskommelse mellan medarbetare och chef och skall godkännas av högre chef.

Storleken på individuella bonusersättningar varierar, men uppgår vanligen till maximalt 10–15 procent av årslönen för avdelningschefer och motsvarande. För högre chefer och specialister i till exempel tradingverksamhet kan bonusnivån ligga högre. Individuella överenskommelser gäller ett år i taget.

SEB:s etiska riktlinjer

SEB:s grundläggande värderingar avspeglas i ett antal instruktioner och policies, som gäller för alla anställda inom SEB-koncernen men också för dem som har ett uppdrag som styrelseledamot, revisor, konsult eller dylikt i något institut inom koncernen. Alla åtgärder och beslut skall stämma överens med lagar, föreskrifter och andra externa regler samt med interna instruktioner och policies. Enligt SEB:s etik-policy skall alla i SEB

- iaktta sekretess – både inom och utom koncernen
- visa omsorg om kunderna och utföra uppdragen med skicklighet och skyndsamhet
- inte utföra ett uppdrag för en kunds räkning utan att förstå uppdragets innebörd
- förvissa sig om att kunden förstår innebörden av lämnade råd och av de transaktioner som genomförs
- undvika situationer där det kan uppstå intressekonflikt mellan kund, anställd och SEB-koncernen
- utföra alla åtgärder eller beslut rörande SEB-koncernen på ett sådant sätt att det tål granskning av andra
- visa respekt för sina medmänniskor och iaktta grundläggande principer om likabehandling.

Vid sidan av dessa riktlinjer finns regler inom särskilda ämnesområden, som fyller ut och förtydligar de ovan angivna riktlinjerna, t ex i fråga om åtgärder mot penningtvätt och om vissa anställdas egna värdepappersaffärer.

Behandling av personuppgifter

I Sverige gäller personuppgiftslagen (PUL), som har sin grund i ett EG-direktiv och syftar till att skydda enskilda individer mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. En viktig del i detta skydd är att den person som uppgifterna gäller informeras om de behandlingar som utförs. Motsvarande regler till skydd för den personliga integriteten finns i övriga EU-länder.

Banksekretess

Uppgifter om en enskild kund får användas endast av den tjänsteman eller den enhet inom banken som i sitt arbete har ett berättigat behov av uppgiften. Uppgiften kan t ex behövas för att SEB skall kunna leva upp till legala krav eller erbjuda kunder en adekvat rådgivning eller service. Alla anställda skriver under en sekretessförbindelse.

Integritetsskydd på internet

SEB:s höga krav i fråga om integritetsskydd och säkerhet gäller naturligtvis även för informationshanteringen på koncernens webbplatser. På alla SEB:s webbplatser där personuppgifter förekommer upplyser SEB bland annat om för vilka ändamål de kan komma att användas.

Informationssäkerhet

För att skydda såväl finansiell som personlig information har SEB vidtagit en rad åtgärder, som tillsammans bidrar till en hög IT-säkerhet och syftar till att förhindra att information som överförs i bankens system kan åtkommas av obehöriga. SEB använder avancerad krypteringsteknologi på de webbplatser där känslig information kan överföras. Informationshanteringen övervakas aktivt och kontinuerligt.

Synpunkter och klagomål

Kunder som har synpunkter på information de fått från banken eller på hur en tjänst utförts kan vända sig till klagomålsenheterna i Sverige respektive Tyskland. Dessa enheter har till uppgift att på ett snabbt, effektivt och likformigt sätt behandla klagomål och åtgärda exempelvis systemfel. I första hand hanteras dock synpunkter eller klagomål av den tjänsteman eller enhet som tillhandahållit informationen eller tjänsten.

SEB i samhället

Miljöpolicy

Den finansiella sektorn har inte något särskilt stort direkt inflytande på den yttre miljön. Indirekt – framför allt i samband med kreditgivning – kan dock banker och andra finansiella företag spela en viktig roll.

SEB har sedan 1995 en miljöpolicy, där det betonas att koncernen skall ta hänsyn till miljöfaktorer i samband med kreditgivning och vid utformning av produkter och tjänster.

I koncernens policy för kreditgivning betonas att miljön och miljörelaterade risker skall ingå vid bedömningen i samband med alla viktigare kreditbeslut. Även befintliga kunder skall följas upp.

Koncernen marknadsför och säljer dessutom ett antal fonder, där det ställs miljökrav på placeringarna.

SEB har undertecknat såväl FN:s som ICC:s (Internationella Handelskammaren) miljödokument, där undertecknarna förbinder sig att ta hänsyn till och verka för en bättre miljö i sin verksamhet.

SEB:s samhällsengagemang i övrigt

Att bidra till en positiv samhällsutveckling är en del i koncernens strategi och i den affärsverksamhet banken bedriver inom olika områden. SEB bidrar såväl centralt som via affärsområden i många olika projekt för välgörande ändamål.

SEB Asset Management har ett flerårigt samarbete med WWF (Världsnaturfonden), Svenska Läkaresällskapet och Cancerfonden avseende ideella fonder och har nu också fem etiska fonder. De senare grundar sig på internationella kriterier för företagsvärderingar gällande för SRI (Socially Responsible Investments). Ytterligare två fonder planeras. Här är också Gyllenberg i Finland engagerad för sina större kunder.

Bankens bidrag till WWF, Svenska Läkaresällskapets Forskningsfond och Cancerfonden uppgick 2002 till närmare 3 Mkr.

SEB Trygg Liv har under tre år arbetat med utgångspunkt från välfärdsbegreppet och gjort affärsstrategiska ställningstaganden, grundade på ett omfattande värderingsarbete. Bland annat har avtal slutits med Stadsmissionen för ett kon-

kret projekt med "trappstegsboende" för utslagnas rehabilitering till ett vanligt liv. Investering: 200 000 kronor per år.

SEB Finans har sedan två år tillbaka haft ett engagerat och nära samarbete med Livslust, en svensk stiftelse för barnhem i Lettland med en framgångsrik och uppmärksam verksamhet även i Sverige. Arbetet har engagerat alla medarbetare – och även kunder.

SEB stödjer också Mentor, en svensk stiftelse engagerad i drogförebyggande insatser för ungdomar. Utöver att banken ger ett pekuniärt bidrag, som 2002 uppgick till 2 Mkr, deltar ett antal anställda aktivt som mentorer för högstadies elever. Under 2003 planeras verksamheten att utökas till att gälla fler skolor samt hjälp till ovannämnda Livslust.

I Tyskland bidrar *SEB AG* med 260 000 euro (cirka 2,5 Mkr) till samhällsprojekt inom kultur, sport – framför allt handikappidrott – och miljö. Sedan fyra år samarbetar *SEB AG* t ex med OroVerde, en stiftelse som verkar för att skydda världens regnskogar. Under 2002 bidrog *SEB AG* med cirka 30 000 euro till denna stiftelse.

För den tjugoundra gången i rad delade *SEB AG* ut sitt Deutscher Städtebaupreis (Tyska Stadsbyggnadspriset). Priset på 15 000 euro syftar till att stötta vitalisering och omstrukturering av vissa stadsdelar.

I *Baltikum* skänker *SEB*:s dotterbanker också bidrag till välgörande ändamål, bland annat i form av ett projekt för bättre belysning i estniska skolor samt hjälp till ovannämnda Livslust.

SEB-aktien

Vinsten per aktie uppgick till 7:60 kronor (7:17). Utdelningen föreslås till 4:00 kronor (4:00) per aktie.

Aktiekapital

SEB-aktien noteras på Stockholmsbörsen. Aktiekapitalet uppgår till 7 046 Mkr, fördelat på 704,6 miljoner aktier om nominellt 10 kronor. A-aktien berättigar till en röst, C-aktien till 1/10 röst.

Börshandel

Under 2002 sjönk SEB-aktien med 24 procent, medan generalindex föll med 37 procent och European Bank Index minskade med 28 procent. Under året omsattes SEB-aktier till ett värde av 84 miljarder kronor.

Utdelningspolitik

Utdelningsens storlek avgörs i SEB av koncernens finansiella position och tillväxtpotentialer. SEB eftersträvar att uppnå en långsiktig tillväxt baserad på en kapitalbas som inte får understiga en primärkapitalrelation på 7 procent. Utdelningen skall, över en konjunkturcykel, motsvara cirka 40 procent av resultat per aktie, beräknad på basis av årets resultat.

SEB-aktien

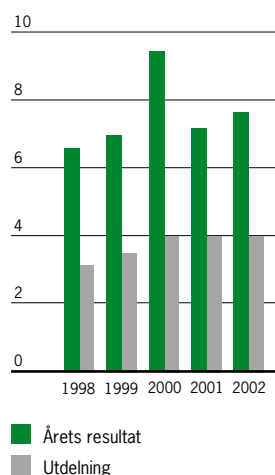
Data per aktie	2002	2001	2000	1999	1998
Årets resultat, kr ¹⁾	7:60	7:17	9:43	6:96	6:58
Justerat eget kapital, kr ²⁾	68:63	67:10	62:61	55:83	48:05
Utdelning					
per A-aktie, kr	4:00	4:00	4:00	3:50	3:13
per C-aktie, kr	4:00	4:00	4:00	3:50	3:13
Börskurs vid årets slut					
per A-aktie, kr	72:50	95:50	104:00	86:00	76:45
per C-aktie, kr	65:00	83:00	99:00	76:00	69:30
Högsta kurs under året					
per A-aktie, kr	110:00	119:50	127:50	105:07	130:10
per C-aktie, kr	99:50	110:00	117:00	96:57	117:14
Lägsta kurs under året					
per A-aktie, kr	66:00	61:00	77:50	69:30	50:52
per C-aktie, kr	58:50	55:50	68:50	62:59	46:50
Utdelning per aktie i relation till					
årets resultat per aktie, %	52,7	55,8	42,4	50,3	47,6
justerat eget kapital per aktie, %	5,8	6,0	6,4	6,3	6,5
börskurs per A-aktie, %	5,5	4,2	3,8	4,1	4,1
Börskurs per A-aktie vid årets slut i relation till					
årets resultat per aktie, P/E	9,5	13,3	11,0	12,4	11,6
justerat eget kapital per aktie, %	105,6	142,3	166,1	154,0	159,1

1) Beräknat på ett genomsnittligt antal aktier 1999 (nyemission) och 1997 (apportermision) och med hänsyn tagen till fondemissionselementet i nyemissionen 1999.

2) För 1999 beräknat inkl nyemissionen och med faktiskt antal aktier.

Årets resultat och utdelning

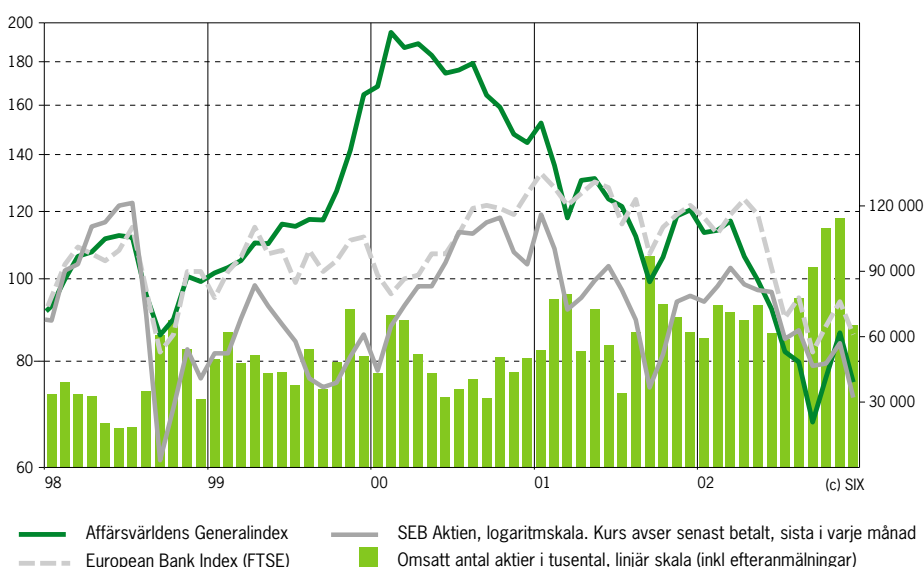
Per SEB-aktie, kronor

Vinst per aktie 2002 var 7:60 kronor. Vinst per aktie efter utspädning, beräknad efter Redovisningsrådets rekommendation, ger samma resultat. Utdelningen föreslås bli oförändrad, 4:00 per aktie.

SEB-aktien

Kronor

Antal aktier

Aktieslag	Antal aktier	Antal röster	Andel i procent av kapital röster	
A	673 784 123	673 784 123	95,6	99,5
C	30 773 557	3 077 355	4,4	0,5
	704 557 680	676 861 478	100,0	100,0

Varje A-aktie berättigar till en röst och varje C-aktie berättigar till 1/10 röst.
Varje aktie har ett nominellt värde på 10 kronor.

Aktiekapitalets förändring

Skandinaviska Enskilda Bankens aktiekapital har sedan starten 1972 förändrats enligt följande:

År	Transaktion	Kurs, kr	Tillkommande antal aktier	Ackumulerat antal aktier	Aktiekapital Mkr
1972				5 430 900	543
1975	Nyemission 1:5	125	1 086 180	6 517 080	652
1976	Nyemission 1:6	140	1 086 180	7 603 260	760
1977	Split 2:1		7 603 260	15 206 520	760
1981	Nyemission 1B:10	110	1 520 652	16 727 172	837
1982	Fondemission 1A:5		3 345 434	20 072 606	1 004
1983	Nyemission 1A:5	160	4 014 521	24 087 127	1 204
1984	Split 5:1		96 348 508	120 435 635	1 204
1986	Nyemission 1A:15	90	8 029 042	128 464 677	1 284 ¹⁾
1989	Fondemission 9A+1C:10		128 464 677	256 929 354	2 569
1990	Riktad emission ²⁾	88:42	6 530 310	263 459 664	2 635
1993	Nyemission 1:1	20	263 459 664	526 919 328	5 269
1994	Konvertering		59 001	526 978 329	5 270
1997	Apportemission	91:30	61 267 733	588 246 062	5 882
1999	Nyemission ³⁾	35	116 311 618	704 557 680	7 046

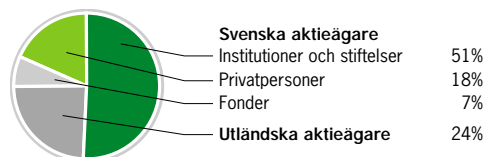
- Per den 31 december 1986 var det bokförda aktiekapitalet alltså 1 204 Mkr, då likviden för nyemissionen inte betalades in förrän i början av 1987.
- Emissionen riktades till banker ingående i Scandinavian Banking Partners. Genom delning 1977 (2:1) och 1984 (5:1) har aktiernas nominella värde ändrats från 100 kronor till 10 kronor.
- Betalda tecknade aktier redovisas enligt Finansinspektionens instruktioner inte som aktiekapital i balansräkningen förrän nyemissionen registrerats (vilket skedde i januari 2000).

Aktiernas fördelning

Ägare till	Antal aktier	Procent	Antal ägare
1-500	43 339 023	6,15	276 120
501-1 000	21 202 073	3,01	29 497
1 001-2 000	21 891 384	3,11	15 561
2 001-5 000	25 763 059	3,66	8 461
5 001-10 000	13 123 830	1,86	1 878
10 001-20 000	9 694 234	1,38	687
20 001-50 000	11 082 681	1,57	362
50 001-100 000	8 341 933	1,18	120
100 001-	550 119 463	78,08	303
	704 557 680	100,00	332 989

Aktieägarstruktur

Andel av aktiekapitalet den 31 december 2002.

Av bankens cirka 333 000 aktieägare är de flesta privatpersoner med små innehav.

Aktien på börsen

	2002	2001	2000	1999	1998
Börsvärde vid årets slut, Mkr	50 850	66 900	73 120	60 592	50 128
Börsomsättning, Mkr	83 758	75 424	57 049	51 054	55 831

De största aktieägarna¹⁾

Per den 31 december 2002	Antal aktier	Varav C-aktier	Procent av antalet aktier röster	
Investor	139 686 251		19,8	20,9
Trygg-Stiftelsen	65 677 962		9,3	9,8
Alecta Pensionsförsäkring	18 403 097	4 819 260	2,6	2,1
AFA Sjukförsäkring	13 606 699	883 180	1,9	1,9
SEB värdepappersfonder	12 629 491	30 000	1,8	1,9
Wallenbergstiftelser	11 080 389	5 530 015	1,6	0,9
Skandia Liv	10 458 474	3 848 797	1,5	1,0
Andra AP-fonden	10 143 579	250 520	1,4	1,5
EB-Stiftelsen, Skandinaviska Enskilda	7 410 993	100 000	1,1	1,1
SHB:s värdepappersfonder	7 287 806		1,0	1,1
Första AP-Fonden	6 534 193	67 847	0,9	1,0
Robur	6 134 557		0,9	0,9
AMF Pension	5 800 000		0,8	0,9
Tredje AP-Fonden	5 406 458	342 000	0,8	0,8
Utländska ägare	170 119 303	1 035 331	24,1	25,2

- 1) Exkluderar SEB som aktieägare till följd av återköp av aktier för att säkra SEB:s personaloptionsprogram

Nordic Retail & Private Banking

Förbättrat resultat tack vare stora kostnadsnedskärningar.

Nordic Retail & Private Banking

Divisionen har 1,5 miljoner privatkunder – av vilka 700 000 internetkunder – och 120 000 små och medelstora företagskunder. Majoriteten av kunderna är svenska. Vidare betjänar divisionen cirka 600 000 kortkunder i Norden och 15 000 internationella private banking-kunder. Hälften av divisionens operativa rörelseresultat här rör sig från affärer med företagskunder och hälften från affärer med privatkunder.

Divisionens kunder har tillgång till SEB:s produktutbud och kompetens via bankkontor, internet- och telefonbank.

Nordic Retail & Private Bankings verksamhet kan delas in i tre huvudsakliga affärsområden:

- Retail Banking består av SEB:s 200 svenska bankkontor, fler än 500 egna bankomater, en internetbank vars tjänster används av nästan varannan privat- och företagskund samt en telefonbank med personlig service 24 timmar om dygnet. SEB BoLån utgör också en del av Retail Banking.
- Private Banking består av SEB Enskilda Banken med 20 kontor i Sverige samt International Private Banking med närvaro i nio länder, inkluderande bland andra Luxemburg, England, Schweiz och Norge. I Sverige är SEB Enskilda Banken den största kapitalförvaltaren för stiftelser samt den ledande finansiella rådgivaren och kapitalförvaltaren för privatkunder (50 000 kunder).
- SEB:s kortverksamhet, SEB Kort, inkluderar cirka 2,5 miljoner betal-, bank- och kreditkort. Affärsområdet har verksamhet i Danmark, Finland, Norge och Sverige och inkluderar varumärkena Diners Club samt Eurocard. I de nordiska länderna har SEB en marknadsandel på mellan 30 och 50 procent och inlösenavtal med 155 000 affärer/butiker.

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	28	29
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	35	31
Andel av SEB:s personal, %	26	26

Resultaträkning¹⁾

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Räntenetto	4 188	4 328	-3
Provisionsnetto	3 160	3 645	-13
Nettoresultat av finansiella transaktioner	172	184	-7
Övriga intäkter	209	202	3
Summa intäkter	7 729	8 359	-8
Personalkostnader	-2 873	-2 955	-3
Pensionsavräkning	432	461	-6
Övriga kostnader	-2 449	-3 239	-24
Av- och nedskrivningar	-47	-83	-43
Fusions- och omstruktureringskostnader	-65	-184	-65
Summa kostnader	-5 002	-6 000	-17
Kreditförluster m m ²⁾	-85	-69	23
Koncerninternt minoritetsintresse	-53	-64	-17
Operativt rörelseresultat	2 589	2 226	16

K/I-tal	0,65	0,72
Allokerat kapital, Mkr	7 200	7 000
Räntabilitet, %	25,9	22,9
Antal befattningar, medeltal	4 859	5 033

- 1) Den kvartalsvisa utvecklingen presenteras på www.seb.net
 2) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

Framgångsrikt kostnadsprogram bakom kraftig resultatförbättring

Divisionens resultat förbättrades med 16 procent under 2002, främst tack vare en avsevärd minskning av kostnadsnivån, -17 procent. Det medförde i sin tur förbättringar av såväl K/I-tal som lönsamhet.

De lägre intäkterna, särskilt vad gäller provisioner, beror främst på den långvariga och djupa börsnedgången. De sista månaderna under 2002 visade dock en viss uppgång av provisionsintäkterna som en följd av starkare börsutveckling och högre affärsintensitet.

Räntenettet var – i likhet med föregående perioder under 2002 – fortsatt stabilt. Här finns både en viss volymökning och en minskning av marginalerna, främst på grund av förändringar i kundernas produktmix.

Divisionens totala utlåning ökade till 153 miljarder kronor (140), inklusive bolånevolymer på 104 miljarder kronor (93). Bolåneverksamheten har överhuvudtaget haft en mycket

stark utveckling under 2002. Vid utgången av december var SEB BoLåns andel av privatmarknaden 13,4 procent (13,1). Utvecklingen är resultatet av förbättringar av SEB:s bolåneprodukter och hög aktivitet i kontorsnätet. Under 2002 ökade SEB:s andel av nya lån till enfamiljshus till 14,3 från 12,8 procent och andelen nya lån till bostadsrätter till 20,0 procent från 17,5.

Kreditförlusterna ökade, men ligger fortfarande på en låg nivå.

SEB behöll sin tätposition på den svenska sparandemarknaden. I september var SEB:s andel av den samlade svenska sparandemarknaden 16 procent. SEB:s nya sparkonto, Specialkonto, med en av Sveriges högsta inlåningsräntor lanserades i april och svarade vid årets slut för mer än 29 procent av inlåningen från privatpersoner. Den totala inlåningsvolymen uppgick vid årsskiftet till 113 miljarder kronor i månadsgenomsnitt (105).

Nöjdare kunder

Under 2002 gjordes ett antal kraftansträngningar för att ytterligare öka kundnöjdheten. Det innebar bland annat en decentralisering för att flytta mer av beslutskraften närmare kunderna – det vill säga till de lokala bankkontoren, som fått ett ökat totalansvar för sina respektive marknader.

Som ett resultat ökade kundnöjdheten från 60 till 65 för privatkunder och från 60 till 66 bland företagskunderna enligt en årlig undersökning från Svenskt Kvalitetsindex. Enligt undersökningen svarade SEB för den största förbättringen bland de svenska bankerna mellan 2001 och 2002.

Såväl Private Banking som SEB Kort har bibehållit sin höga kundnöjdhet. SEB Kort fick exempelvis återigen flera nationella serviceutmärkelser i både Danmark och Norge.

Retail Banking – klart bättre resultat

Retail Bankings resultat uppgick till 1 600 Mkr (1 266), en ökning med 26 procent – främst beroende på ett kraftfullt kostnadsminskningsprogram, som ledde till 18 procent lägre kostnader.

Med en 21-procentig försäljningsökning jämfört med 2001 var bolån ett av Retail Bankings mer framgångsrika områden. Ett annat var studentmarknaden, där SEB:s beslut att från våren 2002 kostnadsfritt erbjuda alla högskole- och universitetsstudenter SEB:s Studentpaket. Erbjudandet ledde till att antalet studentkunder ökade med närmare 25 procent.

Under fjolåret rankades återigen SEB:s internetjänster högt i flera olika undersökningar. Utbudet har förbättrats på flera punkter, bland annat med nya tjänster för mindre och

medelstora företag och en omfattande uppgradering av bankens hemsida, www.seb.se. Under årets sista månader noterades också det hittills största antalet besökare med över två miljoner inloggningar per månad.

Private Banking – hög lönsamhet trots vikande aktiemarknad

Private Banking är den del av divisionen som påverkats mest av börsnedgången. Särskilt provisionsintäkterna minskade – exempelvis sjönk mäklararvodena med 20 procent jämfört med 2001. Denna trend uppvägdes dock till viss del av en mer positiv utveckling för räntenettet och avsevärt lägre kostnader, –18 procent. Sammantaget ledde detta till ett resultat på 471 miljoner kronor (497) för Private Banking, 5 procent lägre än 2001. Vissa tecken på förbättring kunde dock noteras för provisionsnettot under årets sista månader.

Under året fick Enskilda Banken 1 000 nya kunder netto, vilket gav 8 miljarder kronor i nya volymer, netto. Private Bankings förvaltade kapital minskade med 27 procent till 189 miljarder kronor.

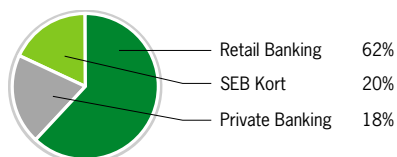
SEB Kort – stärkt position som marknadsledare i Norden

SEB Korts resultat ökade till 518 miljoner kronor (463), främst beroende på de minskade kostnaderna. Den totala omsättningen för SEB Kort ökade till 134 miljarder kronor (130) – trots effekterna av det totalt sett lägre resandet i världen.

I slutet av december 2002 fick SEB Kort tillstånd av de norska myndigheterna att förvärva Europay Norge A/S – och därmed den exklusiva rätten till varumärket Eurocard i Norge. Tillsammans med Europay Norges övriga verksamhet – kortutgivning, inlösen och banktjänster – har förvärvet stärkt SEB Korts ställning som Nordens ledande kortföretag. Europay Norge A/S resultat ingår inte i SEB Korts resultat för 2002.

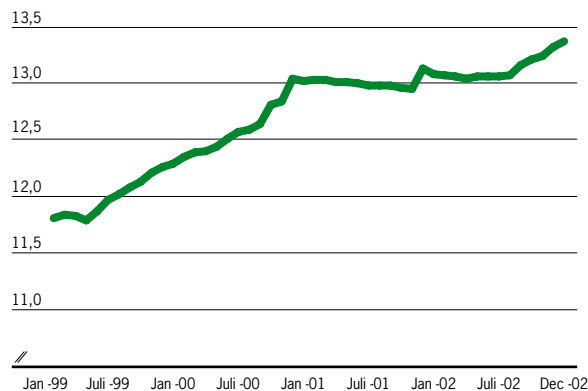
I januari 2003 köpte SEB Kort även den danska varuhuskedjan Magasin du Nord's kortstock med fler än 160 000 kortinnehavare – en affär som ytterligare förstärkte SEB Korts position på den danska kortmarknaden.

Affärsområdenas procentuella andel av divisionens operativa rörelseresultat

SEB:s marknadsandel av bolån i Sverige

Januari 1999–december 2002, %

Corporate & Institutions

Starkt rörelseresultat i Merchant Banking höll vinstnivån uppe.

Corporate & Institutions

Divisionen ansvarar för stora och medelstora företag samt finansiella institutioner. Den innefattar Merchant Banking samt Enskilda Securities och bedriver verksamhet i tolv länder.

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	36	37
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	57	65
Andel av SEB:s personal, %	17	17

Resultaträkning¹⁾

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Räntenetto	4 341	4 007	8
Provisionsnetto	3 462	4 431	-22
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 879	2 165	-13
Övriga intäkter	292	168	74
Summa intäkter	9 974	10 771	-7
Personalkostnader	-3 367	-3 762	-10
Pensionsavräkning	203	218	-7
Övriga kostnader	-2 228	-2 450	-9
Goodwillavskrivningar	-61	-56	9
Av- och nedskrivningar	-128	-160	-20
Fusions- och omstruktureringskostnader	-98	-35	180
Summa kostnader	-5 679	-6 245	-9
Kreditförluster m m ²⁾	-82	149	-155
Operativt rörelseresultat	4 213	4 675	-10

K/I-tal 0,57 0,58

Allokerat kapital, Mkr 15 000 15 500

Räntabilitet, % 20,2 21,7

Antal befattningar, medeltal 3 168 3 322

1) Den kvartalsvisa utvecklingen presenteras på www.seb.net

2) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

Ett oroligt år på de finansiella marknaderna

2002 kännetecknades av politisk spänning, geopolitisk osäkerhet, trovärdighetsproblem på aktiemarknaden, ett rekordhøgt antal konkurser i USA och Tyskland samt stigande oljepriser.

En kombination av osäkerhet kring företagens vinster och ökad risk för krig mot Irak pressade ner aktiekurserna och räntan på obligationer. Dollarn föll 10 procent på grund av oron angående finansiering av bytesbalansunderskottet och den politiska riskpremien orsakad av ett möjligt krig mot Irak. I Sverige påverkades naturligtvis växelkursen och ränteläget av den globala utvecklingen, med hög volatilitet på ränte- och aktiemarknaderna som resultat.

Starkt resultat och stärkta marknadspositioner

Divisionen levererade ett starkt resultat för 2002 trots det kärva finansiella klimatet. Merchant Banking nådde ett resultat före kreditförluster i linje med fjolårets och Enskilda Securities visade vinst trots de kraftiga rasen på aktiemarknaderna världen över. Både Merchant Banking och Enskilda Securities stärkte sina positioner på marknaden under året.

Räntenettet förblev stabilt över de fyra kvartalen och ökade i jämförelse med 2001. Provisionsnettot var betydligt lägre än 2001, huvudsakligen beroende på lägre provisionsintäkter i Enskilda Securities och Securities Services. Nettoresultatet av finansiella transaktioner ökade under fjärde kvartalet jämfört med det tredje. Skillnaden mellan 2001 och 2002 beror på det mycket starka resultatet det första kvartalet 2001.

Kostnadsbesparingsmålet för divisionen nåddes redan 2002. Totala kostnader exklusive resultatrelaterade ersättningar och valutakurseffekter minskade med 4 procent.

Merchant Banking – starkt och stabilt rörelseresultat

Affärsområdet fortsätter att arbeta enligt den strategi som lades fast för ett par år sedan:

- Investera i tillväxtområden, främst investment banking-relaterade verksamheter, och samtidigt effektivisera de mer mogna områdena såsom cash management och värdepappershantering.
- Öka de kundrelaterade affärernas andel av totala intäkter och fokusera på riskkontroll och kapitaleffektivitet.

Denna strategi har minskat svängningarna i resultatet betydligt och samtidigt gjort det möjligt att hålla det operativa rörelseresultatet nära rekordnivån från 2000, trots de försämrade marknadsförutsättningarna.

Merchant Bankings resultat uppgick till 4 018 Mkr (4 306). Resultatet före kreditförluster var 4 102 Mkr vilket var i linje med 2001 (4 163). Skillnaden mellan 2002 och 2001 beror nästan uteslutande på återvinningar på 143 Mkr under 2001 och kreditförluster på 84 Mkr 2002.

Räntenettet var stabilt under 2002 och nästan identiskt för de fyra kvartalen. Det lägre provisionsnettot beror främst på lägre provisionsintäkter för Securities Services och Cash Management. Nettoresultatet från finansiella transaktioner förbättrades under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje. Skillnaden på årsbasis beror främst på det mycket starka resultatet under första kvartalet 2001. Kostnaderna fortsatte att minska under det fjärde kvartalet. På helåret minskade kostnaderna med 3,5 procent jämfört med 2001.

Kundnöjdhet har alltid varit ett högt prioriterat område och SEB:s kontinuerliga strävanden att flytta fram positio-

Merchant Banking

Utöver Sverige har Merchant Banking verksamhet i elva länder. Affärsområdets huvudsakliga ansvars- och verksamhetsområden är:

- Handel i valutor, räntebärande instrument, derivat och futures
- Rådgivartjänster, mäklari och analys inom kapital- och skuldmarknader
- Cash management- och betaltjänster
- Projekt- och handelsfinansiering liksom finansiell rådgivning vid förvärv
- Riskkapital
- Värdepappersfinansierade lösningar
- Hantering av koncernens kontant- och likviditetsportfölj
- Ansvar för koncernens stora och medelstora företagskunder, finansiella institutioner och internationella banker
- Förvärv av värdepapper

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	30	29
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	54	60
Andel av SEB:s personal, %	14	14

Resultaträkning

Mkr	2002	2001
Totala intäkter	8 194	8 402
Totala kostnader	-4 092	-4 239
Kreditförluster, netto	-84	143
Operativt rörelseresultat	4 018	4 306

Kostnads/intäktsrelation	0,50	0,50
Allokerat kapital, Mkr	13 900	14 400
Räntabilitet, %	20,8	21,5
Antal befattningar, medeltal	2 611	2 714

nera har återigen lett till att ledande marknadsundersökningsföretag rankat Merchant Banking som nummer ett både avseende kvalitet och marknadsandel bland storföretagskunder i Sverige.

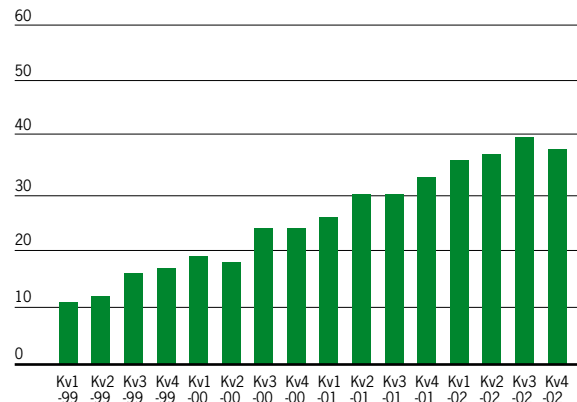
Under året har Trading Station, SEB:s internetbaserade system för valuta- och obligationshandel, uppgraderats med funktioner för så kallad prime brokerage, tillgänglighet för företagskunder i Tyskland, valutahandel för mindre kunder samt automatisk överföring av transaktionerna (Straight Through Processing, STP) till kundernas egna system. Den utökade funktionaliteten har bidragit till att en allt större del av transaktionerna går via Trading Station. Cirka 40 procent av SEB:s valutatransaktioner gick genom Trading Station under 2002.

Trots de dåliga marknadsförutsättningarna har Trading & Capital Markets (TCM) haft goda underliggande kundflöden. Den långsiktiga strategin att investera i TCM:s tillväxtområden fortsätter och har resulterat i nya kunder och internationellt erkännande. I juli rankade Euromoney SEB som nummer 9 i världen inom valutahandel. Risk Magazine utsåg SEB till ledande bank inom derivat i svenska och norska kronor på global basis.

Den syndikerade banklånemarknaden är fortfarande en stor och viktig finansieringskälla för stora och medelstora företag. SEB arrangerade transaktioner för bland andra Assa

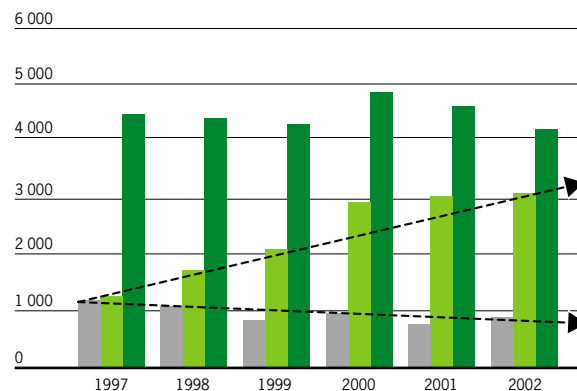
Valutatransaktioner via Internet – Trading Station

% av totala antalet valutatransaktioner

Förändrad affärsmix

Intäkter, Mkr

- Proprietary trading & Treasury
- Tillväxtområden
- Mogna områden

Abloy, Observer, Alfa Laval, Sandvik, ABB, Haldex, Sardus, Hoist och Åkers. Marknaden för företagsobligationer hade ett tufft år, mycket beroende på "Enron-effekten" och den efterföljande oron kring företagets redovisning. Den allmänna nedgången i företagets kreditvärdighet och kreditrating påverkade också volymerna negativt. SEB är en av de dominerande arrangörerna av obligationsfinansiering för nordiska företag och var under året ansvarig för emissioner från bland andra TDC, Scania, Investor och Finnvera.

Konkurrensen om företagets betalflöden har skärpts avsevärt, dels beroende på anpassningen till euron, dels på en förväntan om lägre transaktionspriser. Trots konkurrenssituationen och ett lägre ränteläge har Merchant Banking lyckats med att både behålla befintliga kunder och kontraktera nya.

Den rådande oron på världens börser i kombination med kraftig prispress har haft en negativ påverkan på Securities Services under 2002. Sjunkande värden på förvaldade volymer och intensiv prispress har till viss del mötts av det högsta antalet hanterade värdepapperstransaktioner någonsin för

Securities Services. De nyligen etablerade verksamheterna i Oslo, Helsingfors och Köpenhamn har under året bidragit positivt och SEB har som mål att bli marknadsledande även i ett nordiskt perspektiv.

2002 var Mid Corporates (inklusive SEB Finans) första år som en del av Merchant Banking, vilket har möjliggjort en intensivare bearbetning av medelstora företag. Integrationen tillsammans med den starka marknadspositionen var grunden för en resultatökning 2002 jämfört med 2001.

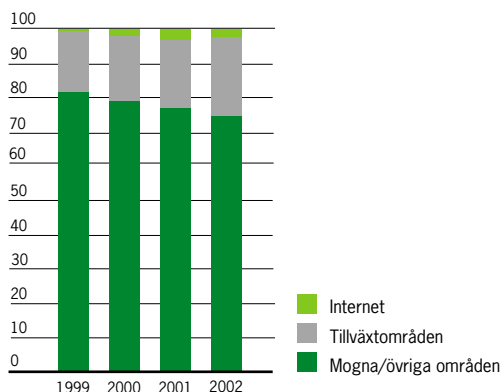
Enheten Acquisition Finance hade återigen ett framgångsrikt år, trots att efterfrågan på strukturerade finansieringslösningar var låg i början av året. Även för Trade Finance började året trögt, men volymerna steg successivt över året. SEB blev även i år rankad som bästa "Trade Finance Bank" i Sverige av Global Finance Magazine.

Under 2001 skapades Merchant Banking Germany genom en sammanslagning av Merchant Bankings tyska verksamhet och division SEB Germanys enheter för storföretag och valutahandel. I slutet av 2002 beslöts att även enheten för finansiella institutioner inom SEB Germany skulle integreras med Merchant Banking Germany under 2003.

Kreditkvaliteten var fortsatt hög och kreditförlustnivån mycket tillfredsställande med tanke på marknadernas utveckling. Riskmedvetenhet är viktigt och en försiktig syn på risker kombinerat med konservativ strukturering fortsätter att genomsyra affärsbesluten.

Merchant Banking håller fast vid den sedan ett par år utstakade strategin. Särskilt viktigt under det kommande året är att förstärka och konsolidera närvaron på Merchant Bankings hemmamarknader utanför Sverige, dvs Norge, Finland, Danmark och Tyskland. Ett annat högt prioriterat område inom de närmaste åren är förberedelserna inför en eventuell övergång från svenska kronan till euron. Målet är att hitta nya källor till intäkter och minimera eventuella negativa effekter.

Kostnadsutveckling – Merchant Banking
1999–2002, exklusive kostnader för bonus, procent

Enskilda Securities

Enskilda Securities är SEB:s investmentbank, ansvarig för tjänster inom finansiell rådgivning, aktiehandel och aktieanalys. Med 494 anställda på kontor i Stockholm, Oslo, Köpenhamn, Helsingfors, London, New York, Paris och Frankfurt är Enskilda Securities den ledande nordiska investmentbanken.

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	7	8
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	3	5
Andel av SEB:s personal, %	3	3

Resultaträkning

Mkr	2002	2001
Totala intäkter	1 780	2 369
Totala kostnader	-1 587	-2 006
Kreditförluster, netto	2	6
Operativt rörelseresultat	195	369

Kostnads/intäktsrelation	0,89	0,85
Allokerat kapital, Mkr	1 100	1 100
Räntabilitet, %	12,8	24,2
Antal befattningar, medeltal	557	608

Enskilda Securities – stärkt position i svår marknad

Under de svåra marknadsförhållanden som rådde under 2002 stärkte Enskilda Securities sin position som ledande investmentbank i Norden. Positionen bekräftades i ett antal nationella och internationella marknadsundersökningar. Under 2002 rankades Enskilda Securities som "Best Equity House" i Norden av Euromoney, som "Best Corporate Finance Provider" i Skandinavien av Global Finance och som "No 1 Stock Broker" i Sverige, Danmark, Norge och Finland av Prospera.

I det svåra marknadsklimatet har fokus varit att behålla och stärka positionen som marknadsledande i Norden. Kontoret i San Francisco utvecklades under året. I december fattades beslut att även kontoret i Paris skall stängas. Dessa beslut grundar sig på en anpassning till rådande marknadsförhållanden samt en optimering av resursnyttjandet. Enskilda Securities har kontinuerligt utvärderat verksamheten och marknaden vilket medfört ytterligare kostnadsnedskärningar. Detta har resulterat i en mindre, mer flexibel organisation med en tydlig och mer fokuserad strategi.

Rörelseresultatet för Enskilda Securities uppgick till 195 Mkr (369). En fortsatt svag aktiemarknad ledde till att intäkterna minskade med 25 procent jämfört med 2001. Totala intäkter uppgick till 1 780 Mkr (2 369). Det pågående kostnadsbesparingsprogrammet har lett till att kostnaderna sänktes med 20 procent 2001 och med ytterligare 21 procent 2002. Antalet anställda har minskat med 99 sedan december 2001, till 494 (593). Personalkostnaderna, som påverkats av avgångsvederlag, sänktes med 26 procent jämfört med 2001.

Nedgången av intäkterna med 30 procent inom enheten Equities reflekterar den svaga marknaden. Intäktsminskningen var störst för ersättningar från primärmarknaden och trading, medan courtageintäkterna minskade med mindre än 25 procent. Trots intäktsnedgången behöll eller stärkte Enskilda Securities sin marknadsposition på de nordiska marknaderna. Enskilda Securities kvarstår som den ledande nordiska investmentbanken med de högsta marknadsandelarna på börserna i Stockholm och Oslo samt med en ledande institutionell position i Danmark och Finland.

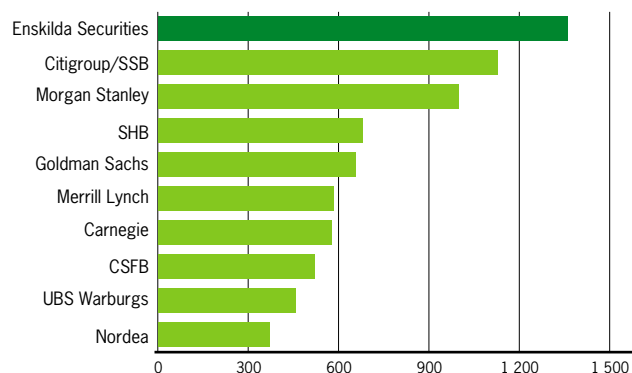
Intäkterna inom enheten Corporate Finance var också lägre än föregående år på grund av nedgången i marknaden. Enskilda Securities agerade rådgivare vid några av de största transaktionerna i Norden. Exempelvis var Enskilda Securities finansiell rådgivare i Ericssonemissionen samt vid börsintroduktionerna av Intrum Justitia och Alfa Laval.

Marknadsandel på de nordiska börserna

	Placering 2002	Marknadsandel 2002
Stockholm	1	9,3%
Oslo	1	13,1%
Helsingfors	7	5,2%
Köpenhamn	4	8,0%

Ledande investmentbank, nordiska transaktioner 2002

Miljoner USD, värde

Källa: Thomson Financial Securities

2002 har för tredje året i rad karaktäriserats av stora nedgångar på börserna. Enskilda Securities har lyckats behålla sin position som marknadsledande i Norden.

SEB AG Group

och division SEB Germany

Ökad försäljning och kostnadsbesparingar kunde inte helt motverka de fortsatt svaga marknaderna.

SEB AG Group

SEB:s verksamhet i Tyskland (SEB AG Group) består av följande affärsenheter och dotterbolag:

- Nordic Corporate Banking (nordiska företag)
- Corporate Banking (andra företag)
- Institutional Banking
- Retail
- Real Estate
- Treasury
- Trading
- SEB Invest (fonder)
- SEB ImmoInvest (fastighetsfond)
- SEB Hypothekenbank (bolån)

Under de senaste två åren har två enheter för företagskunder och Trading-enheten inkluderats i affärsområdet Merchant Bankings resultat medan övriga enheter bildar divisionen SEB Germany (German Retail & Mortgage Banking från och med januari 2003).

Från och med 2003 inkluderas även det institutionella kundsegmentet i Merchant Bankings verksamhet i Tyskland medan SEB Invest, fondbolaget, inkluderas i SEB Asset Management. Återstående enheter och dotterbolag – Retail, Real Estate, Treasury, SEB ImmoInvest och SEB Hypothekenbank – bildar division **German Retail & Mortgage Banking**.

Resultaträkning, enligt svenska redovisningsprinciper¹⁾

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Räntenetto	4 192	4 366	-4
Provisionsnetto	1 631	1 567	4
Nettoreultat av			
finansiella transaktioner	222	143	55
Övriga intäkter	298	586	-49
Summa intäkter	6 343	6 662	-5
Personalkostnader	-2 840	-2 851	
Övriga kostnader	-1 837	-2 043	-10
Av- och nedskrivningar	-317	-377	-16
Summa kostnader	-4 994	-5 271	-5
Kreditförluster m m ²⁾	-530	-483	10
Nedskrivningar av			
finansiella anläggningstillgångar		-2	-100
Andelar i intresseföretags resultat	-9	75	
Operativt rörelseresultat	810	981	-17
Genomsnittskurs SEK/EUR	9:16	9:25	
K/I-tal	0,79	0,79	
Allokerat kapital, Mkr	11 200	12 100	
Räntabilitet, %	5,2	5,8	
Antal befattningar, medeltal ³⁾	3 968	4 146	

1) Den kvartalsvisa utvecklingen presenteras på www.seb.net

2) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

3) Exklusive 67 (genomsnitt jan-dec) tillfälligt anställda som arbetade med övergången till euro i början av 2002

Stagnation i den tyska ekonomin

Den ekonomiska tillväxten i Tyskland uppgick till endast 0,2 procent under 2002, i jämförelse med 0,8 procent inom övriga "Euroland". Framförallt har den inhemska efterfrågan släpat efter och var 1,3 procent lägre jämfört med 2001. De huvudsakliga förklaringarna till denna utveckling är lägre konsumtion och färre investeringar inom alla större industrigrenar. Antalet konkurser bland små och medelstora företag har varit det högsta på flera år. Kunderna är fortfarande mycket försiktiga, vilket medfört en låg aktivitetsnivå. Därutöver diskuterar den nya regeringskoalitionen ett antal nya skattehöjningar för såväl företag som privatpersoner, vilket inte lett till ett förändrat beteende hos kunderna eller ökat industrins intresse för att investera.

Förutom den svaga ekonomiska utvecklingen i Tyskland, har en svag lokal aktiemarknad samt låga marknadsräntor påverkat den tyska banksektorn negativt. Börsindexet DAX föll från 5 500 under det första kvartalet 2002 till 2 900 vid utgången av året. Transaktionsnivån inom värdepappershandeln för privatpersoner minskade i genomsnitt med 70 procent. Under 2002 var de tyska bankernas resultat svaga

på grund av höga kreditförluster och låga intäkter. Till följd av detta har flertalet banker nu initierat kostnadsbesparingsprogram liknande det omstruktureringsprogram som SEB AG startade redan år 2000. Den tyska banksektorn står därmed inför den mest omfattande personalreduktionen någonsin, inkluderande mer än 50 000 anställda.

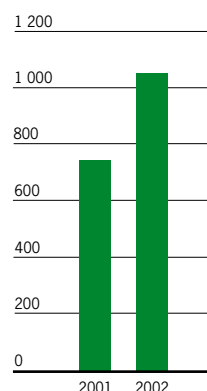
SEB AG Group – förbättrad underliggande lönsamhet

SEB:s totala tyska verksamhet (SEB AG-koncernen) går bra jämfört med andra tyska banker. Resultatet för SEB:s tyska verksamhet uppgick till 810 Mkr (981). Exklusive engångseffekter har rörelseresultatet förbättrats med 11 procent. Resultatet för 2001 (såväl för SEB AG-koncernen som för divisionen SEB Germany) inkluderade försäljningen av aktierna i Deutsche Börse, vilket gav en realisationsvinst motsvarande 248 Mkr.

Omstruktureringsarbetet fortskrider enligt plan. Arbetet med att reducera antalet företagskunder utanför målsegmentet fortsätter. På det hela taget ligger utnyttjandet av omstruktureringsreserverna i linje med plan och lägre än under 2001. Reserverna för personalrationalisering och

SEB AG Group

Nettoförsäljning av fonder,
Miljoner euro

omstrukturering av verksamheten uppgick till 87 miljoner euro. Till följd av SEB:s nya reserveringsregler har den tidigare generella reserven för kreditförluster omklassificerats till specifika och gruppvisa reserveringar.

Under 2002 blev SEB AG för sjätte året i rad rankad som den bästa banken i Tyskland vad gäller kundnöjdhet.

Division SEB Germany – ökad försäljning

Resultatet för SEB Germany uppgick till 662 Mkr (895). Detta resultat motsvarar inte SEB:s ambitioner, men i jämförelse med andra tyska banker kan det ses som tillfredsställande. Resultatminskningen orsakas huvudsakligen av engångseffekter under 2001 (se SEB AG-koncernen ovan).

Divisionens nyförsäljning av bolån, 6 743 Mkr, förbättrades med 34 procent jämfört med föregående år. Förlängning- en av bolån ökade med 7 procent till 3 859 Mkr.

Nettoförsäljningen av fonder, 9,6 miljarder kronor, ökade med 40 procent jämfört med 2001. Nettoförsäljningen av SEB:s topprankade fastighetsfond ImmoInvest, 6,8 miljarder kronor, har resulterat i att marknadsandelen ökat till 4,6 procent. Nettoförsäljningen av SEB Invests fonder uppgick till 1,0 miljarder kronor. Vid utgången av 2002 var förvaltad kapital 108 miljarder kronor. Mätt i euro innebär det en minskning med 1 procent i jämförelse med 2001.

Kundsegmentet svenska privatkunder i Tyskland har erbjudits ett antal attraktiva tjänster. På liknande sätt har kundanpassade produkter framgångsrikt introducerats till det socialdemokratiska partiet och kristdemokraterna, samt till anställda inom Atlas Copco och Gerling. Genom lanseringen av ett högräntekonto i november hade divisionen vid årsskiftet lyckats attrahera 15 000 nya kunder med en sammanlagd volym på motsvarande 5 miljarder kronor. Därutöver uppgick nya placeringar från befintliga kunder till 3 miljarder kronor. Vid utgången av året hade SEB Germany 240 000 internetkunder. Initiativ till att bygga strategiska allianser och att förbättra korsförsäljningen kommer att förstärkas under 2003.

Division SEB Germany

Divisionen betjänar en miljon privatpersoner liksom mindre och medelstora företag samt fastighetsbolag över hela Tyskland. Kunderna har tillgång till bankens tjänster via 177 kontor, fler än 2 000 bankomater samt internet- och telefonbank. Ambitionen är att vara en långsiktig finansiell partner som erbjuder moderna kvalitativa finansiella lösningar till nyckelkunder i Tyskland. Att behålla kundernas lojalitet genom högt motiverade medarbetare och samarbete med intressenter både utanför och inom SEB-koncernen är av central betydelse.

Divisionen erbjuder produkter med hög avkastning som fonder och fastighetsfonder via de egna produktutvecklingsbolagen SEB Invest och SEB ImmoInvest. Utbudet kompletteras med produkter från tredje part. Strategiska allianser med Gerling, Volkswagen Bank och DVAG bidrar också till en fortsatt konkurrenskraft.

Divisionen har under 2002 inte innefattat stora företagskunder, trading-verksamhet och före detta Skandinaviska Enskilda Banken AG, vilka samtliga inkluderas i affärsområdet Merchant Banking inom division Corporate & Institutions.

Från och med januari 2003 har även ansvaret för de institutionella kunderna i Tyskland överförs till Merchant Banking samtidigt som ansvaret för fondförvaltningen förts till SEB Asset Management. I samband med denna förändring har divisionen bytt namn till **German Retail & Mortgage Banking**.

Det sammanlagda resultatet för division German Retail & Mortgage Banking och Merchant Banking Germany redovisas som SEB AG Group.

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	21	21
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	9	13
Andel av SEB:s personal, %	20	20

Resultaträkning

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Räntenetto	3 944	4 119	-4
Provisionsnetto	1 417	1 365	4
Nettoresultat av finansiella transaktioner	122	101	21
Övriga intäkter	295	551	-46
Summa intäkter	5 778	6 136	-6
Personalkostnader	-2 671	-2 651	1
Övriga kostnader	-1 593	-1 816	-12
Av- och nedskrivningar	-314	-369	-15
Summa kostnader	-4 578	-4 836	-5
Kreditförluster m m ¹⁾	-529	-478	11
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar		-2	-100
Andelar i intresseföretags resultat	-9	75	
Operativt rörelseresultat	662	895	-26
Genomsnittskurs SEK/EUR	9:16	9:25	
K/I-tal	0,79	0,79	
Allokerat kapital, Mkr	10 200	10 800	
Räntabilitet, %	4,7	6,0	
Antal befattningar, medeltal ²⁾	3 780	3 916	

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

2) Exklusive 67 (genomsnitt jan-dec) tillfälligt anställda som arbetade med övergången till euro i början av 2002

Som en konsekvens av försäljningsaktiviteterna har räntenettet på 3 944 Mkr varit relativt stabilt jämfört med 2001. Provisionsnettot förbättrades med 4 procent till 1 417 Mkr. Övriga intäkter uppgick till 295 Mkr och inkluderar inte några större engångsposter jämfört med 2001.

Målen för kostnadseffektivitet uppnådda

Kostnadseffektiviseringsprogrammet ledde till 5 procent lägre kostnader under 2002. Jämfört med 2001 var personalkostnaderna stabila. Kostnaderna påverkades negativt av ökade pensionskostnader och sociala avgifter på grund av ny lagstiftning. Övriga kostnader sjönk med 12 procent. Medeltalet befattningar minskade med 136 till 3 780.

Under 2002 uppnåddes stora kostnadsreduktioner genom flytt av huvudkontoret till nya lokaler med väsentligt lägre hyra och genom sänkta kostnader inom centrala stödfunktioner. Under det tredje kvartalet flyttades hela stordatordriften från Frankfurt till Stockholm. Detta innebär väsentligt lägre framtida kostnader, huvudsakligen genom lägre licens- och konsultkostnader. Denna framgångsrika flytt var en mycket komplicerad och unik operation som tilldragit sig stort intresse från andra banker, vilka överväger liknande åtgärder. Ytterligare kostnadsreduktioner inom IT-området pågår genom organisatorisk samordning med övriga SEB-koncernen. Vidare möjligheter att ta till vara på synergier inom koncernen finns och skall genomföras.

Från och med januari 2003 övertar Merchant Banking ansvaret för SEB Germanys institutionella kunder och SEB Asset Management tar över ansvaret för SEB Invest i Tyskland. Detta är två exempel på insatser som görs för att ta till vara på ytterligare synergier inom SEB-koncernen.

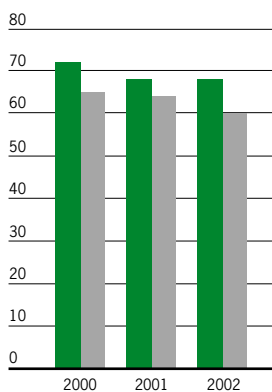
Kostnadseffektiviseringsprogrammet löper enligt plan och ytterligare ansträngningar görs för att i så stor utsträckning som möjligt kompensera för de lägre intäkterna.

Måttlig ökning av kreditförluster

Kreditförlusterna under 2002 var 11 procent högre än under 2001. Ökningen var avsevärt mindre negativ än vad andra tyska banker fått erfara. Detta är ett resultat av en treårig process för att förbättra kvaliteten på tillgångarna och kreditgivningsprocessen inom alla affärsenheter. Dessutom skiljer sig SEB:s kreditportfölj från en genomsnittlig tysk banks kreditportfölj genom avsevärt mindre företagsexponering. Ökningen av kreditförluster under tredje och fjärde kvartalet, jämfört med de två föregående kvartalen, påverkas mer av säsongseffekter än av det försämrade marknadsläget i Tyskland. Sammansättningen av kreditportföljen innebär, i kombination med specifika och gruppvisa reserver, en balanserad riskexponering.

Retail Banking – lojalitet

Procent

■ SEB Germany
■ Genomsnitt i den tyska finansbranschen

SEB Asset Management

Divisionen lyckades förbättra kostnads/intäktsrelationen – trots fallande intäkter.

SEB Asset Management erbjuder ett brett sortiment av expertis och tjänster inom kapitalförvaltning till institutioner, livförsäkringsbolag och privatkunder. Produktutbudet består av aktie- och ränteförvaltning, private equity samt hedgefonder. SEB Asset Management har kontor i Köpenhamn, Helsingfors, Frankfurt, New York, Stamford och Stockholm. I divisionen ingår omkring 100 portföljförvaltare och analytiker. Förvaltad kapital uppgick till 487 miljarder kronor per den 31 december 2002.

SEB Asset Management siktar på att bli den ledande inom kapitalförvaltning på den svenska och övriga nordiska marknaderna vad gäller avkastning, marknadsposition och lönsamhet.

Divisionen har sin verksamhet, inkluderande hantering, pake-tering och försäljning av fonder och institutionella portföljer, i Sverige, Danmark, Finland och USA. SEB Asset Management har ett brett distributionsnät främst genom koncernens bankkontor, private banking-enheter samt även genom internetbanken och call centres.

SEB Asset Managements investeringsfilosofi är att uppnå förstklassiga resultat på lång sikt genom en aktiv portföljförvaltning och genom att erbjuda en servicenivå som överträffar kundernas förväntningar.

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	5	6
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	7	8
Andel av SEB:s personal, %	2	3

Resultaträkning¹⁾

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Räntenetto	81	100	-19
Provisionsnetto	1 199	1 506	-20
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	14	-43
Övriga intäkter	6	11	-45
Summa intäkter	1 294	1 631	-21
Personalkostnader	-475	-567	-16
Pensionsavräkning	39	46	-15
Övriga kostnader	-328	-432	-24
Goodwillavskrivningar	-8	-8	
Av- och nedskrivningar	-21	-23	-9
Fusions- och omstruktureringskostnader	-8	-54	-85
Summa kostnader	-801	-1 038	-23
Operativt rörelseresultat	493	593	-17
K/I-tal	0,62	0,64	
Allokerat kapital, Mkr	1 700	1 700	
Räntabilitet, %	20,9	25,1	
Antal befattningar, medeltal	405	512	

1) Den kvartalsvisa utvecklingen presenteras på www.seb.net

Förbättrat K/I-tal

Under 2002 försämrades SEB Asset Managements operativa rörelseresultat med 17 procent till 493 Mkr, medan de globala aktiemarknaderna föll med 34 procent och den svenska aktiemarknaden med 36 procent (SIX Portfolio Index).

Trots lägre intäkter fortsatte SEB Asset Management att visa stark lönsamhet och förbättrade K/I-talet från 0,64 till 0,62. Denna förbättring var ett resultat av betydande kostnadsnedskärningar med 23 procent främst på grund av neddragningar av personal- och IT-kostnader. Resultatet per anställd ökade med 5 procent till 1,2 Mkr på årsbasis. Sedan juni 2001 har personalen minskats med 151 befattningar, eller 29 procent, vilket är fler än förändringsprogrammets mål.

Förbättrade marknadsandelar av nettoförsäljningen trots svåra marknadsförhållanden

De svaga aktiemarknaderna hade en fortsatt negativ inverkan på försäljningen inom hela branschen globalt sett. Den totala ackumulerade nettoförsäljningen var lägre än föregående år, men trots detta erhöll verksamheterna i Danmark, Finland och USA ett antal nya mandat. Den institutionella försäljningen i Sverige förblev dock svag under hela året.

Nettoinflödet till SEB:s fonder uppgick till 9,7 miljarder kronor (7,0), varav 6,7 miljarder kronor (3,6) i Sverige. Detta inkluderar inte nettoförsäljningen av fonder i Tyskland som uppgick till 9,6 miljarder kronor. Den framgångsrika lanseringen av det nya produktsortimentet företagsobligationsfonder – det första i sitt slag på den svenska marknaden – har lett till ett ansevärt inflöde av kapital. SEB Fonder i Sverige hade en marknadsandel av nettoförsäljningen på 11,8 procent (6,4) och en marknadsandel inom räntesegmentet på 27,0 procent (19,9).

Vid årets slut uppgick divisionens totala förvaltade kapital till 487 miljarder kronor (567), vilket är en minskning med 14 procent. Förändringen i produktmixen har haft en negativ inverkan på divisionens avkastning i relation till förvaltad kapital. SEB:s marknadsandel av fonder i Sverige uppgick till 17,3 procent (18,4), vilket motsvarar 127 miljarder kronor (167). Värdet på fonderna uppgick till 140 miljarder kronor (181), motsvarande 29 procent (32) av divisionens totala förvaltade kapital.

Förbättrad avkastning och internationella toppbetyg

Under 2002 har en av de viktigaste målsättningarna varit att förbättra avkastningen på portföljerna. Detta har bland annat lett till att divisionen koncentrerat sig på kapitalförvaltningsverksamheten samt nyrekryteringar inom divisionens nyckelkompetensområden.

SEB Asset Managements avkastning ligger i linje med bankens konkurrenter på den nordiska marknaden. Detta är dock inte tillfredsställande utan ambitionen är att ytterligare förbättra fondernas avkastning.

Under andra halvåret 2002 erhöll divisionen ett flertal utmärkelser av internationell press och institutioner. SEB:s räntefonder rankades bland topp tio av Wall Street Journal medan SEB:s läkemedels- och teknologifonder hamnade bland topp 20 i Business Weeks globala fondrankning. I Finland utsågs Gyllenberg till nummer ett bland de främsta aktörerna på den finska institutionella marknaden av Scandinavian Financial Research. I Danmark rankade analysföretaget Prospera SEB Asset Management (DK) som den näst bästa institutionella kapitalförvaltaren på den danska marknaden.

Förbättrad information

Information om de olika fonderna och mandaten är ytterst viktig för investerarna. Under 2002 anordnade SEB Fonder ett antal fondkvällar runt om i Sverige som besöktes av mer än 4 500 kunder. Fondkvällarna anordnades i samarbete med division Nordic Retail & Private Banking. Utöver detta lanserade SEB Fonder en ny webbplats som erbjuder månatliga

förvaltarkommentarer och marknadsutsikter. Webbplatsen erbjuder även kunderna lättare tillgång till mer tydlig och omfattande information om SEB:s fonder.

För att ytterligare förbättra kunderbudandena och effektiviteten har SEB Asset Management förenklat fondutbudet i Sverige. Omkring 30 fonder lades samman eller avslutades under fjärde kvartalet 2002.

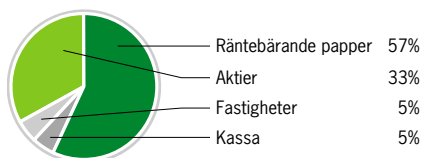
Tydliga prioriteringar för framtiden

2002 har präglats av såväl förändringar som konsolideringar, vilket inneburit betydande kostnadsneddragningar och förändringar inom förvaltningsorganisationen. Vidare ingår SEB Invest i Tyskland i SEB Asset Managements verksamhet från och med 1 januari 2003. Dessa aktiviteter, med syfte att samordna samtliga enheter till en gemensam verksamhet, har givit SEB Asset Management en stark bas för framtiden.

Förbättring av avkastning, kundinformation, kostnadseffektivitet samt ett mer kundorienterat produktutbud kommer även fortsättningsvis att prioriteras. De åtgärder som har vidtagits, samt ovannämnda prioriteringar, ökar divisionens möjlighet att konkurrera som en ledande kapitalförvaltare på hemmamarknaderna.

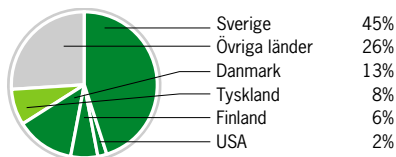
Förvalt kapital fördelat per tillgångslag, divisionen

Totalt 487 miljarder kronor

Förvalt kapital fördelat per land, koncernen

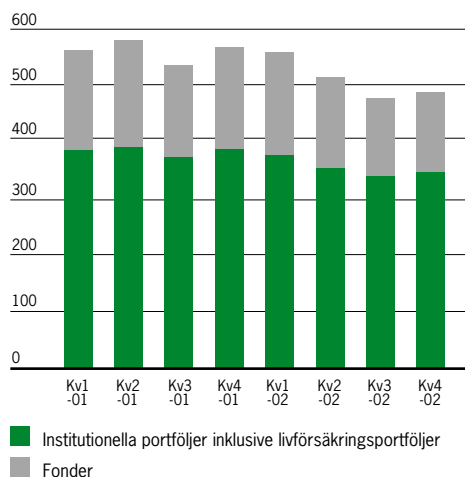
Totalt 742 miljarder kronor

- Förvalt av SEB Asset Management
- Förvalt av SEB Asset Management från och med 1 januari 2003
- Förvalt av övriga divisioner

Förvalt kapital fördelat per produkttyp, divisionen

Totalt 487 miljarder kronor

SEB Baltic & Poland

De tre baltiska bankerna hade en fortsatt god utveckling under 2002.

Divisionen SEB Baltic & Poland består av tre helägda baltiska banker – Eesti Ühispank (Estland), Latvijas Unibanka (Lettland) och Vilniaus Bankas (Litauen). De tre bankerna tillsammans har 4 200 anställda. Bankerna betjänar mer än 1,2 miljoner privatkunder och 140 000 företagskunder via ett kontorsnät bestående av cirka 200 bankkontor samt via internetbanker. De baltiska bankernas sammanlagda marknadsandelar för utlåning var 33 procent och 26 procent för inlåning. SEB:s fondbolag i Polen, Fundusz, samt den börsnoterade, medelstora polska banken Bank Ochrony Środowiska, BOŚ, där SEB äger 47 procent, ingår också i divisionen.

BOŚ, som bildades 1991, har 1 650 anställda (som inte räknas med i totala antalet anställda i SEB) och 54 kontor.

	2002	2001
Andel av SEB:s totala intäkter, %	8	7
Andel av SEB:s operativa rörelseresultat, %	10	8
Andel av SEB:s personal, %	22	21

Resultaträkning¹⁾

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Räntenetto	1 377	1 183	16
Provisionsnetto	589	596	-1
Nettoresultat av finansiella transaktioner	231	197	17
Övriga intäkter	66	135	-51
Summa intäkter	2 263	2 111	7
Personalkostnader	-706	-673	5
Pensionsavräkning	2	2	
Övriga kostnader	-452	-451	
Goodwillavskrivningar	-49	-49	
Av- och nedskrivningar	-218	-217	
Summa kostnader	-1 423	-1 388	3
Kreditförluster m m ²⁾	-138	-133	4
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-7	-67	-90
Andelar i intresseföretags resultat	-11	2	
Försäkringsrörelsens resultat	28	22	27
Operativt rörelseresultat	712	547	30
K/I-tal	0,63	0,66	
Allokerat kapital, Mkr	2 750	2 750	
Räntabilitet, %	18,6	14,3	
Antal befattningar, medeltal	4 270	4 114	

1) Den kvartalsvisa utvecklingen presenteras på www.seb.net

2) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

Fortsatt ekonomisk tillväxt

Den ekonomiska tillväxten i den baltiska regionen förblev stark året ut. Regionen har därmed haft en treårsperiod med en stabil och relativt hög tillväxt. För de närmaste åren förväntas BNP-tillväxten bli fortsatt stark, runt 5 procent, för samtliga tre länder. Detta uppnås genom en fortsatt stark inhemsk efterfrågan som överbryggar den svaga internationella efterfrågan. I Polen är BNP-tillväxten fortsatt svag.

Under 2002 fick de baltiska staterna samt Polen en officiell inbjudan att bli medlemmar i EU och ett inträde planeras våren 2004. Inträdet kommer att inverka gynnsamt på det ekonomiska klimatet.

Den starka ekonomin avspeglas i SEB:s baltiska dotterbanker. Under året ökade antalet kunder med 16 procent. Antalet internetkunder steg med cirka 70 procent till 375 000. Låneportföljen växte med 21 procent. Ökningen är relativt jämnt fördelad mellan bankerna. Efterfrågan på bolån och leasing samt en generell stark inhemsk efterfrågan på konsumentkrediter är de främsta orsakerna till expansionen. Inlåningen ökade med 15 procent. Marknaden för sparprodukter, utöver traditionellt banksparande, är ännu relativt omogen men efterfrågan ökar snabbt även om volymer är relativt låga. Under 2002 har de baltiska länderna lanserat pensionsreformer, vilka förväntas leda till en ökning inom fondsparandet. Förvaltad kapital inom divisionen uppgick till 2,3 miljarder kronor vid utgången av året, vilket motsvarar en ökning på 63 procent.

Marknadsandelarna för de traditionella bankprodukterna har under året varit stabila. Sammantaget är de tre bankernas marknadsandelar 33 procent för lån och 26 procent för sparande.

Fortsatt resultatförbättring

Divisionens resultat ökade med 30 procent till 712 Mkr (547). Tillväxten i bankerna har hanterats med bibehållen god kontroll. Intäkterna steg med 7 procent medan kostnaderna ökade med 2,5 procent. Kostnadsökningen beror främst på volymexpansion och införande av nya produkter. Kostnads/intäktsrelationen förbättrades från 0,66 till 0,63. Kreditförlusterna var stabila, 138 Mkr netto. Avkastningen på allokerat kapital ökade från 14 till 19 procent.

BOŚ är inkluderat med -11 Mkr i divisionens resultat. Det negativa resultatet härrör från 2001 medan 2002 års resultat var positivt.

Fortsatt cross-servicing och hög kundnöjdhet

Stora insatser har gjorts för att förbättra samarbetet, korsförsäljningen samt kundnöjdheten inom koncernen.

De baltiska bankerna kan nu erbjuda pan-baltiska kunder en så kallad "one-point-of-entry"-lösning, vilket betyder att en kund har möjlighet att erhålla service i hela Baltikum genom en av bankerna. Under året har flera sådana avtal slutits med företagskunder.

Under året har antalet bankomater utökats och tre nya bankkontor har öppnats för att möta den ökade efterfrågan. Fortsatta satsningar görs på internetbankerna. Under första halvåret 2003 kommer Latvijas Unibanka att införa ett nytt internetbaserat system för att förbättra servicegraden mot kunderna.

Kredit- och treasuryfunktionerna fortsätter att integreras med moderbolaget och dess riktlinjer och rutiner. Detta har medverkat till att samtliga tre banker fått höjda kreditbetyg under de senaste månaderna.

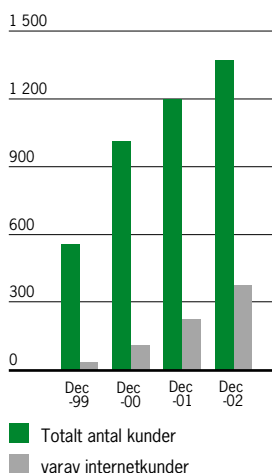
För tredje året i rad erhöll Vilnius Bankas i Litauen Global Finance årliga utmärkelse som Bästa Bank. Bedömningen grundades på lönsamhet, internetbanktjänster, kreditpolitik och service.

Latvijas Unibankas kontanthantering och säkerhetstjänster har lejt ut för att uppnå ökad effektivitet. Liknande aktiviteter genomförs även i Vilnius Bankas.

BOŚ i Polen har utarbetat en strategi i syfte att öka sin satsning på små- och medelstora företag samt privatkunder för att ta marknadsdelar inom dessa segment. BOŚ arbetar vidare för att hitta lösningar som förbättrar effektivitet och kompetens och därigenom förbättra resultat och minska risker.

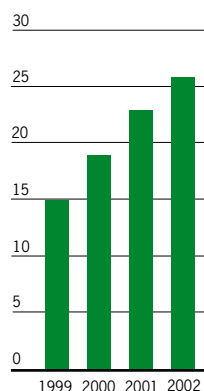
Kundtillväxt, Baltikum

Antal kunder, tusental

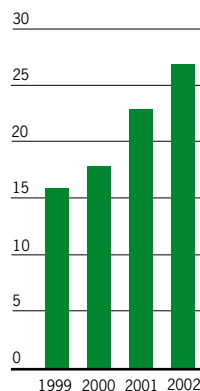
Utlåning, Baltikum

Miljarder kronor

Inlåning, Baltikum

Miljarder kronor

SEB Trygg Liv

SEB:s livförsäkringsbolag visade ett gott resultat trots vikande börser.

SEB Trygg Livs affärsidé är att genom försäkrings- och trygghetslösningar erbjuda kunderna trygghet under livets olika skeenden. Utbudet omfattar ett komplett sortiment av produkter inom trygghetsområdet för privatpersoner och företag såsom pensioner, tjänstepensioner, sjukförsäkringar, vårdförsäkringar samt rehabiliteringsförsäkringar. Vidare tillhandahåller SEB Trygg Liv kapitalförsäkring och ansvarar för pensionsprodukten IPS samt för aktiviteter som rör premiepensionen. Som ett mervärde erbjuds kunderna trygghetsboende för äldre.

SEB Trygg Liv har drygt 1 miljon kunder. Verksamheten är inriktad på försäljning och administration av fondförsäkringsprodukter samt motsvarande på uppdrag av de ömsesidiga traditionella bolagen Nya respektive Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv. Dessa bolag konsolideras inte i SEB Trygg Liv-koncernen, men koncernen erhåller ersättning för utfört försäljnings- och administrationsuppdrag.

	2002	2001
Andel av SEB:s personal, %	4	4

Resultaträkning¹⁾

Mkr	2002	2001	Förändring, procent
Totala intäkter	1 408	1 493	-6
Totala kostnader	-1 354	-1 563	-13
Resultat från intressebolag	-14	-9	56
Rörelseresultat²⁾	40	-79	
Förändring i övervärden från verksamheten, netto	1 303	1 241	5
Resultat löpande verksamhet*	1 343	1 162	16
Förändringar i antaganden	-447	620	
Finansiella effekter av kort-siktiga marknadsfluktuationer	-1 727	-1 199	44
Förvaltningsresultat, netto	-831	583	

Allokerat kapital, Mkr	3 900	3 900
Räntabilitet, löpande verksamhet, %	24,8	21,5
Antal befattningar, medeltal	779	862

1) Den kvartalsvisa utvecklingen presenteras på www.seb.net

2) I SEB-koncernens rapportering redovisas SEB Trygg Liv enligt samma principer som intressebolag – på en rad. Således konsolideras endast rörelseresultatet i SEB-koncernens resultat. Mer detaljerad information om SEB Trygg Liv återfinns i "Tilläggsinformation" på www.seb.net.

* De kostnader som uppkommer till följd av ett försäkringsavtal uppstår främst vid tecknandet. Intäkterna flyter däremot in löpande under den avtalade försäkringstiden. Under perioder då försäkringsbeståndet växer kommer de faktiska kostnaderna att överstiga intäkterna, vilket påverkar rörelseresultatet negativt. För att få en mer rättvisande bild av ett livförsäkringsbolags verksamhet redovisas därför även ett förvaltningsresultat där övervärden inkluderas. Övervärden i livförsäkringsverksamhet är nuvärdet av förväntade framtida vinster från tecknade försäkringsavtal.

Förbättrat resultat

Resultatet från den löpande verksamheten, 1 343 Mkr, som inkluderar förändring i övervärden, förbättrades genom fortsatt förskjutning från engångsbetald till löpande försäkringsavtal, kombinerat med lägre kostnader. Övervärden beräknas för att tydligare visa värdet av tecknade försäkringsavtal. Dessa ingår dock ej i SEB-koncernens resultat eller balansräkning. De samlade övervärdena uppgår till 4 746 Mkr.

Även rörelseresultatet förbättrades tack vare begränsad minskning av intäkterna (ersättning förvaltningsavtal, försäkringsavgifter samt räntenetto) och kraftigt minskade kostnader som ett resultat av fortsatta besparingsåtgärder samt lägre distributionsersättningar till följd av lägre försäljning. Antalet årsanställda har jämfört med föregående år minskat med 83. Per december uppgår antalet befattningar till 752.

Årets börsnedgång påverkade förvaltningsresultatet netto negativt.

Utöver rörelseresultatet genererar livförsäkringsverksamheten intäkter i SEB-koncernen i form av förvaltningsarvoden, distributionsersättning och andra köpta tjänster om cirka 700 Mkr per år. Merparten av detta redovisas inom Nordic Retail & Private Banking och SEB Asset Management.

Förbättrad marknadsposition

I den nedåtgående marknad som rått på livförsäkringsområdet på grund av börsnedgången, har SEB Trygg Liv förbättrat sin marknadsposition inom det prioriterade området fondförsäkring. För fondförsäkring var marknadsandelen för nyteckning 21,2 procent (18,7). Det är en ökad andel tjänstepensionsaffärer som ligger bakom förbättringen. Marknadsandelen av den totala nyteckningen ökade till 14,1 procent (13,2).

Försäljningen, mätt som vägd volym, uppgick till 23 905 Mkr (28 645), en nedgång med 17 procent. Under det fjärde kvartalet ökade försäljningen av fondförsäkring med 36 procent jämfört med det tredje kvartalet, vilket är en betydligt större ökning än normal säsongsvariation mellan tredje och fjärde kvartalet. Ökningen för traditionell försäkring mellan motsvarande kvartal var marginell. Av försäljningen härrör 75 procent (75) från fondförsäkring.

Andelen företagsbetald försäkring, i huvudsak tjänstepension, ökade till 74 procent (69). Detta är positivt eftersom målet har varit att stärka företagsidan för att skapa en mer långsiktig och mindre konjunkturkänslig sammansättning av den totala verksamheten. Under året har arbetet mot segmentet stora företag intensifierats och flera avtal har tecknats för leverans av tjänstepensionslösningar, bland annat med Vattenfall och Skanska. Av försäljningen gentemot företag står oberoende försäkringsmäklare för ca 60 procent.

Enligt Marknadsindikatorn AB:s enkät bland livförsäkringsmäklare har SEB Trygg Liv ytterligare förbättrat sin position jämfört med konkurrenterna och innehar en topplacering på flera områden som värderats. Under året utsågs dessutom SEB Trygg Liv till Årets Mäklardisk Liv av Svenska Försäkringsmäklarens Förening.

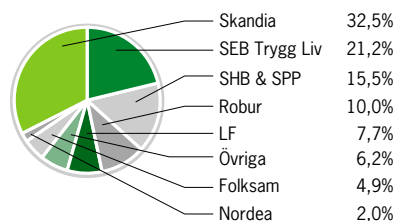
Under året har omfattande förändringar gjorts i säljorganisationen. Dels för att fördjupa bankassurans-konceptet, exempelvis genom ändrade områdes- och ansvarsindelningar för att bättre motsvara bankkontorens struktur, dels för att anpassa organisationen till rådande marknadsförutsättningar med minskad total försäljning och en ökad andel företagsaffär.

Premieinkomsten, dvs inbetalda spar- och försäkringspremier, uppgick till 13 975 Mkr (15 528), en minskning med 10 procent. Under det fjärde kvartalet isolerat var premieinkomsten lika med fjolårets, vilket bryter årets trend med minskande premieinkomst jämfört med föregående år. Av premieinkomsten kommer två tredjedelar från fondförsäkring och en tredjedel från traditionell försäkring. Utöver premieinkomsten var insättningarna till Individuellt Pensionssparande, IPS, 644 Mkr (669). Premier till premiepensionssparande uppgick till 539 Mkr (517).

Inom fondförsäkring har byten mellan fonder, såväl SEB:s fonder som externa fonder, hela tiden varit möjligt. Under fjärde kvartalet fattades beslut om att under första kvartalet 2003 ge fondförsäkringskunder med privat pensionssparande möjlighet att även byta försäkringsgivare.

Nettoinflödet av premier resulterade i att totalt förvalt kapital endast minskade med 7 procent under året, från 226,6 till 210,5 miljarder kronor. Under fjärde kvartalet ökade förvalt kapital med 7 procent.

Marknadsandel nyförsäljning fondförsäkring

Volymuppgifter

Mkr	2002	2001
Försäljning försäkring (vägd¹⁾)		
Totalt	23 905	28 645
Traditionell livförsäkring	5 974	7 034
Fondförsäkring	17 931	21 611
Premieinkomst (inbetalda premier)		
Totalt	13 975	15 529
Traditionell livförsäkring	4 925	5 522
Fondförsäkring	9 050	10 007
Förvalt kapital		
Totalt	210 500	226 600
Traditionell livförsäkring	165 400	168 400
Fondförsäkring	45 100	58 200

1) 10 x löpande + engångsbetald

Försäljningsmarginal

Ett sätt att följa försäljningsresultatet är att beräkna vinstmarginal i försäljningen. Försäljningsresultatet, dvs nuvärdet av försäljningen efter avdrag för faktiska försäljningskostnader, sätts i relation till vägd försäljningsvolym. Beräkningen är känslig för variationer i produktmix och försäljningskostnader och kan därför kortsiktigt variera. Förbättringen av vinstmarginalen är hänförlig till lägre kostnader samt en ökad andel löpande försäkringsavtal.

Mkr	2002	2001
Vägd försäljningsvolym (löpande + engångs/10)	2 391	2 865
Nuvärde av periodens försäljning (9% diskonteringsränta)	1 181	1 347
Årets försäljningskostnad	-801	-1 029
Försäljningsresultat	380	318
Vinstmarginal	15,9%	11,1%

Gamla och Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv
Både Gamla och Nya livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv drivs enligt ömsesidiga principer, dvs. är ej vinstutdelande, och konsolideras därför inte i SEB Trygg Livs resultat.

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget är stängt för nyteckning. Nya Livförsäkringsaktiebolaget bildades 1997 och är öppet för nyteckning. Nya Liv har växt kraftigt under de senaste åren. Under 2002 utökades därför bolaget kapitalbas med 300 Mkr i aktiekapital och 230 Mkr i förlagslån.

Utvecklingen i bolagen har påverkats kraftigt av de senaste årens börsnedgång. Liksom övriga bolag i branschen har försäkringskollektivets tillgångar minskat, vilket påverkat den kollektiva konsolideringen, som styr försäkrings-tagarnas avkastning.

Bolagens mål för den kollektiva konsolideringen är 105–115 procent. När konsolideringsgraden ligger utanför intervallet ska åtgärder vidtas för att komma tillbaka till målet inom högst 36 månader. Per årsskiftet var konsolideringsgraden 94 procent i Nya Liv och 88 procent i Gamla Liv.

Åtgärder som vidtagits är sänkt återbäringsränta och minskad risk i portföljen. Räcker ej detta kan en reallokering, dvs en nedskrivning av värdet på försäkringstagarnas allokerade återbärning behöva göras.

Per 31 december 2002	Gamla Liv	Nya Liv
Antal försäkringstagare (hela bolaget, ej endast pensionsparare)	546 000	60 000
Antal försäkrade (hela bolaget, ej endast pensionsparare)	616 000	113 000
Förvalt kapital, Mdkr	157,3	8,1
Premieinkomst, Mkr	3 314	1 611
Kollektiv konsolideringsgrad ¹⁾ , procent	88	94
Återbäringsränta, procent	1	1
Solvensgrad ²⁾ , procent	149	108
Kapitalbas, Mkr	46 126	711
Erforderlig solvensmarginal	4 044	411
Solvenskvt ³⁾	11,4	1,7
Totalavkastning, procent	-7,5	-1,9
Andel aktier i normalportföljen, procent	35	0
Andel räntebärande värdepapper i portföljen, procent	55	100
Andel fastigheter i portföljen, procent	10	0

1) Den kollektiva konsolideringsgraden anger tillgångarna i förhållande till åtagandena gentemot försäkringstagarna. Åtagandena innefattar både garanterade och icke-garanterade värden.

2) Bolagets nettotillgångar (inkl. aktiekapital och förlagslån) i förhållande till de garanterade åtagandena i form av försäkringstekniska avsättningar.

3) Kvot kapitalbas/erforderlig solvensmarginal.

Känslighetsanalys

Beräkningen av övervärden är relativt känslig för förändringar i antaganden. En förändring av diskonteringsräntan med +1 procentenhet/-1 procentenhet ger en förändring av övervärdet med -460/+550 Mkr.

En högre eller lägre faktisk avkastning/värdetillväxt i fondstocken kommer att resultera i positiva eller negativa effekter när periodens förändring av övervärden beräknas. En förändring av tillväxtantagandet med +1 procentenhet/-1 procentenhet ger en förändring i övervärde med +570/-500 Mkr.

Upplysningar om förändringar i övervärden återfinns på sidan 89.

Förvaltningsberättelse

Finansiell koncernöversikt

Den negativa utvecklingen på de finansiella marknaderna under 2000 och 2001 fortsatte under 2002. Trots den negativa utvecklingen förbättrades SEB:s resultat till följd av det interna förändringsprogram som påbörjades hösten 2001.

Programmet kallas "3 C", eftersom det har fokus på Customer satisfaction, Cross-servicing (dvs ökat samarbete och korsförsäljning inom koncernen) samt Cost efficiency. Det övergripande målet är att skapa en uthållig lönsamhet, baserad på långvariga kundrelationer.

Målet med kostnadsbesparingsprogrammet som lanserades 2001 var att minska den årliga kostnadsnivån från 22,5 miljarder kronor under det andra kvartalet 2001 till 20 miljarder kronor under det första kvartalet 2003, inklusive SEB Trygg Liv men exklusive omstruktureringskostnader. Kostnads målet uppnåddes vid utgången av 2002, ett kvartal tidigare än planerat.

Inom risk- och kapitalhanteringsområdet koncentrerades aktiviteterna främst kring Baselkommitténs ändrade regler för kapitaltäckning. Avsikten med de nya reglerna är att de riskvägda tillgångarna och det lagstadgade kapitalet bättre skall spegla aktuell risk i låneportföljen.

Under året gjordes inte några större organisatoriska förändringar. Koncernens verksamhet bedrivs sedan slutet av 2001 i följande divisioner:

Nordic Retail & Private Banking omfattar kontorsrörelsen, telefon- och internettjänster, private banking, dvs kapitalförvaltningstjänster samt SEB Kort.

Corporate & Institutions svarar genom affärsområde Merchant Banking för handel med valutor och räntebärande instrument, cash management, export- och projektfinansiering, depåförvaring etc för stora och medelstora företag och institutioner. Enskilda Securities omfattar finansiell rådgivning, aktiehandel och aktieanalys.

SEB Germany (omdöpt till German Retail & Mortgage Banking från och med 1 januari 2003) omfattar dotterbanken SEB AG:s verksamhet med undantag för de största företagskunderna, som ingår i Merchant Banking.

SEB Asset Management ansvarar för försäljning och förvaltning av fonder samt institutionell förvaltning.

SEB Baltic & Poland omfattar tre baltiska dotterbanker – Eesti Ühispank, Latvijas Unibanka och Vilniaus Banka, bankens polska fondbolag Fundusz, samt SEB:s delägande (47 procent) i polska Bank Ochrony Środowiska, BOŚ.

SEB Trygg Liv inkluderar tjänster inom livförsäkrings- och pensionsområdet.

Genom förvärvet av Trygg-Hansa 1997 blev SEB också ägare till två mindre försäkringsbolag i Polen. Under sommaren 2002 beslutade SEB att stänga dessa bolag och avveckla verksamheten. De flesta anställda lämnar företagen under 2003.

Under september förvärvade SEB ytterligare 12 procent av aktierna i danska Amagerbanken, varefter SEB:s totala ägarandel uppgår till 30,4 procent av kapitalet.

I december förvärvade SEB Kort 100 procent av Europay Norge A/S (och därmed varumärket Eurocard i Norge). Europay kommer att integreras med SEB Korts verksamhet i Norge under 2003.

Resultat och lönsamhet

SEB redovisar såväl operativ som resultaträkning enligt Finansinspektionens anvisningar. Den största skillnaden mellan dessa är att pensionsavräkning ingår som en kostnadsreduktion i den operativa resultaträkningen medan den redovisas som en bokslutsdisposition i den legala resultaträkningen. Vinst före och efter skatt är desamma.

Med början 2002 redovisas försäkringsverksamheten på en rad både i den operativa resultaträkningen och i resultaträkningen enligt Finansinspektionens anvisningar.

Jämförelserna med föregående år påverkas av realisationsvinster, omstruktureringskostnader och valutakursdifferenser.

Intäkter

Under året sjönk koncernens intäkter med 6 procent till 27 378 Mkr (29 199). På jämförbar basis sjönk intäkterna med 4 procent.

Jämfört med föregående år ökade *räntenettet* med 5 procent till 13 719 Mkr (13 011). Förbättringen förklaras främst av ökade volymer för såväl utlåning som inlåning samt lägre finansieringskostnader.

Provisionsnettot minskade med 11 procent till 9 975 Mkr (11 186). Minskningen berodde huvudsakligen på försämrade värdepappersprovisioner, som sjönk med 15 procent till följd av den negativa börsutvecklingen och en lägre aktivitet i samband med börsintroduktioner.

Även minskningen av det förvaltrade kapitalet påverkade provisionsnettot. Förvaltad kapital sjönk från 871 miljarder kronor till 742 miljarder kronor. Värdeförändringen var -147 miljarder kronor medan nettoinflödet under året ökade med 18 miljarder kronor. Provisionsintäkterna från betal- och kreditkort ökade med 5 procent.

Ett mycket starkt första kvartal under 2001 och en nedgång under det tredje kvartalet 2002 ledde till en 19-procentig nedgång i *nettoresultatet av finansiella transaktioner* till 2 409 Mkr (2 987). Av detta uppgick intäkterna från valuta-handel till 1 410 Mkr (1 536). Med undantag för det tredje kvartalet var de finansiella transaktionerna mycket stabila med en intäktsnivå på cirka 650 Mkr per kvartal.

Operativ resultaträkning, kvartalsvis utveckling

Mkr	2002:4	2002:3	2002:2	2002:1	2001:4
Räntenetto	3 543	3 405	3 430	3 341	3 498
Provisionsnetto	2 459	2 333	2 601	2 582	2 901
Nettoreultat av finansiella transaktioner	654	449	652	654	691
Övriga intäkter	273	220	311	471	328
Summa intäkter	6 929	6 407	6 994	7 048	7 418
Personalkostnader	-2 733	-2 800	-2 865	-2 899	-2 963
Pensionsavräkning	189	192	273	294	236
Övriga kostnader	-1 778	-1 665	-1 733	-1 747	-2 176
Goodwillavskrivningar	-137	-137	-135	-135	-150
Av- och nedskrivningar	-232	-222	-246	-233	-262
Fusions- och omstruktureringskostnader			-109	-91	-358
Summa kostnader	-4 691	-4 632	-4 815	-4 811	-5 673
Kreditförluster m m ¹⁾	-278	-181	-180	-189	-206
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-20		-9		-20
Andelar i intresseföretags resultat	-75	-21		-8	-38
Försäkringsrörelsens resultat ²⁾	10	-22	-20	-24	-34
Operativt rörelseresultat	1 875	1 551	1 970	2 016	1 447

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

2) Resultat från SEB Trygg Liv, sakförsäkring och hänförliga goodwillavskrivningar

Övriga intäkter uppgick till 1 275 Mkr (2 015), en minskning med 37 procent. Under 2001 ingick realisationsvinster på 512 Mkr från försäljningen av aktier i OM samt 248 Mkr från försäljning av aktier i Deutsche Börse. På jämförbar basis minskade posten övriga intäkter med 15 procent.

Nyckeltal

	2002	2001
Räntabilitet på eget kapital, %	12,0	11,9
Räntabilitet på totala tillgångar, %	0,44	0,43
Räntabilitet på riskvägda tillgångar, %	1,08	0,99
Vinst per aktie (vägt antal) ¹⁾ , kr	7:60	7:17
K/I-tal	0,69	0,73
K/I-tal exkl goodwillavskrivningar samt fusions- och omstruktureringskostnader	0,66	0,69
Kreditförlustnivå, %	0,13	0,09
Reserveringsgrad, %	70,8	67,4 ²⁾
Andel osäkra lånefordringar, %	0,47	0,65 ²⁾
Kapitaltäckningsgrad, %	10,47	10,84
Primärkapitalrelation, %	7,88	7,71
Antal befattningar (medeltal)	19 003	19 618
Antal e-banking kunder, tusental	1 332	1 128
Förvalt kapital, miljarder kr	742	871
Riskvägda tillgångar, miljarder kr	503	501

1) Utfärdat antal aktier 704 557 680 varav SEB har återköpt 7 miljoner A-aktier för personaloptionsprogrammet. Vinst per aktie efter utspädning, beräknad efter Redovisningsrådets rekommendation, ger samma resultat.

2) Proforma, se not 48, sidan 79

Kostnader

Under 2002 minskade kostnaderna med 11 procent eller 2 425 Mkr till 18 949 Mkr (21 374). På jämförbar basis sjönk kostnaderna med 9 procent. De totala kostnaderna inklusive SEB Trygg Liv uppgick till 19,9 miljarder exklusive omstruktureringskostnader. Därmed har målet att nå en kostnadsnivå på 20 miljarder kronor första kvartalet 2003 uppnåtts tidigare än planerat.

Personalkostnaderna brutto sjönk med 4 procent till 11 297 Mkr (11 796). Lägre resultatrelaterade ersättningar svarade för cirka 280 Mkr av minskningen. I personalkostnaderna ingår inte kompensation för pensionskostnaderna på 948 Mkr (1 002). Personalkostnaderna netto sjönk med 4 procent till 10 349 Mkr (10 794).

SEB:s pensionsstiftelsers förmögenhet uppgick per den 31 december 2002 till 12,9 miljarder kronor medan förpliktelserna uppgick till 10,3 miljarder. Övervärdet var således 2,6 miljarder kronor.

Medeltalet befattningar under året uppgick till 19 003 (19 618). I december 2002 var antalet befattningar 18 385, en minskning med cirka 1 600 sedan juni 2001, vilket var utgångspunkten för kostnadsprogrammet.

Övriga kostnader minskade med 16 procent till 6 923 Mkr (8 282). Externa kostnader för IT uppgick till 1 784 Mkr (2 117). De totala IT-kostnaderna (definierade som kalkylerade kostnader för all IT-verksamhet inklusive egen personal) minskade till 3,5 miljarder kronor (4,4). Kostnader för konsulter och marknadsföring minskade till 884 Mkr (1 366).

Fusions- och omstruktureringskostnader

Omstruktureringskostnaderna under 2002 uppgick till 212 Mkr (inklusive SEB Trygg Liv).

De totala kostnaderna för fusionsarbete och omstruktureringar i SEB-koncernen under 2001 var 716 Mkr. Av detta svarade den planerade och avbrutna fusionen med FöreningsSparbanken samt integrationsarbetet i samband med detta för 225 Mkr. Omstruktureringskostnaderna uppgick till 491 Mkr, varav 358 Mkr var reserverade för åtgärder som vidtogs under 2002.

Kreditförluster

Koncernens kreditförluster netto, inklusive värdeförändring på övertagna tillgångar, uppgick till 828 Mkr (547), varav 530 Mkr (483) i SEB AG. Koncernens kreditförlustnivå var 0,13 procent (0,09).

Under 2002 uppgick de konstaterade förlusterna och reserveringarna för sannolika förluster till 2 085 Mkr (2 455) medan återvinningar och upplösningar av reserver, inklusive landriskreserven, uppgick till 1 266 Mkr (1 906).

Försäkringsrörelsen

Sedan början av 2002 redovisas resultatet i SEB:s försäkringsrörelse på en rad. I enlighet med detta uppgick resultatet för koncernens sak- och livförsäkring inklusive goodwillavskrivningar på 147 Mkr (147) till -56 Mkr (-36).

SEB Trygg Livs rörelseresultat ingår i koncernens resultat med 40 Mkr (-79). Förändringar i övervärden i livförsäkringsverksamheten rapporteras som en del av SEB Trygg Livs resultat men inkluderas inte i koncernens operativa rörelseresultat. Förändringen i övervärden och dess effekter beskrivs i avsnittet om SEB Trygg Liv på sid 31-33.

Resultatet för sakförsäkring, huvudsakligen s k run-off-verksamhet, uppgick till 68 Mkr (257). I resultatet för 2001 ingick realisationsvinster på 126 Mkr i samband med försäljning ur obligationsportföljen.

Engångseffekter

Kostnader av engångskaraktär under 2002 uppgick till 200 Mkr och är relaterade till omstruktureringskostnader. Realisationsvinsterna på 440 Mkr består av ett antal mindre transaktioner och betraktas inte som engångseffekter.

Operativt rörelseresultat

Det operativa rörelseresultatet för 2002 ökade med 4 procent och uppgick till 7 412 Mkr (7 153). På jämförbar basis förbättrades det operativa rörelseresultatet med 6 procent.

Skatter

Skatten på årets resultat uppgick till 2 057 Mkr (2 058). Av detta utgör 1 133 Mkr (1 161) aktuell skatt, 842 Mkr (829) uppskjuten skatt och 82 Mkr (68) skatt avseende tidigare år. Den totala skattesatsen uppgick till 27,8 procent (28,8).

Årets resultat

Årets resultat (vinst efter skatt) ökade med 5 procent till 5 318 Mkr (5 051). Räntabiliteten på eget kapital förbättrades från 11,9 till 12,0 procent. Vinst per aktie ökade till 7:60 kronor från 7:17 kronor (vägt antal aktier).

Vinst per aktie och räntabilitet

Mkr	2002	2001
Rörelseresultat	6 464	6 151
Pensionsavräkning	948	1 002
Skatter och minoritet	-2 094	-2 102
Resultat efter skatt	5 318	5 051
Vinst per aktie		
700 027 124 aktier, vägt antal		
Kr	7:60	7:17
Räntabilitet, %	12,0	11,9
Genomsnittligt eget kapital, Mkr	44 365	42 409

Finansiell struktur

Tillgångar

Vid årsskiftet 2002 uppgick koncernens totala tillgångar till 1 241 miljarder kronor (1 163).

Utlåning

Per den 31 december 2002 var koncernens utestående lån, inklusive leasing men exklusive repor, 730 miljarder kronor (718), 59 procent av koncernens tillgångar.

Kreditportföljen

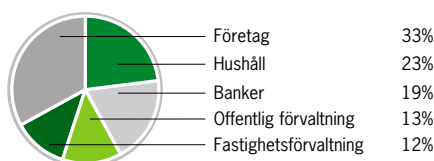
Den totala kreditexponeringen, inklusive ansvarsförbindelser och derivatkontrakt, uppgick till 1 000 miljarder kronor (955).

Under året har kreditportföljens sammansättning ändrats mot mindre riskfyllda sektorer. Exponeringen mot den offentliga sektorn i Tyskland har ökat med cirka 20 miljarder kronor sedan den 31 december 2001 och svarar därmed för den största volymmässiga förändringen i portföljen. Tillväxten av den svenska hushållsutlåningen i form av bostadskrediter fortsatte. Den största volymminskningen var hänförlig till den tyska företagssektorn som minskat med 9 miljarder kronor sedan årsskiftet 2001. De tre baltiska dotterbankernas kreditexponering fortsatte att växa och uppgick vid utgången av 2002 till totalt cirka 36 miljarder kronor (30).

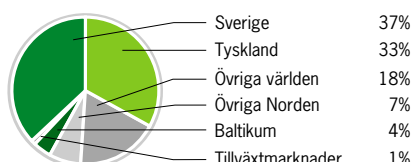
Kreditexponeringen mot telekommunikationsbranschen (operatörer och tillverkande bolag) uppgick till 13 miljarder kronor (15), motsvarande 1,3 procent (1,5) av den totala kreditportföljen.

Kreditportfölj 2002

Branschfördelad
1 000 miljarder kronor

Geografiskt fördelad
1 000 miljarder kronor

Kreditexponering fördelad per bransch, miljarder kronor
 (före reserv för befarade kreditförluster)

	Totalt				Lån och leasing		Ansvarsförbindelser och åtaganden		Derivat ³⁾	
	2002	%	2001	%	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Banker¹⁾	194,8	19,4	181,8	19,1	118,4	131,2	35,5	18,6	40,9	32,0
Företag	326,7	32,7	334,0	34,9	179,4	188,9	134,7	127,0	12,6	18,1
Finans och försäkring	41,2	4,1	48,8	5,2	14,3	15,9	20,4	26,4	6,5	6,5
Handel, hotell och restaurang	35,9	3,6	37,3	3,9	22,7	24,3	12,9	12,6	0,3	0,4
Transport	30,2	3,0	33,3	3,5	24,3	27,5	5,8	5,6	0,1	0,2
Övrig serviceverksamhet	42,8	4,3	42,4	4,4	25,0	25,0	16,1	16,9	1,7	0,5
Byggnadsindustri	11,0	1,1	10,9	1,1	5,6	6,0	5,1	4,7	0,3	0,2
Tillverkningsindustri	84,9	8,5	89,3	9,3	35,2	36,7	47,7	45,2	2,0	7,4
Övrigt	80,7	8,1	72,0	7,5	52,3	53,5	26,7	15,6	1,7	2,9
Fastighetsförvaltning	123,0	12,3	116,5	12,2	108,8	103,9	12,9	11,9	1,3	0,7
Offentlig förvaltning	127,3	12,7	106,5	11,2	114,8	97,7	11,1	8,4	1,4	0,4
Hushåll	228,3	22,9	216,0	22,6	209,1	195,7	19,1	20,2	0,1	0,1
Bostadskrediter ²⁾	155,6	15,6	145,5	15,2	155,6	145,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig utlåning	72,7	7,3	70,5	7,4	53,5	50,2	19,1	20,2	0,1	0,1
Summa kreditportfölj	1 000,1	100	954,8	100	730,5	717,4	213,3	186,1	56,3	51,3
Repor	108,8		105,1							
Kreditinstitut	42,7		52,5							
Allmänhet	66,1		52,6							

1) Inklusive Riksgäldskontoret

2) Exklusive bostadskrediter via bankens baltiska dotterbolag som redovisas under Övrig utlåning

3) Derivat redovisas med hänsyn tagen till avtal om netting, samt enligt marknadsvärderingsmetoden (add on)

Geografisk fördelning

Kreditportföljens geografiska fördelning var stabil. Cirka 44 procent var relaterad till Sverige och andra nordiska länder, följt av Tyskland med 33 procent. De tre baltiska dotterbankernas kreditvolym uppgick till cirka 4 procent av kreditvolymen. En stor del av kreditexponeringen utanför dessa huvudmarknader kan relateras till dotterbolag till koncernens kunder samt internationella banker. Exponeringen mot emerging markets uppgick till cirka 9,8 miljarder kronor netto (9,7) efter avdrag för reserv för befarade kreditförluster.

Kreditexponering¹⁾, Emerging markets, miljarder kronor

Emerging Markets	2002	2001
Asien	4,2	3,3
Kina	1,2	0,6
Sydkorea	0,8	0,2
Latinamerika	2,5	4,0
Brasilien	0,9	2,2
Mexico	0,7	0,7
Argentina	0,2	0,3
Öst- och Centraleuropa	1,8	1,7
Ryssland	0,4	0,7
Afrika och Mellanöstern	2,5	2,7
Iran	0,8	0,4
Turkiet	0,4	0,8
Total – brutto	11,0	11,7
Reserv	1,2	2,0
Total – netto	9,8	9,7

1) Den inhemska exponeringen på bankens baltiska dotterbolag ingår ej i den redovisade exponeringen

Osäkra lånefordringar

SEB har under många år tillämpat en konservativ reserveringspraxis och gjort specifika reserveringar på ett relativt tidigt stadium. Under 2002 har Finansinspektionen ändrat reglerna för värdering av lånefordringar samt infört möjligheten att göra gruppvisa reserveringar. Till följd av de nya reglerna har SEB klassificerat om cirka 20 procent av koncernens reserver till gruppvisa reserver. Införandet av de nya reglerna har inte haft någon effekt på SEB:s totala kreditförlustreserver.

Specifika reserveringar görs för fordringar där motparten ej uppfyller sina betalningsförpliktelser mot SEB sedan mer än 60 dagar eller där SEB kunnat fastställa att motparten sannolikt inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser. Reservering görs för skillnaden mellan det utestående kapitalbeloppet och det bedömda återvinningsvärdet, till exempel marknadsvärdet på ställda säkerheter. Varje fordran som föranleder specifik reservering ingår i osäkra lånefordringar med sitt fulla belopp, dvs även den del som täcks av säkerheter.

Gruppvis reservering görs på den del av kreditportföljen som inte uppfyller SEB:s normala kvalitetskrav, men som inte klassificeras som osäker. De krediter som utgör underlag för gruppvis reservering ingår inte i osäkra lånefordringar.

Definitionen av osäkra fordringar har också anpassats till de nya reglerna¹⁾. Osäkra lånefordringar brutto uppgick per den 31 december till 11 002 Mkr (12 646 proforma). Av dessa var 8 862 Mkr (9 976) oreglerade lånefordringar och 2 140 Mkr (2 670) lånefordringar där räntor och amorteringar betalas.

Andelen osäkra lånefordringar netto i relation till utlåningen uppgick till 0,47 procent (0,65). Reserveringsgraden var 71 procent (67). Volymen övertagna panter uppgick till 130 Mkr (265).

1) En omklassificering proforma presenteras i not 48 på sidan 79.

Derivat

Vid utgången av år 2002 uppgick det nominella värdet av koncernens derivatkontrakt till 5 066 miljarder kronor (5 217) (inklusive clearade derivatkontrakt). Motpartsrisken på denna kontraktsvolym byggs upp av de positiva stängningsvinster som framkommer vid marknadsvärdering av utestående kontrakt. Detta belopp utgör fordran vid en eventuell konkurssituation. Värdet får reduceras genom att SEB har ingått avtal om netting med motparten, innebärande att banken får kvitta skulder, s.k. negativa stängningsvinster, mot fordringar. Slutligen skall adderas ett schablonvärde beroende på kontraktstyp, valuta och återstående löptid återspeglade den potentiella risken. Den totala motpartsrisken uppgick vid årsskiftet till netto 56,3 miljarder kronor (51,3). Motparterna utgörs huvudsakligen av svenska och internationella banker av mycket god kvalitet samt centralbanker.

Till största delen ingår derivatinstrumenten i handelslagret och är därmed föremål för löpande marknadsvärdering. Återstående fem procent av portföljen utgörs av ränteswappar för vilka säkringsredovisning tillämpas. Syftet är att skydda det verkliga värdet i bankens fastförräntade in- och utlåning och därigenom eget kapital från räntefluktuationer. Då underliggande tillgångar/skulder enligt dagens redovisning icke skall marknadsvärderas upptas ej heller värdeförändringarna i säkringsderivaten. Storleken av dessa värden återfinns i not 49. Säkringsredovisningens effektivitet mäts löpande inom ramen för SEB:s ränteriskhantering.

I balansräkningen bruttoredovisas de positiva och negativa stängningsvinsterna utan hänsyn till nettingavtal under övriga tillgångar och skulder.

Tyngdpunkten för koncernens derivatengagemang ligger på kontrakt med en kort återstående löptid, vilka i sin tur domineras av ränte- och valutarelaterade terminer. En mindre del utgörs av s.k. clearade kontrakt som löpande kontantavräknas.

Värdepappersportföljer

SEB-koncernens tradingportfölj hade vid utgången av 2002 ett marknadsvärde på 192,2 miljarder kronor (148,9). Årets högre nivå är ett resultat av den normala affärsverksamheten. Innehaven i dessa portföljer, som klassificeras som finansiella omsättningstillgångar, är marknadsvärderade. Portföljerna består av värdepapper i euro, US dollar och andra viktiga valutor, som omedelbart går att omsätta.

Investmentportföljen hade vid utgången av året ett bokfört värde på 3,8 miljarder kronor (4,1). Den klassificeras som anläggningstillgång och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid årsskiftet var övervärdet 8 Mkr.

Immateriella anläggningstillgångar inklusive goodwill

Immateriella anläggningstillgångar uppgick vid utgången av 2002 till 10,8 miljarder kronor (10,3). Den absoluta majoriteten av denna tillgångspost utgörs av förvärvsgoodwill.

De största goodwillposterna har uppstått dels vid förvärvet av Trygg-Hansa koncernen 1997, dels som en följd av koncernens uppbyggnad av bankverksamheten i Baltikum och Polen under perioden 1998-2001, och dels som ett resultat av årets investering i Europay Norge. Vid utgången av 2002 uppgick kvarvarande goodwill i samband med Trygg Hansa-förvärvet till 6,1 miljarder kronor, de baltiska förvärven till 3 miljarder kronor, Europay Norge 1,1 miljarder och goodwill vid övriga förvärv till 0,5 miljarder kronor.

Ytterligare upplysningar om immateriella tillgångar inklusive goodwill lämnas i not 29.

Skulder och eget kapital

In- och upplåning

Koncernens finansiering utgörs av inlåning från allmänheten (hushåll, företag m m), upplåning från svenska, tyska och andra utländska finansinstitut samt emissioner av penningmarknadsinstrument, obligationslån och förlagslån. Koncernen använder sig primärt av den svenska och tyska kapitalmarknaden samt inlåningen från den svenska och tyska allmänheten och kompletterar denna finansieringsbas med aktiviteter på den internationella penningmarknaden.

In- och upplåning från allmänheten ökade med 34,3 miljarder kronor eller drygt 7 procent till 499,5 miljarder kronor (465,2). SEB:s målsättning är att koncernens kortfristiga skulder inte skall finansiera mer än 30 procent av de icke likvida tillgångarna. Vid utgången av 2002 var andelen, internt benämnd core gap, 6,7 procent (7,4).

Värdepapperisering

År 2000 genomförde SEB BoLån en värdepapperisering av villakrediter om 8 miljarder. Dessa krediter såldes till ett specialföretag, Osprey Mortgage Securities (No.10) Limited, där överlåtelsen var definitiv. Förvaltningen av krediterna hanteras av SEB på samma sätt som innan värdepapperiseringen. SEB BoLån har dock vissa kvarstående krav vilka är att betrakta som kreditförstärkning hos specialföretaget. Vid beräkningarna av kapitaltäckningen sker ett avdrag för värdet av dessa kreditförstärkningar. Vid utgången av år 2002 var effekten på SEB-gruppens kapitaltäckning avseende värdepapperiseringen marginell.

Three Crowns Funding

SEB administrerar ett specialföretag, Three Crowns Funding LLC, med syfte att emittera certifikat under ett så kallat "asset-backed commercial paper program". Som säkerhet för dessa certifikat har förvärvats obligationer av högsta rating. Eventuella överskott som genereras tillfaller SEB. Investeringarna i Three Crowns Funding LLC står risken om obligationsemitterarna skulle gå i konkurs. SEB har åtagit sig att garantera Three Crowns Funding LLC visst likviditetsstöd. Per årsskiftet var utestående volym av certifikat ca 1,9 miljarder US dollar. Programmet är maximerat till 2 miljarder US dollar.

Eget kapital

Koncerns egna kapital uppgick vid ingången av 2002 till 44,3 miljarder kronor (41,6). Av detta togs 2 818 Mkr (2 818) i anspråk för utdelning i enlighet med beslut på bolagsstämman i april 2002. Därutöver har sju miljoner återköpta aktier relaterade till personaloptionsprogrammet 2002 bokförts mot det egna kapitalet. Vid utgången av 2002 uppgick det egna kapitalet till 45,7 miljarder.

Kapitaltäckning

SEB-koncernen är en finansiell koncern som innefattar bolag med bank-, finans-, värdepappers- och försäkringsrörelse. Reglerna om kapitalkrav gäller för varje enskilt bolag inom koncernen som har tillstånd att driva bank, finans- eller värdepappersrörelse. Därtill skall kapitalkraven vara uppfyllda för den finansiella företagsgruppen, dvs konsolideringen av alla bolag inom koncernen som inte bedriver försäkringsverksamhet då denna står under egen tillsyn och inte omfattas av kapitaltäckningsreglerna.

Koncernens målsättning

SEB har som långsiktig målsättning att bibehålla en primärkapitalrelation om lägst 7 procent och en total kapitaltäckningsgrad om lägst 10,5 procent. Målen är satta med hänsyn till att banken är aktiv på den internationella penning- och kapitalmarknaden där högre kapitaltäckningskrav än de lagstadgade är nödvändiga.

Koncernen överväger också de nya kapitaltäckningsreglerna, som är under utarbetande, i sin långsiktiga kapitalplanering. Se vidare Årets utveckling, sid 40.

Sammansättning av kapitalbasen

Kapitalbasen för den finansiella företagsgruppen uppgick vid utgången av 2002 till 52,7 miljarder kronor (54,4). Primärkapitalet utgjorde 39,7 miljarder kronor (38,7).

Primärkapitalet består av det egna kapitalet samt minoritetsintressen, men med avdrag för förvärvsgoodwill och av styrelsen föreslagen utdelning. Dessutom inräknas bankens emitterade s.k. primärkapitaltillskott om 200 miljoner euro, 1,8 miljarder kronor. Sådana tillskott får medräknas till ett belopp om högst 15 procent av primärkapitalet med avdrag för goodwill och tidigare emitterade primärkapitaltillskott.

I kapitalbasen får utöver det primära kapitalet även ingå förlagslån upp till högst 100 procent av primärkapitalet. Avdrag från sekundärkapitalet skall göras för investeringar i bolag som inte konsolideras i den finansiella företagsgruppen, bland annat bolag som bedriver försäkringsverksamhet. För SEB:s del beror avdraget på 9,2 miljarder kronor till största delen på förvärvet av Trygg-Hansa-koncernen 1997.

Riskvägda tillgångar

Den riskvägda volymen av tillgångar, åtaganden utanför balansräkningen och marknadsriskpositioner uppgick sammanlagt till 503 miljarder kronor vid årsskiftet 2002 (501). Ökningen med 2 miljarder kronor är en nettoeffekt utav dels ökning i lånestocken och konsolideringen av Amagerbanken i kapitaltäckningen, dels minskningar i riskvägd volym från förstärkningen av den svenska kronan och effekterna av kapitalrationaliseringsprogrammet, framför allt inom SEB AG.

Finansinspektionen godkände under 2001 bankens interna Value-at-Risk-modell för beräkning av riskvägda tillgångar i tradingportföljen. Effekten av detta vid årsskiftet 2002 var en minskning av riskvägda tillgångar med drygt 5 miljarder kronor.

Kapitaltäckningsgrad

Den totala kapitaltäckningsgraden uppgick till 10,5 procent (10,8) och primärkapitalrelationen till 7,9 procent (7,7) vilket var väl i linje med koncernens mål. Mot bakgrund av att den lägsta tillåtna totala kapitaltäckningsgraden är 8 procent och primärkapitalrelationen är 4 procent uppfylldes båda lagstadgade kraven med god marginal. SEB:s eget långsiktiga mål är att bibehålla en kapitaltäckningsgrad på lägst 10,5 procent och en primärkapitalrelation på lägst 7 procent.

Vid beräkningen av dessa relationstal medger svenska regler att avdrag för investeringar inklusive goodwill i försäkringsrörelse görs till fullo från den totala kapitalbasen. En mer restriktiv behandling av denna goodwill i enlighet med övrig goodwill, dvs med avdrag till fullo från primärkapitalet, skulle leda till en primärkapitalrelation om 6,7 procent med oförändrad total kapitaltäckningsgrad. Detta synsätt förespråkas av vissa ratinginstitut och analytiker.

Ytterligare upplysningar om kapitaltäckning och kapitalbas lämnas i not 53.

Rating

SEB arbetar kontinuerligt med att förbättra koncernens rating. SEB-koncernens rating var oförändrad under 2002. Koncernens förbättrade finansiella ställning efter arbetet med risk- och kostnadskontroll i tillägg till SEB:s förbättring i marknadssegmentet retail resulterade i januari 2003 i en uppgradering av Moody's rating, då SEB:s långfristiga upplåning höjdes till A1. Övriga betyg är oförändrade.

Följande tabell visar aktuell rating för SEB per februari 2003.

Moody's Outlook stable		Standard & Poor's Outlook stable		Fitch Outlook stable	
Kort	Lång	Kort	Lång	Kort	Lång
P-1	Aaa	A-1+	AAA	F1+	AAA
P-2	Aa1	A-1	AA+	F1	AA+
P-3	Aa2	A-2	AA	F2	AA
	Aa3	A-3	AA-	F3	AA-
	A1		A+		A+
	A2		A		A
	A3		A-		A-
	Baa1		BBB+		BBB+
	Baa2		BBB		BBB
	Baa3		BBB-		BBB-

I tabellen ovan visas ratinginstitutens betyg för SEB:s placering avseende kort- respektive långfristig upplåning. I januari 2003 uppgraderade ratingsinstitutet Moody's SEB:s betyg till A1 från A2.

Koncernens risk- och kapitalhantering

En del av den grundläggande affärsidén i en finansiell koncern är risktagande och riskhantering. SEB:s lönsamhet är direkt beroende av koncernens förmåga att bedöma, hantera och prissätta risker som uppstår som ett resultat av affärer med kunder. Därutöver tillhandahåller SEB lösningar och stöd till kunders egen riskhantering. Alltså utgör risker en naturlig och väsentlig del av SEB:s verksamhet.

Kreditrisk, marknadsrisk, försäkringsrisk, operationell och affärsrisk samt likviditetsrisk ingår i en finansiell koncerns samlade risknivå.

Ett kontrollerat risktagande, inom beslutade ramar, tillsammans med en integrerad risk- och kapitalhantering, bidrar till höjd lönsamhet och ökat aktieägarvärde. Samtidigt utgör kapitalet en begränsning av utrymmet för den samlade risknivån. Det finns således en stark koppling mellan koncernens risknivå, kapitalbehov och aktieägarvärde. I den ökande konkurrensen är det nödvändigt att sätta priser i förhållande till risk och kapital. Risk- och kapitalhantering är därför ett högt prioriterat område inom SEB. Koncernens divisioner tilldelas riskbaserat kapital; avkastningen på detta utgör basen för utvärderingen av divisionerna.

Koncernens hantering av risk och kapital skall vara av hög kvalitet och syfta till att minimera volatiliteten i resultatet, samt säkerställa koncernens överlevnad genom att vidmakthålla tillräcklig kapitalstyrka. Detta skapar och bibehåller förtroende för verksamheten från myndigheter, kunder och investerare och därigenom kan en varaktig ökning av aktieägarnas värde åstadkommas.

Koncernen har en portföljmässig syn på risker, vilket ger möjlighet att hantera såväl den totala risknivån som varje risk och division för sig. Den totala risknivån och medföljande kapitalbehov sätts i relation till det tillgängliga kapitalet.

Årets utveckling

Årets aktiviteter inom risk- och kapitalhantering har framför allt fokuserats på de nya kapitaltäckningsregler som är under utarbetande av Baselkommittén och EU-kommissionen. Det nya regelverket syftar till att kapitalkravet för kreditrisker bättre än dagens regelverk skall spegla den faktiska risken i affären. Dessutom införs ett kapitalkrav för operationella risker och myndigheterna kommer att ställa större krav på bankers riskhantering. Koncernens sedan flera år existerande system för riskmätning och riskhantering underlättar förberedelserna inför det nya regelverket. Dock kommer de nya reglerna att driva fram förändringar, t ex i kundkontakter och systemstöd. Inom koncernen planerar och utför varje division själv det nödvändiga arbetet. En central projektstyrning försäkrar att alla projekt och aktiviteter är synkroniserade. Koncernens deltagande i den tredje konsekvensundersökningen "Quantitative Impact Study" som Baselkommittén genomfört i syfte att utvärdera effekterna av det nya regelverket, har ytterligare ökat förståelsen av detta. Liksom tidigare år har koncernens existerande och redan förankrade policy inom risk, kapital och likviditetsområdena granskats och uppdaterats på områden där det bedömts som nödvändigt. Under året har ett nytt system och metodmässigt stöd för likviditetsriskhantering installerats som innebär

ökad möjlighet att på ett flexibelt sätt mäta kassaflöden vid olika tidpunkter. Likviditetspolicyn samt likviditetslimiterna har uppdaterats för att spegla den nya likviditetsriskhanteringen.

Bankens styrelse har under året beslutat om medlemskap i CLS, Continuous Linked Settlement. CLS är ett system för avveckling av valutatransaktioner, som reducerar settlement-risken och ger möjligheter till förbättrad likviditetshandling samt minskade kostnader. SEB går med som "settlement member" i juni 2003, då även de skandinaviska valutorna kommer att anslutas.

Riskorganisation och ansvar

Det yttersta ansvaret för koncernens verksamhet och att den bedrivs med en god intern kontroll ligger hos styrelsen. Verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens koncernövergripande riskpolicy. Under styrelsen och verkställande direktören sorterar kommittéer med olika befogenhet att fatta beslut beroende på typen av risk. Koncernens Asset and Liability Committee (ALCO) behandlar frågor om koncernens och de olika divisionernas övergripande risknivå, fastställer risklimit och metoder för riskmätning, fördelning av riskkapital, etc. Inom ramen för styrelsens koncernövergripande riskpolicy har ALCO fastställt policydokument för hantering av risker. Dessa definierar koncernens risktyper och sambandet mellan risk och kapital samt tydliggör ansvaret för styrning och uppföljning av risker. Regelverket utgör basen för planering, organisation och kontinuerlig förbättring av koncernens riskhantering samt skapar enhetlighet i definitioner, mätning och uppföljning. *Treasurykommittén* bevakar utvecklingen av marknads- och likviditetsrisk. *Group Credit Committee* ("GCC") är bankens högsta kreditbeviljande instans och fattar beslut om enskilda kreditärenden. GCC bereder också kreditpolicyärenden till styrelsens kreditutskott.

Koncernens *riskhantering* utgår från principen att den operativa riskhanteringen är mest effektiv när ansvaret ligger inom respektive division. Varje division och respektive *divisionschef* har således ett fullständigt ansvar att, inom givna koncernövergripande riktlinjer, tillse att riskerna inom affärsområdet hanteras och kontrolleras på ett tillfredsställande sätt på daglig basis. Det är en grundläggande princip att alla kontrollfunktioner skall vara oberoende av affärsverksamheten.

Kreditorganisationen har en stark ställning, vilket understryks av att koncernkreditchefen är direkt underställd koncernchefen och ingår i verkställande ledningen samt att ordföranden i varje kreditkommitté har vetorätt i kreditbeslut. Kreditorganisationen är dessutom skild från de affärsdrivande enheterna och består av personal som enbart hanterar kreditfrågor. Beslut som innebär ett undantag från kreditregelverket hänskjuts till en högre nivå i beslutshierarkin.

Den oberoende riskkontrollen utövas av *Group Risk Control*, som rapporterar riskkontrollärenden till ALCO där VD är ordförande. Divisionernas egna riskkontrollfunktioner följer instruktioner från den centrala riskkontrollfunktionen, som även deltar i utformning av deras affärsplan, budget och kompensationsystem. Divisionernas riskkontrollfunktioner ger relevant riskinformation till divisionsledningen och till den centrala riskkontrollfunktionen, som samman-

ställer för koncernen. Redovisning och finansiell kontroll som också återfinns både centralt och decentraliserat i organisationen är ytterligare viktiga funktioner i riskorganisationen, genom analys och rapportering av resultat och ställning, oberoende från affären. *Internrevision*, som är oberoende från affärsverksamheten och underställd styrelsen, granskar och utvärderar effektiviteten och integriteten i ovanstående riskhantering.

Eget kapital, kapitalkrav och ekonomiskt kapital

Trots en god riskhantering ligger det i verksamhetens natur att det ibland uppstår oväntade förluster vilka kräver att koncernen håller eget kapital som buffert. Myndigheternas kapitalkrav är ett mått på hur stor bufferten skall vara för att möta riskerna. Internt arbetar SEB även med s.k. ekonomiskt kapital, ett statistiskt baserat riskmått. Båda dessa mått stäms löpande av mot koncernens bokföringsmässiga egna kapital. Relationen mellan eget kapital och risknivå ger en indikation på koncernens förmåga att ta ytterligare risker i nya affärer, alternativt minska aktiviteter inom nedprioriterade områden.

Ekonomiskt kapital – CAR

I grunden handlar bankens styrmodell om att bedöma hur mycket kapital som behövs för att driva olika affärsverksamheter. Ju större risk, desto större "riskbuffert" behövs. Detta kapitalbehov, det ekonomiska kapitalet, benämns Capital at Risk ("CAR") inom SEB. CAR beräknas för de risktyper för vilka koncernen är utsatt.

Genomsnittliga och rimligen förväntade förluster anses vara en operativ kostnad som skall täckas genom korrekt prissättning av transaktioner och kreditförlustreserver. Det är på de oförutsedda förlusterna som kvantifieringen av CAR fokuseras. Beräkningarna bygger på statistiska sannolikhetsberäkningar för olika typer av risk baserat på historiska data. Eftersom det inte är möjligt att gardera sig mot all risk har SEB valt en sannolikhetsnivå på 99,97 procent vilket speglar kapitalkravet för en AA-rating. Denna nivå innebär att av 10 000 tänkbara förlustutfall under ett års verksamhet skall koncernen hålla så mycket kapital att det täcker alla utfall utom tre.

När en stor koncerns risker läggs samman uppstår betydande s.k. diversifierings- eller portföljeflexer eftersom det är ytterst osannolikt att samtliga möjliga förlustutfall inträffar samtidigt. Diversifieringseffekterna mellan de olika divisionernas risker innebär att koncernens totala CAR blir avsevärt lägre än om divisionerna skulle vara självständiga.

Riskenivån för varje risktyp, utan hänsyn till diversifiering mellan risktyper, samt koncernens totala CAR är summerade i följande tabell:

Mkr	31 dec 2002	31 dec 2001
Marknadsrisk	5 000	5 000
Kreditrisk	32 000	34 000
Försäkringsrisk	5 000	6 000
Operationell- och affärsrisk	8 000	8 000
Diversifiering	-13 000	-14 000
Totalt CAR	37 000	39 000

Erfarenhetsmässigt ligger koncernens risker stabilt på dessa nivåer under åren.

Koncernens riskbaserade styrmodell

Koncernens styrmodell baseras på en sammanställning av de olika riskerna för att ge en uppfattning om det totala behovet av kapital, för såväl koncernen som dess olika divisioner, varvid diversifieringseffekter inom och mellan risker beaktas.

I analysen inför allokering av kapital till respektive division, ingår CAR och myndighetskapitalkravet som viktiga beståndsdelar. Lönsamheten mäts genom att redovisat resultat sätts i relation till det allokerade kapitalet. Detta möjliggör jämförelser av den riskjusterade avkastningen för koncernen och dess divisioner. Redan i planeringsprocessen fastställs avkastningskrav på det allokerade kapitalet och detta följs upp under året, liksom de faktiska risknivåerna. Riskjusterade mått används också som underlag för prissättning av vissa transaktioner och tjänster. Följande tabell redovisar för varje division allokerat kapital för året samt riskvägda tillgångar vid årsskiftet (Mkr).

	Allokerat kapital Mkr	Risikvägda tillgångar Mljarder kr
Nordic Retail and Private Banking	7 200	124
Corporate & Institutions	15 000	192
SEB Germany	10 200	142
SEB Asset Management	1 700	
SEB Baltic & Poland	2 750	39
SEB Trygg Liv	3 900	
Övrigt	500	6
Total	41 250	503

Det finns inget enskilt mått och ingen enskild modell som kan mäta koncernens samtliga risker. Varje risk mäts och kontrolleras med hjälp av olika metoder och verktyg speciellt avpassade för risktypen och dess relativa storlek. Resultaten kopplas sedan samman i styrmodellen.

Koncernens risker och riskhantering

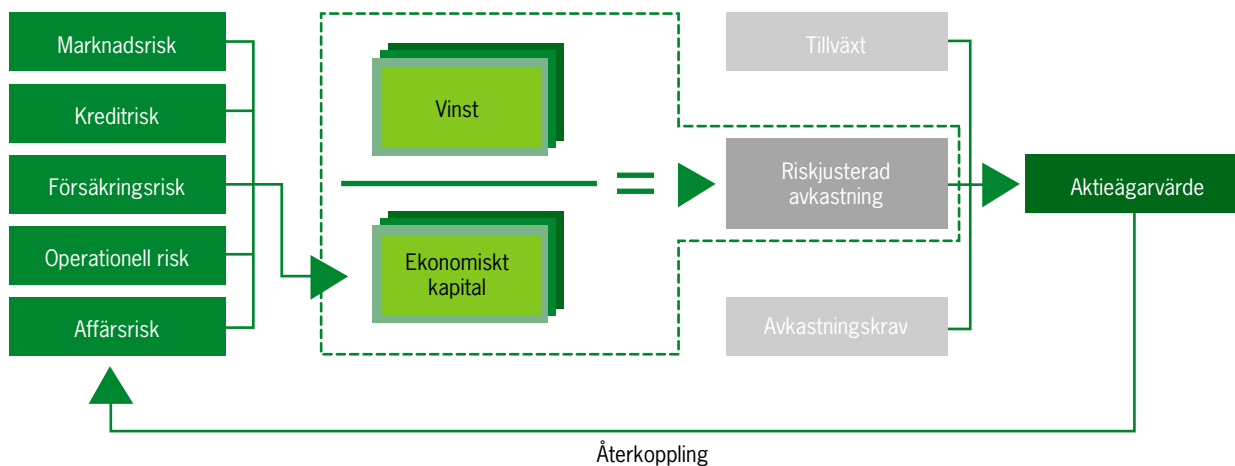
Risk definieras generellt i SEB-koncernen som möjligheten av negativ avvikelser från ett förväntat ekonomiskt utfall. I riskhantering ingår alla aktiviteter som berör riskanalys, risktagande och riskkontroll, dvs koncernens system för att på ett tidigt stadium identifiera, mäta, analysera, rapportera och kontrollera de definierade riskerna. Grundstenen i riskhanteringen är systemet för intern kontroll, som består av regelverk, system och rutiner, samt uppföljning av dess efterlevnad i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i säkra, effektiva och kontrollerade former.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förlust till följd av att en motpart inte förmår fullgöra sina skyldigheter gentemot koncernen.

Kreditrisk, som utgör koncernens största risk, avser fordringar på företag, banker, offentliga institutioner och privatpersoner. Fordringarna består huvudsakligen av lån men också av ansvarsförbindelser och olika åtaganden såsom rembursar, garantier, värdepapperslån och kreditlöften samt av den motpartsrisk som uppstår via derivat- och valuta-kontrakt. Även avvecklingsrisk inom till exempel valuta-

Koncernens riskbaserade styrmodell

handeln klassificeras som kreditrisk och hanteras på samma sätt som övriga kreditexponeringar.

Kreditpolitiken baseras på principen att utlåningen skall vara analysbaserad och stå i proportion till kundens återbetalningsförmåga. Kunden skall dessutom vara känd i koncernen så att både förmåga och karaktär kan bedömas. Kreditregelverket tillser att kreditpolitiken efterföljs, både innan kreditgivningen och i uppföljning av existerande kreditrisk.

För att hantera kreditrisken på varje enskild kund eller kundgrupp sätts en total limit, som följs upp kontinuerligt. Limiten utgör gränsen för den maximala exponering koncernen kan acceptera på en viss kund baserat på kundens finansiella ställning samt på nuvarande affärsrelation och transaktionsmängd. Limiter sätts även för den samlade exponeringen mot olika länder.

Säkerheter såväl som nettingavtal används i varierande utsträckning beroende på faktorer som motpartens riskklass och transaktionens art och komplexitet. Den kundansvarige ansvarar för att löpande följa upp motpartens kreditkvalitet. Samtliga kreditengagemang måste minst årligen vara föremål för genomgång av en kreditkommitté. Engagemang med högre risk är föremål för mer frekvent genomgång av en kreditkommitté så att eventuella problemengagemang kan identifieras på ett tidigt stadium. Ju tidigare svagheter identifieras desto större är sannolikheten att finna konstruktiva lösningar.

Granskning av den aggregerade kreditportföljen utförs också löpande. Kreditportföljen analyseras regelbundet ur olika vinklar; branschvis, geografiskt, per riskklass, per produkt, storleksmässigt osv. Detta möjliggör en effektiv granskning av eventuella varningssignaler och problemområden i portföljen. Diverse tillfälliga analyser utförs dessutom när marknadsutvecklingen kräver noggrannare granskning av vissa branscher och områden (till exempel fastighetssektorn, telekomindustrin och tillväxtländer).

Koncernen har utvecklat en statistisk metod för mätning och kontroll av risker, CAR, vilken kompletterar den traditionella kreditriskhanteringen. Den syftar till att bedöma

storleken på oförutsedda förluster för vilka kapital hålls och utgör ytterligare en dimension i uppföljningen av portföljen. Metoden baseras på följande tre komponenter:

1. *Sannolikhet för fallissemang.* Motparterna klassificeras på en skala, som består av 15 riskklasser. Skalan är avstämd mot de internationella ratinginstitutens skalor.
2. *Exponeringens storlek i händelse av fallissemang.* Exponeringen mäts både nominellt (vid till exempel lån, leasing, remburs och garantier) och genom beräknade marknadsvärden med ett påslag för framtida, tänkbar exponering (derivat och valutakontrakt) och avser poster såväl inom som utom balansräkningen.
3. *Förlust i händelse av fallissemang.* Bedömning av hur mycket koncernen kan erhålla av utestående fordran i en nödlidande situation bland annat med beaktande av ställda säkerheter. Bedömningen är baserad på intern och extern historisk erfarenhet, samt fakta i den givna transaktionen.

Beräkningar sker på såväl divisions- som koncernnivå, varvid diversifieringseffekter beaktas när kreditrisker läggs samman. Modellen valideras med hjälp av studier av faktiska utfall inom utvalda delar av portföljen vad gäller sannolikhet för fallissemang samt förlust i händelse av fallissemang.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust i koncernens verksamhet till följd av förändringar av räntor, valuta- och aktiekurser. I begreppet marknadsrisk inkluderas även prisrisk i samband med avyttring av tillgångar eller stängning av positioner.

Marknadsrisk i tradingportföljen uppstår som en följd av att koncernen är en marknadsgarant (market maker) i den internationella valuta-, penning- och kapitalmarknaden. Riskerna i tradingportföljen uppstår både i kundaffären och i ett konservativt risktagande. Därtill uppstår marknadsrisk till följd

av strukturella skillnader i tillgångar och skulder, till exempel avseende löptider eller valutaslag.

Marknadsriskmandatet från styrelsen fördelas av koncernens ALCO till respektive division som i sin tur fördelar den erhållna limiten till de affärsenheter som besitter specialistkompetens inom området. Uppföljning av större delen av dessa marknadsrisklimiterna sker dagligen.

Som mått på den samlade marknadsrisken använder koncernen Value at Risk ("VaR"). Det är en statistisk metod som uttrycker den maximala potentiella förlust som med viss sannolikhet kan uppstå under en viss tidsperiod. VaR-modellen kan hantera olika typer av marknadsrisk på ett homogent sätt, vilket underlättar jämförelser, mätning och kontroll. Dessutom återspeglar VaR de diversifieringseffekter som finns mellan olika valuta, aktie- och räntemarknader.

I fördelningen och uppföljning av marknadsrisklimiterna, har koncernen valt 99 procents sannolikhetsnivå och en tids horisont på tio dagar. Följande tabell summerar 10-dagars trading VaR för SEB under året.

Mkr	Min	Max	31 dec 2002	2002 Genomsnitt	2001 Genomsnitt
Ränterisk	41	186	74	91	126
Valutarisk	3	93	33	24	26
Aktierisk	2	65	4	16	15
Diversifiering			-58	-38	-34
Total	40	221	53	93	133

Genomsnittligt VaR har minskat sedan 2001 på grund av minskade räntepositioner och lägre volatilitet.

Modellens riktighet kontrolleras genom s.k. backtestning, där det dagliga faktiska utfallet jämförs med modellens förutsägelse. Följande diagram visar backtestningen av trading VaR inom affärsområdet Merchant Banking under året. Koncernen erhöi i december 2001 Finansinspektionens godkännande för att tillämpa den interna VaR-modellen för beräkning av kapitalkrav för större delen av marknadsriskerna, vilket innebar en reduktion av riskvägda tillgångar om 5 miljarder kronor vid årsskiftet.

Användningen av VaR kompletteras framförallt med en formell struktur för kommunikation av förluster inom risk-

tagandet, s.k. "stop loss"-limiter, där samtliga positioner beroende på storleken vid en faktisk förlust måste övervägas alternativt stängas. I den dagliga verksamheten används också andra risk- och positionsmått som räntekänslighet, valutaexponering, kontraktslimiterna samt särskilda känslighetsmått för optionsaktiviteter. Olika typer av scenarioanalyser och stresstester utförs regelbundet. Till exempel analyseras existerande positioner i historiska marknadskraschscenarier och portföljens risknivå utan diversifieringseffekter.

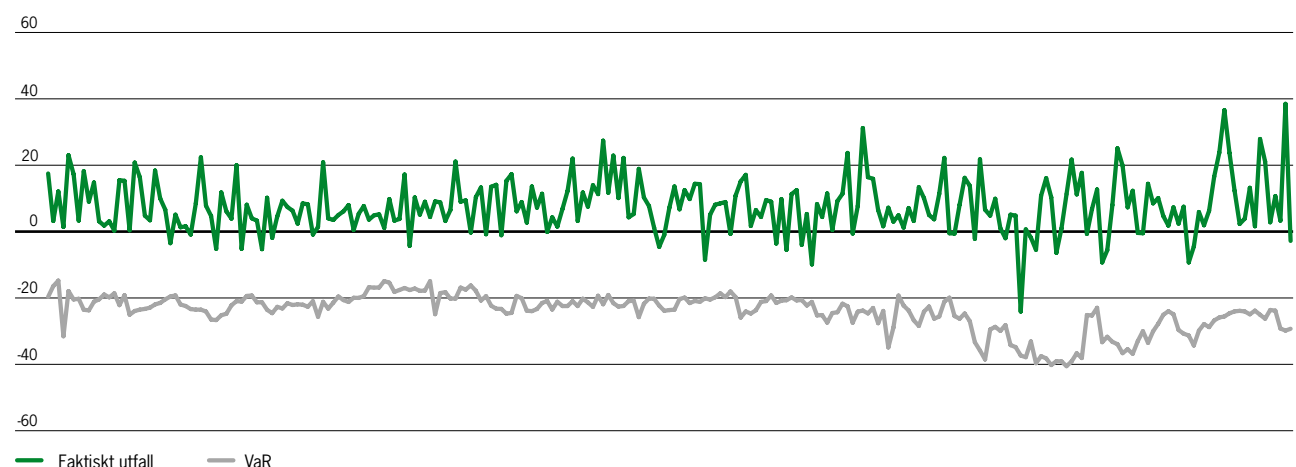
Ränterisken är den enskilt största marknadsrisken i koncernen och uppstår till följd av att räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivat är olika långa. Ränterisken mäts med VaR men positionerna analyseras också i termer av olika typer av förändringar av avkastningskurvan samt scenarioanalys för optionsportföljer. En höjning av marknadsräntorna med 1 procent skulle per årsskiftet ha medfört en värde minskning av koncernens räntebärande tillgångar och skulder, inklusive derivat, med 2 500 (2 200) Mkr. Detta mått är förhållandevis statiskt och ger en begränsad bild av den faktiska risken. VaR har fördelen att det på ett bättre sätt fångar alla typer av rörelser i räntekurvan, t ex vridning och brantning/flackning. VaR är dessutom mer flexibelt vad beträffar ränterörelsernas storlek och tar hänsyn till att förskjutningar i räntekurvan ser olika ut i hög- och lågräntemarknader.

Valutarisken uppstår dels som ett resultat av bankens valutahandel på de olika internationella marknadsplatserna, dels på grund av att koncernens aktiviteter internationellt utförs i olika valutor. Utöver VaR-limiterna och mätning, används de riskmått som tidigare definierats av Finansinspektionen, både för limiterna och uppföljning. Dessa mått utgörs av den största enskilda positionen i en enskild valuta, samt summan av alla korta positioner mot SEK. En förändring av kronans värde mot övriga valutor på 5 procent skulle vid årsskiftet ha påverkat koncernens resultat med 20 Mkr.

Aktierisk uppstår främst i dotterbolaget Enskilda Securities handel i aktier och aktierelaterade instrument. VaR är det främsta risk- och limitmålet för aktierisk. Därutöver används aktieriskmått som definierats av svenska kapitaltäckningsregler både för limiterna och uppföljning. En 10-procentig kursförändring av koncernens aktiepositioner skulle vid årsskiftet påverka koncernens resultat med 170 Mkr.

VaR

Backtestning 2002

Försäkringsrisk

Livförsäkringsrisk är risken för förlust till följd av att skattade övernärden (dvs nuvärdet av framtida vinster från redan tecknade försäkringar) inte kan realiseras på grund av oväntat långsam kapitaltillväxt, annullationer eller ogynnsam pris/kostnadsutveckling.

Vidare är livförsäkringsverksamheten utsatt för risken av förskjutningar i dödstalen: minskade dödstal medför mer långvariga pensionsåtaganden; ökade dödstal leder till fler dödsfallsersättningar. Dessa risker hänförs dock endast till koncernen när det gäller fondförsäkringar. Den ömsesidiga karaktären av traditionell livförsäkring innebär att försäkringstagarna kollektivt bär riskerna.

Riskerna kontrolleras via så kallade aktuariell analys och stresstester av befintligt försäkringsbestånd. Dödsfalls- och sjukdomsrisker återförsäkras mot oväntat stora enskilda skador eller många skador orsakade av samma skadehändelse.

Operationell och affärsrisk

Operationell risk är risken för förlust till följd av såväl händelser i omvärlden (naturkatastrofer, extern brottslighet etc.) som interna faktorer (datafel, bedrägerier, bristande efterlevnad av lagar och interna föreskrifter, övriga brister i den interna kontrollen etc).

Koncernens funktioner för säkerhet och IT-relaterad säkerhet kompletterar den centrala riskorganisationen samt riskansvariga inom divisionerna i den operationella riskhanteringen. Utöver de grundläggande policydokument, instruktioner och beredskapsplaner som utvecklats och implementerats för att minimera de operationella riskerna i affärsprocesserna, har SEB utvecklat ett antal tekniker för att identifiera, analysera, rapportera och reducera de operationella riskerna till en acceptabel nivå. Koncerngemensamma tekniker används på ett strukturerat sätt för att identifiera, värdera, kontrollera och rapportera operationell risk. Nyckeltal ger tidiga varningssignaler om förändringar i risknivån och effektivitet i verksamheten. Metoder för att registrera och kategorisera inträffade operationella incidenter har utvecklats. Allt detta möjliggör analys och åtgärder av identifierade problemområden. Koncernen arbetar kontinuerligt med vidareutveckling av dessa tekniker för att minimera den operationella risken. Divisionerna utför löpande självutvärderingar av den operationella risken.

SEB beräknar med statistiska metoder det operationella riskkapitalbehovet. Beräkningen baseras på faktiskt inträffade operationella förluster av väsentlig storlek på global basis inom finansindustrin. Vid beräkningen har hänsyn tagits till kvaliteten på divisionernas riskhantering, vilken är baserad på enheternas självutvärdering. En god operationell riskhantering innebär ett lägre kapitalbehov, medan en sämre riskhantering ger ett högre kapitalbehov.

I operationella risker inkluderas också så kallade legala risker som uttrycker risken för att tillräcklig hänsyn inte tagits till legala faktorer. Koncernen strävar efter att minska dessa risker bland annat genom utformningen av de avtals-

villkor som tillämpas för olika produkter och tjänster. Koncernen hanterar de legala riskerna genom anlitan av intern och extern expertis.

Utöver de specifika risktyperna mäter också koncernen en affärsrisk, vilken definieras som risken för minskade intäkter på grund av en oförväntad nedgång i normal inkomst, vanligtvis från volymminskningar i konjunkturcykeln, prispress eller konkurrens. I affärsrisk ingår också ryktesrisk, dvs möjligheten att intäkterna minskar till följd av externa rykten om koncernen eller branschen. Risken mäts baserat på volatiliteten i de intäkter och kostnader som inte är direkt hänförliga till övriga risktyper. Eftersom orsakerna till affärsrisken oftast är externa och okontrollerbara, är god strategisk planering den bästa åtgärden.

Asset and liability management

Koncernens riskhantering och riskkvantifiering används även för att säkerställa en proaktiv analys och hantering av koncernens balansräkning. I det ingår:

- analys och åtgärder för att säkerställa likviditets- och kapitalförsörjning, samt för att hantera strukturella ränte- och valutarisker i balansräkningen,
- kostnadseffektiv finansiering av balansräkningen och
- kontroll av att koncernen följer existerande myndighetskrav och regelverk.

Kapitalbasen och likviditeten optimeras genom kombinationer av olika finansiella instrument och tekniker, som till exempel värdepapperisering och kreditderivat, emission av obligationer och andra värdepapper samt genom minskning eller ökning av balansräkningens volymer.

Ränte- och valutaexponering

Ränterisk finns i så gott som alla koncernens aktiviteter. Den risk som uppstår utanför koncernens olika marknadsplatser hanteras centralt av treasury-funktionen genom att ränterisken i tidsbunden in- och utlåning matchas med hjälp av ett internprissystem. Därmed kan också risken som uppstår vid användning av olika räntebaser ("basis risk") och vid räntejusteringar i låneportföljen centraliseras till och hanteras av treasury-funktionen.

Treasury-funktionen hanterar därtill de strukturella valutapositioner som uppstår i koncernens balansräkning, exempelvis till följd av aktieinvesteringar i dotterbolag utanför Sverige när finansieringen inte sker i aktiekapitalets valuta.

Likviditetsrisk och finansiering

Likviditetsrisk är risken för förlust eller väsentligt högre än beräknade kostnader till följd av att koncernens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid.

Koncernen håller en sådan likviditetsnivå att löpande betalningsåtaganden fullgörs, samtidigt som det finns betalningsberedskap för oförutsedda händelser. En viss betalningsberedskap är nödvändig för att hantera det faktum att tillgångar och skulder har olika förfallotidpunkter.

Betalningsberedskapen säkerställs genom att ha tillräcklig volym likvida tillgångar, till exempel i Riksbanken belåningsbara obligationer, som med omedelbar verkan kan göras om till likvida medel. Den kompletteras genom att koncernen har tillgång till den internationella kapitalmarknaden med sina bankförbindelser och program för upplåning på olika löptider till exempel i form av commercial paper och medium-term-note program.

Stabilitet i balansräkningen skapas genom att koncernen satt upp mål för den medel- och långfristiga upplåningen ställd i relation till den tidsbundna utlåningen. I detta sammanhang tas hänsyn till koncernens traditionellt stabila inlåning i kontorsrörelsen samt till valutakompositionen i balansräkningen. I syfte att reducera likviditetsrisken har koncernen spritt sin finansiering genom att nyttja olika finansiella marknader, instrument, valutor, geografiska områden etc. Likviditetshanteringen omfattar även en beredskapsplan som säkerställer att mycket ansträngda likviditetslägen kan hanteras på ett tillfredsställande sätt. Koncernens närvaro på de internationella marknaderna och det egna internationella nätverket spelar en betydande roll i beredskapsplanen.

Koncernen strävar efter att öka likviditeten i balansräkningen och arbetar, vid behov och när det är fördelaktigt av

affärsmässiga skäl, med värdepapperisering av vissa utlåningsstockar.

Likviditeten mäts och rapporteras med hjälp av ett antal olika mått. Väsentligt i detta sammanhang är kortfristig pantsättningskapacitet, bevakning av förfallostrukturen samt relationen mellan stabila och mindre stabila tillgångar och skulder. Koncernen använder också likviditetslimiter i den operativa styrningen.

Kapitalhantering

Koncernens kapitalpolicy definierar målsättningen för kapitalhanteringen. Aktieägarnas avkastningskrav skall balanseras mot myndigheternas kapitalkrav, krav från skuldinvestorer och andra motparter avseende SEB:s rating, samt det ekonomiska kapital som representerar koncernens samlade risker. Dessa aspekter samlas i koncernens styrmödel som beskrivits tidigare. Alltså är kapitalhanteringen direkt beroende av de affärsmässiga målen och koncernens rating. Kapitalet hanteras centralt samtidigt som lokala krav på myndighetskapital eller legalt kapital uppfylls. Viktiga åtgärder som påverkar nivån på kapitalet och relationstal är utdelning, värdepapperisering, kreditderivat, investeringar, nyemissioner, återköp etc. Alternativen utvärderas löpande.

Räntebindningstider

Mkr	<3 m	3–6 m	6–12 m	1–3 år	3–5 år	>5 år	Totalt
Utlåning till kreditinstitut	135 625	5 532	4 574	3 050	1 066	533	150 380
Utlåning till allmänheten	359 883	37 875	46 167	90 002	61 037	85 242	680 206
Räntebärande värdepapper	103 213	13 332	9 716	26 614	15 434	27 670	195 979
Övriga tillgångar	94 915	41 126	19 175	32 472	12 859	14 000	214 547
Summa tillgångar	693 636	97 865	79 632	152 138	90 396	127 445	1 241 112
Skulder till kreditinstitut	212 203	13 626	8 230	180	36	14	234 289
In- och upplåning från allmänheten	425 228	16 743	26 475	18 131	5 454	7 511	499 542
Emitterade värdepapper	75 555	27 864	6 867	45 343	22 287	27 240	205 156
Efterställda skulder	9 857	2 511	0	946	6 008	6 004	25 326
Övriga skulder	20 300	36 237	14 781	51 952	40 911	66 922	231 103
Eget kapital						45 696	45 696
Summa skulder och eget kapital	743 143	96 981	56 353	116 552	74 696	153 387	1 241 112
Räntekänslighet netto	49 507	-884	-23 279	-35 586	-15 700	25 942	
Kumulativ räntekänslighet	49 507	48 623	25 344	-10 242	-25 942		

Ansvarsfördelning och styrning

Tydlig ansvarsfördelning

För en finansiell institution som SEB är förmågan att upprätthålla förtroendet hos kunder, långivare och andra av avgörande betydelse. En väsentlig faktor är därvid en tydlig och effektiv struktur för ansvarsfördelning och styrning. Ett syfte med en sådan struktur är även att undvika intressekonflikter.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för verksamheten. Styrelsen ser till att verksamheten i koncernen är ändamålsenligt organiserad, lägger fast strategier och sätter upp övergripande finansiella mål. Styrelsen ansvarar även för att följa upp och kontrollera verksamheten. Styrelsen utövar även sin styrande och kontrollerande roll genom ett flertal policies och instruktioner.

Verkställande direktören har ansvaret för den löpande förvaltningen. Som ett led i det arbetet fastställer verkställande direktören i sin tur specifika policies och instruktioner. Det stöd dessa ger medarbetarna är viktigt för förtroendet för verksamheten. En avsikt med SEB:s policies och instruktioner är att genom hela koncernen förmedla betydelsen av ett etiskt förhållningssätt. I frågor av särskild betydelse eller koncernövergripande intresse samråder verkställande direktören med den verkställande ledningen vars ledamöter utses av styrelsen.

För riskkontroll i koncernen finns enheter som är oberoende från affärsverksamheten. Koncernens internrevision är direkt underställd styrelsen. För att säkerställa att koncernens verksamheter följer de lagar och andra regler som gäller (compliance) finns en särskild organisation.

Styrelsen

Styrelseledamöterna utses av aktieägarna vid ordinarie bolagsstämma med mandattid till slutet av nästkommande ordinarie bolagsstämma.

Styrelsen skall enligt bolagsordningen bestå av minst sex och högst tolv ledamöter med högst sex suppleanter. Härtill kommer arbetstagarrepresentanter. I styrelsen ingick under 2002 nio ordinarie ledamöter och en suppleant valda av bolagsstämman samt två ordinarie ledamöter och två suppleanter som arbetstagarrepresentanter. Den ende ordinarie bolagsstämmoalvalda ledamoten som är befattningshavare i SEB är den verkställande direktören. Styrelsens sammansättning från och med den ordinarie bolagsstämman 2002 framgår av tabell på sidan 48. Sammansättningen ger SEB det effektiva ledarskap och den kontroll som erfordras.

För nominering av styrelseledamöter finns ett särskilt förfarande. Nomineringsförfarandet godkändes av ordinarie bolagsstämman 2000 och innebär att styrelsens ordförande, inför varje bolagsstämma där styrelseval skall äga rum, sammankallar representanter för de större aktieägarna för att med dem utarbeta ett förslag till styrelse.

Styrelseledamöterna får utbildning och vägledning inom området, bl a avseende styrelseledamots ansvar i ett noterat företag, och har kontinuerligt tillfälle att diskutera frågor med styrelsens ordförande, verkställande direktören och styrelsens sekreterare. Utvärdering av styrelsens och styrelseledamöternas arbete sker fortlöpande.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning som reglerar styrelsens roll och arbetsformer. Under 2002 hölls tio styrelsesammanträden. Vid de sammanträden där årsbokslutet och halvårsbokslutet fastställdes deltog företrädare för externrevisionen. Väsentliga frågor som avhandlats under året är bland annat:

- Strategisk inriktning för koncernens verksamhet
- Koncernens organisation
- Överordnade finansiella mål
- Policies och instruktioner
- Affärsplaner och budget
- Kapital-, risk- och finansieringsfrågor, inkl limiter
- Större investeringar och förvärv av verksamheter
- Delårsrapporter och årsredovisning
- Kreditportföljens utveckling
- Uppföljning av strategiska och finansiella mål
- Uppföljning av extern och intern revision
- Uppföljning av de risker som koncernens verksamhet inrymmer
- Organisationen för riskkontroll

Styrelsen utser styrelseordförande och verkställande direktör. Vidare utser styrelsen vice verkställande direktörer, koncernfinanschef, koncernkreditchef, koncernrevisionschef och ledamöter i verkställande ledningen.

Sedan lång tid tillbaka inrättar styrelsen kommittéer för att inom sig fördela vissa arbetsuppgifter. Inom styrelsen finns nu tre kommittéer: kreditutskottet, revisions- och compliancekommittén samt kompensationskommittén. Vid kommittéernas möten förs protokoll och kommittéerna rapporterar regelbundet till styrelsen. Vare sig verkställande direktören eller andra befattningshavare i banken ingår i styrelsens revisions- och compliancekommitté eller i kompensationskommittén. Verkställande direktören är ledamot i styrelsens kreditutskott. Arbetet i styrelsens kommittéer regleras av instruktioner som fastställts av styrelsen.

Styrelsens kreditutskott har till uppgift att löpande följa kreditprocessen inom banken och koncernen. I detta arbete ingår att fastställa kreditpolicies och sådana ändringar i styrelsens kreditinstruktion som inte är av principiell betydelse eller större vikt. Kreditutskottet fattar även beslut i vissa kreditärenden såsom krediter till ledande befattningshavare och principiellt betydelsefulla ärenden som förs till kreditutskottet av koncernkreditchefen.

Ledamöter i kreditutskottet är Urban Jansson, ordförande, Jacob Wallenberg, vice ordförande, Carl Wilhelm Ros, Lars H Thunell och Gösta Wiking. Föredragande i kreditutskottet är koncernkreditchefen. Kreditutskottet har under året hållit 13 möten.

Styrelsens revisions- och compliancekommitté håller fortlöpande kontakt med bankens externa och interna revisorer, tillser att anmärkningar och påpekanden från revisorerna åtgärdas, behandlar bokslut och periodrapporter samt förändringar i redovisningsreglerna, utvärderar externrevisorernas oberoende och tar fram förslag inför bolagsstämmans val av revisor. Kommittén fastställer översiktliga revisionsplaner för internrevisionen och översiktliga verksamhetsplaner för compliance-arbetet. Internrevisionsarbetet och compliance-verksamheten följs löpande.

Ledamöter i revisions- och compliancekommittén är Gösta Wiking, ordförande, Jacob Wallenberg och Carl Wilhelm Ros. Föredragande i kommittén är koncernrevisionschefen och Group Compliance Officer. Revisions- och compliancekommittén har under året hållit fyra möten. Vid två av dessa möten har de externa revisorerna deltagit.

Styrelsens *kompensationskommitté* utarbetar, för beslut av styrelsen, förslag till kompensation till verkställande direktören och koncernrevisionschefen samt förslag till principer för kompensation till vissa andra ledande befattningshavare. Kommittén bereder också frågor om incitamentsprogram och pensionsplaner. Kompensationskommittén beslutar i frågor om kompensation till vice koncernchefen och övriga ledamöter av den verkställande ledningen efter de riktlinjer som styrelsen fastställt. I kommittén diskuteras även personalfrågor av strategisk betydelse.

Ledamöter i kompensationskommittén är Jacob Wallenberg, ordförande, Penny Hughes och Gösta Wiking.

I ärenden där hinder på grund av jäv inte föreligger deltar verkställande direktören i kommitténs sammanträden och är föredragande. Kompensationskommittén har under 2002 hållit fem möten.

Verkställande direktören

Verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen av koncernens verksamhet enligt styrelsens riktlinjer samt fastställda policier och instruktioner. Styrelsen har reglerat verksamheten i SEB-koncernen och fastställt hur koncernens divisioner skall styras och vara organiserade, bland annat med internstyrelser för divisioner och vissa affärsområden. Koncernens utländska verksamhet drivs genom filialer eller dotterbolag.

Verkställande direktör och koncernchef är Lars H Thunell. Ställföreträdare för honom under 2002 har varit Lars Gustafsson, vice verkställande direktör, suppleant i styrelsen och ledamot av den verkställande ledningen.

I ärenden av särskild betydelse eller koncernövergripande intresse samråder verkställande direktören med den *verkställande ledningen* och dess *IT-kommitté*. I såväl verkställande ledningen som IT-kommittén ingår, förutom Lars H Thunell som ordförande, divisionscheferna Annika Bolin, Fleming Carlborg, Harry Klagsbrun, Lars Lundquist, tillika finans- och ekonomichef, och Anders Mossberg, ställföreträdande koncernchefen Lars Gustafsson, koncernkreditchefen Liselotte Hjorth samt Anders Rydin, Senior Advisor, samtliga vice verkställande direktörer. Under 2002 hölls 36 sammanträden med verkställande ledningen.

Utöver verkställande ledningen med IT-kommittén finns på denna nivå två väsentliga organ av koncernövergripande betydelse.

Group Credit Committee (GCC) är – näst efter styrelsens kreditutskott – koncernens högsta kreditbeviljande organ. GCC har även till uppgift att regelbundet se över regelverket för kreditgivning och, när så är påkallat, förelägga styrelsens kreditutskott förslag till ändringar. Verkställande direktören är ordförande i GCC.

Asset and Liability Committee (ALCO) är det koncernövergripande organ som har ansvar för koncernens lång- och kortfristiga finansiella stabilitet. ALCO fattar beslut om

struktur på och styrning av bankens balansräkning, samordnar risk-, kapital- och likviditetsfrågor samt fördelar kapital och risk. ALCO har vidare bland annat till uppgift att utarbeta förslag till överordnade finansiella mål för koncernen och koncernövergripande riskpolicy för styrelsens beslut. Verkställande direktören är ordförande i ALCO.

För informationsutbyte på koncernnivå finns ett särskilt forum med ledande befattningshavare från hela koncernen, *koncernrådet*. Ledamöterna i koncernrådet utses av verkställande direktören efter samråd med den verkställande ledningen.

Internrevision, compliance och riskkontroll

Koncernens internrevision är en oberoende granskningsfunktion, direkt underställd styrelsen, som ansvarar för utvärdering av att den interna kontrollen är tillfredsställande och effektiv, att extern och intern rapportering är tillfredsställande och att verksamheten i koncernen bedrivs enligt styrelsens och verkställande direktörens intentioner.

Koncernrevisionschefen rapporterar löpande till styrelsens revisions- och compliancekommitté och lämnar varje kvartal en redogörelse till styrelsen för resultatet av genomförd revision och för vidtagna åtgärder. Koncernrevisionschefen informerar även verkställande direktören och den verkställande ledningen regelbundet.

Koncernens complianceverksamhet har till uppgift att säkerställa att de olika verksamheter som bedrivs följer gällande lagar, regler och föreskrifter, såväl externa som interna. Group Compliance Officer tillhör Koncernstab Juridik och har till uppgift att biträda styrelsen och verkställande direktören i compliancefrågor och att samordna handläggningen inom koncernen av sådana frågor. Group Compliance Officer rapporterar löpande till verkställande direktören och verkställande ledningen och informerar regelbundet styrelsens revisions- och compliancekommitté om viktigare handlingar inom complianceområdet avseende hela koncernen.

Genom *koncernens organisation för riskkontroll* övervakas koncernens risker, i första hand kreditrisker, marknadsrisker, operationella risker, affärsrisker och likviditetsrisker (se vidare sid 40–45).

Ersättningar till styrelsen, verkställande direktören och andra ledande befattningshavare

Styrelsen

Bolagsstämman fastställer ett sammanlagt arvode till styrelsens ledamöter. Arvodet fördelas sedan av styrelsen mellan de styrelseledamöter som inte är befattningshavare i banken. Ett högre arvode utgår för styrelsens ordförande och de vice ordförandena, liksom för de ledamöter som ingår i styrelsens kommittéer. För arbetet i kompensationskommittén har arvode inte utgått. Av tabell på sidan 48 framgår arvodesfördelningen för 2002. Styrelsearvodet utbetalas löpande under den period arvodet avser.

Verkställande direktören och verkställande ledningen

Styrelsen fastställer kompensation till verkställande direktören efter förslag från styrelsens kompensationskommitté.

Styrelseledamöter fr o m ordinarie bolagsstämma 2002

Namn	Invald	Befattning	Kommittéer	Arvode
Jacob Wallenberg	1997	Ordförande	Kreditutskottet (vice of) Revisions- och compliancekommittén Kompensationskommittén (of)	1 300 000
Marcus Wallenberg	2002	Vice ordförande		400 000
Gösta Wiking	1997	Vice ordförande	Kreditutskottet Revisions- och compliancekommittén (of) Kompensationskommittén	700 000
Penny Hughes	2000	Ledamot	Kompensationskommittén	275 000
Urban Jansson	1996	Ledamot	Kreditutskottet (of)	625 000 ¹⁾
Tuve Johannesson	1997	Ledamot		275 000
Hans Joachim Körber	2000	Ledamot		275 000
Carl Wilhelm Ros	1999	Ledamot	Kreditutskottet. Revisions- och compliancekommittén	575 000
Lars H Thunell	1997	Ledamot, Verkställande direktör och koncernchef	Kreditutskottet	–
Lars Gustafsson	2002	Suppleant Ställföreträdande VD och koncernchef		–
Ulf Jensen	1997	Av de anställda utsedd ledamot		–
Inger Smedberg	1998	Av de anställda utsedd ledamot		–
Göran Arrius ²⁾	2002	Suppleant utsedd av de anställda		–
Ingrid Tegvald	2002	Suppleant utsedd av de anställda		–

1) I beloppet ingår ej det särskilda arvode om 250 000 kronor som Urban Jansson erhöll efter beslut av styrelsens kompensationskommitté för det arbete han utförde avseende den planerade fusionen med Föreningssparbanken.

2) Ersatte Erland Sandén från och med 1 september 2002.

Personaloptionsprogrammen totalt

	Utgivna optioner	Utestående optioner	A-aktie/ option	Lösenpris ²⁾	Löptid	Första dag för utnyttjande
1999	953 997	890 664	1,12 ¹⁾	82:40 ¹⁾	1999–2006	2002-02-15
2000	4 816 456	4 428 200	1	91:50	2000–2007	2003-03-01
2001	6 613 791	6 171 158	1	118:00	2001–2008	2004-03-05
2002	6 790 613	6 736 528	1	106:20	2002–2009	2005-03-07
Summa	19 174 857	18 226 550				

1) Efter omräkning för SEB:s nyemission 1999.

2) Beräknat som 110 procent av genomsnittlig senaste betalkurs för SEB:s A-aktie på Stockholmsbörsen under en period av tio bankdagar i anslutning till beslut och tillkännagivande av årsbokslutet.

Styrelsens kompensationskommitté beslutar om kompensation till övriga ledamöter av verkställande ledningen enligt riktlinjer fastställda av styrelsen.

Till verkställande direktören och ledamöterna i den verkställande ledningen utgår ersättning i form av fast lön och rörlig lön, personaloptioner och övriga förmåner såsom tjänstebil. Till detta kommer pensionsförmåner. Den rörliga lönedelens storlek är beroende av att ett antal fastställda kvantitativa och kvalitativa mål uppfylls och är maximerad, antingen till viss andel av den fasta lönen eller till visst belopp. För verkställande direktören gäller att den rörliga lönedelen kan uppgå till högst 50 procent av den fasta årslönen.

Fast och rörlig lön samt förmåner för verkställande direktören och ledamöterna av den verkställande ledningen framgår av not 9.

Personaloptionsprogram

Som en del av det totala kompensationspaketet som erbjuds ledande befattningshavare inom koncernen har styrelsen under åren 1999 – 2002 beslutat om personaloptionsprogram för ledande befattningshavare, nyckelpersoner och vissa spe-

cialister (totalt cirka 5 procent av samtliga anställda). Syftet med personaloptionsprogrammen är att stimulera ett långsiktigt engagemang i SEB, stärka helhetssynen på SEB och fördjupa känslan av delaktighet, stimulera värdeökningen i SEB samt att ge möjlighet att ta del i SEB:s långsiktiga framgång och värdeskapande.

För samtliga program gäller motsvarande villkor och principer. Programmen löper över sju år och kan utnyttjas först efter en inledande treårsperiod och då endast om anställningen fortfarande består. Tilldelning har förutsatt frysning eller reduktion av kontant lön (fast och/eller rörlig lön). Särskilda skatteregler gäller för personaloptioner. Dessa innebär att någon beskattning inte sker för de personer som tilldelats personaloptioner förrän utnyttjande sker. Värdet av personaloptionerna, i detta sammanhang skillnaden mellan lösenpris och aktiekursen när optionen utnyttjas, behandlas som inkomst av tjänst och sociala avgifter utgår då för banken. Omfattningen av programmen framgår av tabell ovan och antalet personaloptioner tilldelade verkställande direktören och verkställande ledningen framgår av not 9.

Personaloptioner kan inte säljas eller pantsättas. Något marknadsvärde finns därför inte. Ett teoretiskt värde har emellertid beräknats enligt vedertagen modell för optioner (Black & Scholes). Vid beräkningen har hänsyn tagits bl a till löptiden och att optionerna inte kan utnyttjas de första tre åren. Det teoretiska värdet vid respektive tilldelningstidpunkt för programmen har varierat mellan 15 och 17 kronor per personaloption.

Av hela antalet personaloptioner i 2002 års personaloptionsprogram tilldelades verkställande direktören och verkställande ledningen cirka 16 procent och övriga ledande befattningshavare, nyckelpersoner och specialister cirka 84 procent.

I februari 2003 beslutade styrelsen om ett nytt personaloptionsprogram baserat på högst 6 200 000 personaloptioner på motsvarande villkor och principer som 1999–2002 års program till cirka 700 ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Det personaloptionsprogram styrelsen beslutat om för 2003 följer den sedan tidigare fastlagda planen för SEB:s personaloptionsprogram. Vid tilldelningen beräknas verkställande ledningen erhålla cirka 1 100 000 personaloptioner, varav den verkställande direktören cirka 263 000 personaloptioner, och övriga ledande befattningshavare och nyckelpersoner erhålla cirka 5 100 000 personaloptioner. Varje option ger rätt att förvärva en A-aktie till ett pris motsvarande 110 procent av den genomsnittliga betalkursen vid börsens stängning under perioden från och med den 13 till och med den 26 februari 2003 (lösenpris 81:30 kronor per option), alternativt, beroende på utgången av ett ärende om förhandsbesked i Regeringsrätten, möjlighet till kontantavräkning. Personaloptionerna kan utnyttjas under tiden från och med tre år till och med sju år efter tilldelning. Det teoretiska värdet för 2003 års program har beräknats till 15 kronor per personaloption eller sammanlagt 93 Mkr.

Inklusive 2003 års program, omfattar det totala antalet utestående personaloptioner (1999–2003) cirka 24 400 000 aktier, vilket motsvarar cirka 3,4 procent av antalet aktier i SEB. Återkommande program skulle totalt motsvara cirka 5 procent av antalet aktier i SEB.

Den kursökning som kan inträffa under personaloptionernas löptid och de med personaloptionerna sammanhängande sociala kostnaderna utgör en risk för banken. Denna risk har för 1999 – 2001 års program säkrats genom så kallade swapavtal med tredje part. Kostnaden för dessa säkringsarrangemang beräknas som skillnaden mellan SEB-aktiens utdelningsnivå och löpande finansieringskostnad för antalet underliggande aktier. Vid en kursuppgång i SEB-aktien om 10 kronor skulle de sociala kostnaderna uppgå till cirka 15 Mkr. Säkringsarrangemanget leder till att eget kapital kompenseras fullt ut och förblir intakt.

2002 års personaloptionsprogram har säkrats genom återköp av egna aktier enligt bolagsstämman beslut, se vidare nedan. De sociala kostnaderna säkras fortfarande med swapavtal.

Även 2003 års personaloptionsprogram föreslås bli säkrat genom återköp av egna aktier och avseende de sociala kostnaderna med swapavtal.

Återköp av egna aktier

Den ordinarie bolagsstämman 2002 bemyndigade styrelsen att besluta om återköp av egna aktier över börsen. Den 7 maj 2002 förvärvades 7 000 000 A-aktier (à nominellt 10 kronor) till snittkursen 103 kronor (lösenpris 106:20). De återköpta aktierna ersatte ett befintligt säkringsarrangemang i form av swapavtal. Aktierna kommer att användas för leverans till de personaloptionsinnehavare enligt 2002 års program som utnyttjar sina personaloptioner. De aktier som inte behövs för sådan leverans kan säljas över börsen.

Antalet av banken innehavda egna aktier framgår av nedanstående tabell.

Återköpta egna aktier

Antal	Kurs ¹⁾	Förvärvsdag	Andel av samtliga aktier i banken
7 000 000	103	2002-05-07	ca 1 %

1) Snittkurs vid köptillfället

Till ovan angivna återköpta aktier kommer de SEB-aktier som vid var tid innehas inom ramen för bankens värdepappersrörelse.

SEB:s styrelse har beslutat föreslå den ordinarie bolagsstämman att ge styrelsen ett bemyndigande att under tiden fram till den ordinarie bolagsstämman 2004 besluta om återköp av egna aktier över börsen för att säkra banken mot kostnaden av 2003 års personaloptionsprogram. Bemyndigandet omfattar förvärv av högst 6 200 000 aktier av serie A motsvarande cirka en procent av samtliga aktier i SEB. Bolagsstämmans beslut föreslås även innefatta en möjlighet att överlåta återköpta aktier till personaloptionsinnehavarna under 2003 års program enligt villkoren för programmet och ett mandat för styrelsen att under tiden fram till den ordinarie bolagsstämman 2004 över börsen överlåta dels de återköpta aktier under 2002 års program som inte utnyttjas för leverans till optionsinnehavarna, dels de aktier under 2003 års program som inte utnyttjas för leverans till optionsinnehavarna. Förvärv och överlåtelse över börsen får endast ske till ett pris inom det på Stockholmsbörsen vid var tid registrerade kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs.

Utöver återköp av aktier för personaloptioner har styrelsen beslutat att liksom tidigare år och i enlighet med 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse föreslå bolagsstämman att besluta att banken, under tiden fram till nästa ordinarie bolagsstämman, i sin värdepappersrörelse löpande får förvärva egna aktier av serie A och serie C till ett antal som vid var tid innebär att innehavet av sådana aktier inte överstiger fem procent av samtliga aktier i banken. Priset för förvärvade aktier skall motsvara vid var tid gällande marknadspris.

Tidigare återköpta aktier, liksom de nya förslagen till återköp av egna aktier, ryms inom de maximala 10 procent av antalet aktier i SEB som gällande lagstiftning medger.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Finansinspektionens föreskrifter och Redovisningsrådets ikraftträdna rekommendationer.

Koncernredovisning

SEB-koncernen omfattar Skandinaviska Enskilda Banken och de bolag i vilka banken direkt eller indirekt har mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. I koncernredovisningen ingår ej bolag som banken övertagit för skyddande av fordran om dessa har avvikande verksamhet eller är planerade att säljas inom kort tid. Livförsäkringsaktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer konsolideras ej.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Det innebär att bokförda värden på aktier i dotterbolag elimineras mot det kapital som fanns i dotterbolagen när de förvärvades. Ett dotterbolags bidrag till koncernens eget kapital är således endast det kapital som tillkommit efter förvärvet. Obeskattade reserver har i förvärvskalkylen för svenska bolag belastats med 28 procent uppskjuten skatteskuld samt i utländska bolag med respektive lands gällande skattesats.

Koncernredovisningen omfattar även intresseföretag, dvs bolag i vilka banken direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av aktiernas röstvärde och där ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse mellan banken och bolaget.

Intresseföretag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden.

Obeskattade reserver som skapats i dotterbolaget efter förvärvet eller i moderbolaget delas upp i uppskjuten skatteskuld och bundet eget kapital. Förändring av uppskjuten skatteskuld på grund av förändringar av obeskattade reserver redovisas som uppskjuten skatt i koncernresultaträkningen.

Anskaffningsvärdet vid förvärv av aktier i dotterbolag fördelas på tillgångar och skulder i respektive bolag. Den därefter överskjutande delen redovisas som goodwill. Avskrivningstiden anpassas till goodwillens uppskattade ekonomiska livslängd, dock högst 20 år. Undervärde som uppstår vid förvärv av aktier i dotterbolag avsätts till beslutad omstruktureringsreserv eller resultatförs enligt särskild plan.

Resultatet i dotterbolag som sålts eller köpts under året konsolideras endast för den period som SEB-koncernen ägt, direkt eller indirekt, mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. Motsvarande gäller för intresseföretag som sålts eller köpts under året.

Resultat- och balansräkningar för dotterbolag i utlandet som upprättats enligt den praxis som gäller för respektive land, har vid konsolideringen i SEB-koncernen anpassats till moderbolagets principer.

Vid omräkning till svenska kronor av boksluten för dotterbolagen i utlandet används dagskursmetoden. Eftersom balans- och resultaträkningarnas olika poster därmed omräknas med skilda kurser uppkommer omräkningsdifferenser. Dessa ingår ej i koncernens resultat utan förs

direkt till eget kapital och fördelas på fria och bundna reserver. Som omräkningsdifferens redovisas också kurspåverkan på kapitalet i utländsk valuta i dotterbolagen till den del det är valutaexponerat.

Försäkringsföretag vars tillgångar inte överstiger 20 procent av koncernens tillgångar konsolideras på ett förenklat sätt. Innebörden av förenklingen är kortfattat att försäkringsföretagets tillgångar och skulder redovisas separat i koncernbalansräkningen samt att rörelseresultatet redovisas netto på en rad i koncernresultaträkningen. Karaktären av rörelsegrensredovisning betyder att interna kostnader och intäkter inte elimineras mellan bank- och försäkringsverksamhet.

Valutavärdering

Tillgångar och skulder i utländska valutor värderas till marknadsvärde (balansdagens stängningskurs).

Moderbolagets innehav av aktier i utländska dotter- och intresseföretag värderas till anskaffningskurs. Skulder i utländsk valuta i moderbolaget som avser säkring av dotterbolagsaktier, värderas också till anskaffningskursen. I koncernredovisningen korrigeras detta mot den uppkomna omräkningsdifferensen (se ovan under koncernredovisning).

Klassificering av finansiella tillgångar

Som finansiella anläggningstillgångar klassificeras lånefordringar och värdepapper för vilka det finns en dokumenterad avsikt och förmåga att inneha till förfall eller på lång sikt. Övriga finansiella fordringar, vari även ingår tillgångar som övertagits för skyddande av fordran, värdepapper som ej är avsedda för långsiktigt innehav samt derivatinstrument klassificeras som omsättningstillgångar.

Värderingsregler

Finansiella anläggningstillgångar värderas i normalfallet till anskaffningsvärde och omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Överlåtbara värdepapper och derivat, som är omsättningstillgångar får dock värderas till marknadsvärde. SEB-koncernen har valt marknadsvärderingsprincipen för derivatinstrument och värdepapper i handelsportföljerna.

Klassificering och värdering av lånefordringar har anpassats till Finansinspektionens förändrade regler, gällande från 2002.

Lånefordringar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde så länge de inte anses vara osäkra. Osäkra lånefordringar upptas till ett värde netto efter avdrag för konstaterade och sannolika kreditförluster, dvs till det bedömda återvinningsvärdet.

Lånefordringar klassificeras som osäkra om betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren och säkerhetens värde inte täcker kreditbeloppet. En sådan situation föreligger om räntor/amorteringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar eller där Banken fastställt att motparten sannolikt inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser. I not lämnas uppgift om osäkra fordringar.

För osäkra fordringar görs specifika reserveringar för sannolika kreditförluster. Specifika reserveringar görs för skillnaden mellan det utestående kapitalbeloppet och det bedömda återvinningsvärdet, vilket beräknas enligt en av följande värderingsmetoder:

- diskontering av de förväntade framtida kassaflödena till ett sammanlagt nuvärde
- säkerhetens marknadsvärde om sådan finns och det är sannolikt att den kommer att tas i anspråk
- observerbart marknadsvärde på lånefordran om detta är en tillförlitlig bedömning av lånets återvinningsvärde.

Varje fordran som föranleder specifik reservering ingår i osäkra lånefordringar med sitt fulla belopp, dvs även del som täcks av säkerheter.

Härutöver görs gruppvisa reserveringar för sannolikt inträffade kreditförluster i grupper av fordringar som skall värderas individuellt men där förlusterna av olika skäl ännu inte kan hänföras till de individuella fordringarna. Gruppvis reservering görs för den del av kreditportföljen som inte uppfyller Bankens normala kvalitetskrav, men som inte klassificerats som osäker. Bankens interna riskklassificeringssystem utgör en av komponenterna när reserveringens storlek skall fastställas.

En konstaterad förlust är hela eller den del av en lånefordran som ej bedöms möjlig att driva in från låntagaren eller att få in genom att realisera panten. Nedskrivning görs av hela fordran eller till fordrans återvinningsvärde. Samtidigt upplöses eventuell befintlig specifik reserv för sannolika kreditförluster.

Övertagen egendom värderas som omsättningstillgångar. Värderingen sker till ett uppskattat marknadsvärde vid övertagandet. Därefter sker värdering enligt lägsta värdets princip.

För fastighetsvärderingar anlitas extern expertis. Är tillgången börsnoterad används normalt detta värde som marknadsvärde. I andra fall, t ex vid övertagna ej noterade aktier, får analogiberäkningar göras. Övertagen egendom redovisas i enlighet med karaktären på tillgången.

För räntebärande värdepapper som anskaffats till över- eller underkurs periodiseras kursdifferensen över instrumentets löptid så att den effektiva räntan blir den räntesats som kan beräknas så att diskonterat nuvärde av instrumentets kommande betalningsströmmar blir det ursprungliga anskaffningsvärdet. Det bokförda anskaffningsvärdet förändras därmed löpande och utgör ett s k upplupet anskaffningsvärde.

Överlåtbara värdepapper (räntebärande och andra) som ingår i handelsportfölj värderas till marknadsvärde.

Marknadsvärdet utgörs av noterat värde på balansdagen. Vid värderingen uppkomna orealiserade vinster, som redovisats i resultaträkningen, förs till fond för orealiserade vinster inom bundet eget kapital efter belastning för uppskjuten skatt, då dessa vinster ej är utdelningsbara.

Innehav av egna aktier till följd av bankens agerande som market maker redovisas som en avdragspost från eget kapital. Resultat vid avyttring av egna aktier redovisas ej i resultaträkningen utan som förändring av eget kapital.

Säkring av personaloptionsprogram med s k total return swap redovisas i enlighet med sin ekonomiska innebörd så att när dagskursen understiger kontraktskursen belastas fritt eget kapital med mellanskillnaden. Erhållna utdelningar i swappen gottgörs eget kapital samtidigt som erlagda räntor belastar resultaträkningen. När dagskursen överstiger kontraktskursen belastas resultaträkningen med sociala avgifter.

Derivatkontrakt, i vilka även inkluderas valutaterminer, marknadsvärderas. Positiva stängningsresultat balanseras som övriga tillgångar och negativa som övriga skulder.

Marknadsvärdena erhålls genom att de värderingsmetoder som marknaden använder för respektive instrument används vid beräkningen av respektive stängningsvärde. För linjära instrument innebär detta att framtida flöden i instrumenten diskonteras till balansdagen efter relevant avkastningskurva.

Säkringsredovisning av finansiella tillgångar och skulder innebär att säkringsinstrumentet värderas enligt samma värderingsprincip som den skyddade positionen.

Förutsättningar för säkringsredovisning är att positionen är exponerad mot en ränte-, aktiekurs-, råvarupris- eller valutakursrisk.

De skyddade positionerna är individuellt eller gruppvis identifierade.

Återköpstransaktioner

Vid äkta återköpstransaktion, s k repa, redovisas tillgången fortsatt i den säljande partens balansräkning och erhållen likvid redovisas som övrig skuld. Det sålda värdepapperet redovisas som ställd säkerhet inom linjen. Hos den köpande parten redovisas erlagd likvid som en lånefordran på den säljande parten. Skillnaden mellan likvid för avistaledet och terminsledet periodiseras över löptiden som ränta.

Värdepapperslån

Värdepapper som lånas ut kvarstår i balansräkningen som värdepapper och redovisas som ställd säkerhet inom linjen. Värdering sker på vanligt sätt. Inlånade värdepapper tas ej upp som tillgång. I de fall inlånade värdepapper avyttras (blankning) skuldförs ett belopp motsvarande värdepapperens verkliga värde.

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt plan. Skillnaden mellan planenliga och skattemässiga avskrivningar redovisas som överavskrivningar i juridiska enheter.

Leasingobjekt tas upp till anskaffningsvärdet och avskrivningar görs enligt en annuitetsmodell som baseras på ett erfarenhetsmässigt, försiktigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut. För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad sätts det planenliga restvärdet till noll. I koncernredovisningen omklassificeras finansiell leasing till utlåning vilket innebär att leasingintäkterna till denna del upptas som ränteintäkter och amortering.

Immateriella anläggningstillgångar

Aktivering av utvecklingskostnader sker enbart om de resulterar i en identifierbar och av företaget kontrollerbar tillgång samt att framtida ekonomiska fördelar kan beräknas tillförlitligt. Kriterierna tolkas mycket strikt. Immateriella anläggningstillgångar har värderats till anskaffningskostnad efter planenliga avskrivningar. Om en indikation funnits att tillgångens värde kan ha minskat har återanskaffningsvärdet fastställts. En nedskrivning har skett när det redovisade värdet har överstigit återanskaffningsvärdet.

Finansiella skulder

Vid periodisering av finansieringsutgifter för finansiella skulder utgår beräkningen från att den ursprungliga skulden är det belopp som erhålles reducerad med väsentliga utgifter hänförliga till skuldens uppkomst. Skillnaden mellan detta anskaffningsvärde och inlösenvärdet periodiseras tillsammans med räntor och eventuella avgifter över skuldens löptid i analogi med metoden för fastförräntande tillgångar.

Uppskjuten skatt

Skillnader mellan skattemässigt och bokfört värde på tillgångar och skulder ger upphov till uppskjuten skattefordran och skatteskuld. Underskottsavdrag, i den mån de bedöms kunna utnyttjas, ger upphov till uppskjuten skattefordran. Koncernens uppskjutna skattefordran och skatteskuld har beräknats med 28 procent skatt i Sverige och med respektive lands skattesats för utländska bolag. Uppskjuten skattefordran som inte kan nettas mot uppskjuten skatteskuld redovisas som övrig tillgång. Uppskjutna skatteskulder redovisas som avsättningar.

Pensionsförpliktelser

Koncernens pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension täcks av pensionsstiftelser, genom försäkringslösning eller genom avsättning i balansräkningen.

Resultaträkningens utformning

Nettoresultat finansiella transaktioner

Definieras som realiserade och orealiserade resultateffekter avseende finansiella omsättningstillgångar exklusive tillgångar övertagna för skydd av fordran. Motsvarande resultateffekter på finansiella anläggningstillgångar redovisas under övriga intäkter, övriga kostnader eller nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar.

Provisionskostnader

Definieras som kostnader för köpta tjänster vilka är relaterade till erhållandet av en provisionsintäkt. Kostnaderna måste vara förenade med intäkten dock inte nödvändigtvis inom samma redovisningsperiod samt vara transaktionsbaserade.

Pensioner

För bolag i Sverige vars förpliktelser täcks av pensionsstiftelser redovisas enligt gällande föreskrifter kalkylmässiga pensionskostnader som personalkostnader i resultaträkningen. Denna kalkylmässiga pensionskostnad återförs bland bokslutsdispositioner.

Bolag i Sverige med pensionsstiftelse gottgör sig för utbetalda pensioner, erlagda pensionsrelaterade sociala avgifter avseende respektive stiftelses destinatärer och andra pensionsavgifter ur pensionsstiftelserna om deras ställning så medger. Utbetalda pensioner och gottgörelse ur pensionsstiftelserna redovisas bland bokslutsdispositioner.

Skatter

I resultaträkningen redovisas skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år som aktuell skatt. Förändringen under året av uppskjuten skattefordran och skatteskuld redovisas som uppskjuten skatt. Skatt avseende tidigare år särredovisas. Fastighetsskatt och särskild löneskatt redovisas i förekommande fall bland rörelsekostnaderna.

Koncernbidrag

Koncernbidrag som lämnas och tas emot i syfte att minimera koncernens skatt redovisas i de juridiska personerna som minskning respektive ökning av fritt eget kapital efter justering av beräknad skatt.

Operativ resultaträkning

Operativt rörelseresultat

SEB-koncernens operativa resultaträkning visar verksamheten på det sätt som koncernen sammantaget följs upp. Den operativa resultaträkningen omfattar samma juridiska bolag och följer samma redovisningsprinciper som den legala.

Den operativa resultaträkningen utmynnar i ett rörelseresultat som till skillnad från den legala inkluderar pensionsavräkningen som avdrag på personalkostnaderna. I övrigt är resultaträkningarna identiska. Den operativa resultaträkningen presenteras i anslutning till den legala i förvaltningsberättelsen.

Affärsområdesredovisning

SEB-koncernens divisioner och affärsområden redovisas i enlighet med den rådande interna organisationen. Samma redovisningsprinciper som gäller för koncernen används och uppställningsformen är den operativa resultaträkningens.

Definitioner

Räntabilitet på eget kapital

Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital, definierat som genomsnittet av beskattat eget kapital vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december justerat för under året utbetald utdelning och nyemission.

Räntabilitet på allokerat kapital

Operativt rörelseresultat reducerat med 28 procent schablon-skatt i förhållande till allokerat kapital.

Räntabilitet på totala tillgångar

Årets resultat i förhållande till genomsnittlig balansomslutning, definierat som genomsnittet av balansomslutningen vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december.

Räntabilitet på riskvägda tillgångar

Årets resultat i förhållande till genomsnittligt riskvägda tillgångar, definierat som genomsnittet av de riskvägda tillgångarna vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december.

K/I-tal

Summa kostnader (operativ resultaträkning) dividerat med summa intäkter.

Vinst per aktie

Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Justerat eget kapital per aktie

Eget kapital enligt balansräkningen, samt kapitaldelen av eventuella övervärden i innehav av räntebärande värdepapper och övervärden i livförsäkringsverksamheten dividerat med antalet aktier vid årets slut.

Riskvägd volym

Det bokförda värdet av tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt kapitaltäckningslagens regler för kapitaltäckning.

Primärkapitalrelation

Primärt kapital i förhållande till den riskvägda volymen. Det primära kapitalet består av det egna kapitalet justerat enligt kapitaltäckningsreglerna.

Kapitaltäckningsgrad

Den finansiella företagsgruppens kapital justerat enligt kapitaltäckningsreglerna i förhållande till den riskvägda volymen. Detta totala kapital består av primärkapital och supplementärkapital med avdrag för innehav av aktier i bolag som inte konsolideras och föreslagen utdelning. Till supplementärkapitalet hör förlagslån samt reserver och kapitaltillskott efter Finansinspektionens godkännande. Supplementärkapitalet får inte räknas med till högre belopp än primärkapitalet.

Kreditförlustnivå

Kreditförlustnivån definieras som kreditförluster och värdeförändring på övertagen egendom dividerat med ingående balansen för utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exklusive banker), övertagen egendom samt kreditgarantier.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar

Reserv för sannolika kreditförluster i förhållande till osäkra lånefordringar brutto.

Andel osäkra lånefordringar

Osäkra lånefordringar (netto) dividerat med utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exklusive banker) samt leasingobjekt (netto).

Förekommande sifferuppgifter inom parentes avser 2001, om inte annat anges. Procentuella förändringar avser jämförelser med 2001, om inte annat anges. Omklassificering av 2001 års siffror i förhållande till 2002 års uppställningsform har gjorts.

Operativ resultaträkning

Koncernen

Mkr	2002	2001	Förändring, %
Räntenetto	13 719	13 011	5
Provisionsnetto	9 975	11 186	-11
Nettoresultat av finansiella transaktioner	2 409	2 987	-19
Övriga intäkter	1 275	2 015	-37
Summa intäkter	27 378	29 199	-6
Personalkostnader	-11 297	-11 796	-4
Pensionsavräkning	948	1 002	-5
Övriga kostnader	-6 923	-8 282	-16
Goodwillavskrivningar	-544	-553	-2
Av- och nedskrivningar	-933	-1 084	-14
Fusions- och omstruktureringskostnader	-200	-661	-70
Summa kostnader	-18 949	-21 374	-11
Kreditförluster m ¹⁾	-828	-547	51
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-29	-69	-58
Andelar i intresseföretags resultat	-104	-20	
Försäkringsrörelsens resultat ²⁾	-56	-36	56
Operativt rörelseresultat	7 412	7 153	4
Skatt	-2 057	-2 058	0
Minoritetens andel	-37	-44	-16
Årets resultat	5 318	5 051	5

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

2) Resultatet från SEB Trygg Liv, sakförsäkring och hänförliga goodwillavskrivningar

Operativ resultaträkning per division

Jan-dec 2002, Mkr	Nordic Retail & Private Banking	Corporate & Institutions	SEB Germany	SEB Asset Management	SEB Baltic & Poland	SEB Trygg Liv	Övrigt inkl eliminerings	SEB-koncernen
Räntenetto	4 188	4 341	3 944	81	1 377		-212	13 719
Provisionsnetto	3 160	3 462	1 417	1 199	589		148	9 975
Nettoresultat av finansiella transaktioner	172	1 879	122	8	231		-3	2 409
Övriga intäkter	209	292	295	6	66		407	1 275
Summa intäkter	7 729	9 974	5 778	1 294	2 263		340	27 378
Personalkostnader	-2 873	-3 367	-2 671	-475	-706		-1 205	-11 297
Pensionsavräkning	432	203		39	2		272	948
Övriga kostnader	-2 449	-2 228	-1 593	-328	-452		127	-6 923
Goodwillavskrivningar		-61		-8	-49		-426	-544
Av- och nedskrivningar	-47	-128	-314	-21	-218		-205	-933
Fusions- och omstruktureringskostnader	-65	-98		-8			-29	-200
Summa kostnader	-5 002	-5 679	-4 578	-801	-1 423		-1 466	-18 949
Kreditförluster m ¹⁾	-85	-82	-529		-138		6	-828
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar					-7		-22	-29
Andelar i intresseföretags resultat	-53		-9		-11		-31	-104
Försäkringsrörelsens resultat					28	40	-124	-56
Operativt rörelseresultat	2 589	4 213	662	493	712	40²⁾	-1 297	7 412

1) Inklusive värdeförändring på övertagen egendom

2) Resultat av löpande verksamhet i SEB Trygg Liv uppgår till 1 343 Mkr (1 162).

Legala resultaträkningar

Mkr	Not	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
		2002	2001	Förändring, %	2002	2001	Förändring, %
Intäkter							
Ränteintäkter	1	49 094	53 616	-8	24 824	27 156	-9
Leasingintäkter	2				658	595	11
Räntekostnader	3	-35 375	-40 605	-13	-19 738	-22 664	-13
Erhållna utdelningar	4	86	95	-9	895	634	41
Provisionsintäkter	5	11 775	13 039	-10	5 010	5 192	-4
Provisionskostnader	6	-1 800	-1 853	-3	-868	-836	4
Nettoresultat av finansiella transaktioner	7	2 409	2 987	-19	1 734	2 341	-26
Övriga rörelseintäkter	8	1 189	1 920	-38	655	1 504	-56
Summa intäkter, bankrörelsen		27 378	29 199	-6	13 170	13 922	-5
Kostnader							
Administrationskostnader	9	-18 220	-20 078	-9	-9 518	-10 836	-12
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	10	-1 477	-1 637	-10	-291	-311	-6
Fusions- och omstruktureringarkostnader	11	-200	-661	-70	-109	-575	-81
Summa kostnader, bankrörelsen		-19 897	-22 376	-11	-9 918	-11 722	-15
Bankrörelsens resultat före kreditförluster		7 481	6 823	10	3 252	2 200	48
Kreditförluster, netto	12	-819	-549	49	-88	191	
Värdetförändring på övertagen egendom	13	-9	2		5	-5	
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	14	-29	-69	-58	-405	-750	-46
Andelar i intresseföretags resultat	15	-104	-20				
Bankrörelsens resultat		6 520	6 187	5	2 764	1 636	69
Försäkringsrörelsens resultat	16	-56	-36	56			
Rörelseresultat		6 464	6 151	5	2 764	1 636	69
Pensionsavräkning	17	948	1 002	-5	745	849	-12
Resultat före dispositioner, skatt och minoritet		7 412	7 153	4	3 509	2 485	41
Bokslutsdispositioner	17				-1 406	-1 600	-12
Skatt på årets resultat	18	-1 975	-1 990	-1	-358	-150	139
Övriga skatter	18	-82	-68	21	-118	-60	
Minoritetens andel	19	-37	-44	-16			
Årets resultat		5 318	5 051	5	1 627	675	141
Vinst per aktie, kr		7:60	7:17				
Vägt antal aktier, miljoner		700	705				

Vinst per aktie efter utspädning, beräknad efter Redovisningsrådets rekommendation, ger samma resultat.

Balansräkningar

31 december

Mkr	Not	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
		2002	2001	Förändring, %	2002	2001	Förändring, %
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	20	13 469	11 633	16	6 460	5 701	13
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	21	87 842	78 243	12	44 960	39 562	14
Utlåning till kreditinstitut	22	150 380	175 380	-14	226 682	227 364	0
Utlåning till allmänheten	23	680 206	634 995	7	231 531	223 357	4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24	108 137	74 790	45	111 992	73 793	52
Aktier och andelar	25	9 006	8 569	5	3 117	3 901	-20
Aktier och andelar i intresseföretag	26	1 642	1 658	-1	1 048	1 034	1
Aktier och andelar i koncernföretag	27				45 742	39 417	16
Tillgångar i försäkringsrörelsen	28	52 318	66 459	-21			
Immateriella anläggningstillgångar	29	10 829	10 308	5			
Materiella tillgångar	30	4 229	4 863	-13	11 989	10 150	18
Övriga tillgångar	31	111 870	86 021	30	103 799	74 293	40
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	32	11 184	10 396	8	6 627	5 808	14
Summa		1 241 112	1 163 315	7	793 947	704 380	13
Skulder, avsättningar och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	33	234 289	221 686	6	234 673	203 701	15
In- och upplåning från allmänheten	34	499 542	465 243	7	295 057	271 738	9
Emitterade värdepapper m m	35	205 156	194 682	5	48 985	54 364	-10
Skulder i försäkringsrörelsen	36	50 163	64 111	-22			
Övriga skulder	37	159 084	118 745	34	149 098	103 943	43
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38	13 197	14 978	-12	4 944	5 276	-6
Avsättningar	39	8 337	9 136	-9	433	465	-7
Skulder och avsättningar		1 169 768	1 088 581	7	733 190	639 487	15
Efterställda skulder	40	25 326	30 008	-16	22 245	26 832	-17
Minoritetsintressen	41	322	434	-26			
Obeskattade reserver	42				11 897	10 491	13
Aktiekapital		7 046	7 046		7 046	7 046	
Andra fonder		27 822	26 146	6	12 794	12 638	1
Balanserad vinst		5 510	6 049	-9	5 148	7 211	-29
Årets resultat		5 318	5 051	5	1 627	675	141
Eget kapital	43	45 696	44 292	3	26 615	27 570	-3
Summa		1 241 112	1 163 315	7	793 947	704 380	13
Poster inom linjen							
För egna skulder ställda säkerheter	44	119 002	139 418	-15	91 689	117 379	-22
Övriga ställda säkerheter	45	69 498	70 896	-2	24 387	12 473	96
Ansvarsförbindelser	46	43 646	50 334	-13	39 124	40 459	-3
Åtaganden	47	179 039	140 641	27	127 565	103 326	23

Kassaflödesanalyser

Mkr	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
	2002	2001	Förändring, %	2002	2001	Förändring, %
Erhållna räntor	48 765	55 600	-12	25 310	30 292	-16
Betalda räntor	-36 185	-43 152	-16	-19 503	-25 342	-23
Erhållna provisioner	12 027	12 808	-6	5 323	5 848	-9
Betalda provisioner	-2 436	-1 957	24	-878	-898	-2
Erhållet netto av finansiella transaktioner ^{2) 3)}	13 020	-4 999		11 880	4 575	160
Övriga inbetalningar i rörelsen ²⁾	4 373	7 307	-40	6 783	-866	
Utbetalningar till anställda och leverantörer	-19 570	-23 755	-18	-10 171	-10 649	-4
Betald inkomstskatt	-1 266	585		-1 019	-1 077	-5
Kassaflöde före förändringar av ut- och inlåning	18 728	2 437		17 725	1 883	
Ökad(-)/minskad(+) utlåning till allmänheten	-60 042	-30 571	96	-15 171	-2 407	
Ökad(+)/minskad(-) inlåning från allmänheten	44 660	45 356	-2	28 859	37 088	-22
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 346	17 222	-81	31 413	36 564	-14
Försäljning av aktier och obligationer	106			1 512	402	
Försäljning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	473	161	194	43	14	
Erhållna utdelningar och koncernbidrag	26	28	-7	2 541	2 753	-8
Investeringar i dotterbolag				-6 731	2 140	
Förvärv av aktier och obligationer ³⁾	-36 844	-7 630		-43 941	-12 252	
Förvärv av immateriella och materiella anläggningstillgångar	-2 013	-1 422	42	-2 182	-880	148
Kassaflöde från investerings- och placeringsverksamheten	-38 252	-8 863		-48 758	-7 823	
Nyemission						
Emission räntebärande värdepapper och nyupplåning	97 589	77 722	26	29 236	35 364	-17
Återbetalning av tidigare upplåning	-82 927	-86 225	-4	-31 924	-37 622	-15
Betald utdelning	-2 818	-2 818		-2 818	-2 818	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	11 844	-11 321		-5 506	-5 076	8
Periodens kassaflöde	-23 062	-2 962		-22 851	23 665	-197
Likvida medel vid årets början	43 570	46 532	-6	68 926	45 261	52
Valutakursförändringar	-3 106			-2 646		
Periodens kassaflöde	-23 062	-2 962		-22 851	23 665	-197
Likvida medel vid periodens slut ¹⁾	17 402	43 570	-60	43 429	68 926	-37

1) Likvida medel vid periodens slut

Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	13 469	11 633		6 460	5 701	
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m. m.	87 842	78 243		44 960	39 562	
Utlåning till kreditinstitut	150 380	175 380		226 682	227 364	
Skulder till kreditinstitut	-234 289	-221 686		-234 673	-203 701	
Summa	17 402	43 570		43 429	68 926	

2) Kassaflöde avseende vissa leveransåtaganden har omklassificerats från Övriga inbetalningar i rörelsen till Erhållet netto av finansiella transaktioner. För 2001 har 5 878 Mkr förts om för både koncernen och moderbolaget.

3) Kassaflöde avseende obligationer i tradingportföljen har omklassificerats från Erhållet netto av finansiella transaktioner till Förvärv av aktier och obligationer. För 2001 har 6 662 Mkr för koncernen och 11 265 Mkr för moderbolaget förts om.

Noter till resultat- och balansräkningar

Valutakoder

AUD	australiska dollar	EEK	estniska kroon	ISK	isländska kronor	NOK	norska kronor	THB	thailändska baht
BRL	brasilianska reales	EUR	euro	JPY	japanska yen	PLN	polska zloty	USD	amerikanska dollar
CHF	schweizerfrancs	GBP	engelska pund	LVL	lettiska lats	SEK	svenska kronor		
DKK	danska kronor	INR	indiska rupier	LTL	litauiska litas	SGD	singaporedollar		

Mkr där ej annat anges.

1 Ränteintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Utlåning till kreditinstitut	6 066	6 959	8 436	8 400
Utlåning till allmänheten	35 727	38 140	11 086	12 655
Räntebärande värdepapper ¹⁾	6 797	7 630	4 939	5 952
Övriga ränteintäkter	504	887	363	149
Summa	49 094	53 616	24 824	27 156
1) Varav omsättningsklassificerade	6 643	7 503	4 761	5 616
Ränteintäkter från koncernföretag			5 266	5 588
Medelräntan på utlåning till allmänheten	5,43%	6,06%	4,67%	5,25%

2 Leasingintäkter¹⁾

	Moderbolaget	
	2002	2001
Leasingintäkter	658	595
Leasingavskrivningar enligt plan	-204	-182
Summa	454	413

1) I koncernen omklassificeras leasingintäkter till Ränteintäkter. I moderbolaget redovisas leasingavskrivningar under Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar.

3 Räntekostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Skulder till kreditinstitut	-8 336	-11 633	-7 663	-10 405
In- och upplåning från allmänheten	-15 376	-16 595	-8 090	-8 015
Räntebärande värdepapper	-8 523	-9 717	-1 497	-2 462
Efterställda skulder	-1 512	-1 798	-1 310	-1 567
Övriga räntekostnader	-1 628	-862	-1 178	-215
Summa	-35 375	-40 605	-19 738	-22 664
Räntekostnader avseende koncernföretag			-1 561	-1 952
Medelräntan på inlåning från allmänheten	3,34%	3,45%	3,16%	3,08%
Räntenetto				
Ränteintäkter	49 094	53 616	24 824	27 156
Leasingintäkter			658	595
Räntekostnader	-35 375	-40 605	-19 738	-22 664
Leasingavskrivningar enligt plan			-204	-182
Summa	13 719	13 011	5 540	4 905

4 Erhållna utdelningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Från Aktier och andelar (not 25)	56	71	5	28
Från Aktier och andelar i intresseföretag (not 26) ¹⁾	30	24	26	27
Från Aktier och andelar i koncernföretag (not 27)			864	579
Summa	86	95	895	634

1) Avser innehav som i koncernen ej redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

5 Provisionsintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Betalningsförmedlingsprovisioner	3 693	3 723	1 182	1 204
Utlåningsprovisioner	796	632	480	383
Inlåningsprovisioner	123	111	66	66
Garantiprovisioner	201	205	130	134
Värdepappersprovisioner	5 279	6 454	2 361	2 740
Övriga provisioner	1 683	1 914	791	665
Summa	11 775	13 039	5 010	5 192

6 Provisionskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Betalningsförmedlingsprovisioner	-1 065	-1 085	-509	-528
Värdepappersprovisioner	-226	-302	-61	-71
Övriga provisioner	-509	-466	-298	-237
Summa	-1 800	-1 853	-868	-836

7 Nettoresultat av finansiella transaktioner

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Aktier/andelar	275	1 728	584	1 648
Räntebärande värdepapper	666	975	430	795
Andra finansiella instrument	-200	-1 155	-598	-1 242
Realisationsresultat	741	1 548	416	1 201
Aktier/andelar	-97	411	3	-23
Räntebärande värdepapper	696	-322	616	-278
Andra finansiella instrument	-567	-194	-435	169
Orealiserade värdeförändringar	32	-105	184	-132
Valutakursförändringar	1 410	1 536	1 070	1 272
Skuldinlösen	226	8	64	
Summa	2 409	2 987	1 734	2 341

8 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Realisationsvinst anläggningstillgångar	444	1 024	93	592
Övriga intäkter	745	896	562	912
Summa	1 189	1 920	655	1 504

9 Administrationskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Personalkostnader	-11 297	-11 796	-5 153	-5 408
Övriga kostnader	-6 923	-8 282	-4 365	-5 428
Summa	-18 220	-20 078	-9 518	-10 836

forts. not 9 Administrationskostnader

Personalkostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Löner och arvoden	-7 818	-8 008	-3 431	-3 503
Kalkylmässiga pensionskostnader	-309	-352	-262	-304
Erlagda pensionspremier	-525	-481	-89	-143
Lönebikostnader	-2 021	-2 103	-1 068	-1 055
Vinstandel	-117	-106	-75	-106
Övriga personalkostnader	-507	-746	-228	-297
Summa	-11 297	-11 796	-5 153	-5 408

Pensionskostnaderna i Skandinaviska Enskilda Banken har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter, vilket innebär en försäkringsteknisk beräkning av pensionskostnader. Engångskostnader för förtida pensioneringar på 656 Mkr (529 Mkr) belastar bankens pensionsstiftelser.

Löner och arvoden

Styrelser, verkställande direktörer och stf koncernchef	-370	-223	-10	-16
Övriga anställda i Sverige	-4 502	-4 636	-2 746	-2 733
Övriga anställda i utlandet	-3 290	-3 487	-675	-754
Kostnadsförda i försäkringsrörelsen	344	338		
Summa	-7 818	-8 008	-3 431	-3 503

Övriga kostnader

Lokalkostnader	-1 943	-1 813	-1 030	-989
Datakostnader	-1 784	-2 117	-1 689	-2 396
Kontorsmaterial	-345	-334	-185	-99
Resor och representation	-349	-429	-181	-226
Porto och telefon	-456	-569	-196	-268
Konsulter	-385	-761	-222	-484
Marknadsföring	-499	-605	-234	-236
Informationstjänster	-250	-284	-137	-144
Övriga kostnader	-912	-1 370	-491	-586
Summa	-6 923	-8 282	-4 365	-5 428

Arvoden och kostnadsersättningar till utsedda revisorer och revisionsbolag^{1) 2)}

Pricewaterhouse Coopers	28	31	5	5
BDO ³⁾ /Deloitte & Touche	1	1	1	1
Revisionsuppdrag	29	32	6	6
Pricewaterhouse Coopers	15	49	4	20
Deloitte & Touche	37	7	5	
Andra uppdrag	52	56	9	20

1) Revisionsarbetet bedrivs i en gemensam process med SEB:s internrevision. Kostnaden för internrevision uppgår för 2002 till 107 Mkr.

2) Moderbolaget inkluderar även de utländska filialerna.

3) Av Finansinspektionen förordnad revisor är sedan 1 december 2002 anställd hos BDO.

Löner, arvoden och förmåner för högsta ledningen och ledamöter av verkställande ledningen

Löner, arvoden och förmåner för den högsta ledningen (styrelsens ordförande, övriga styrelseledamöter som erhållit ersättning utöver styrelsearvode och verkställande direktören) framgår av tabell nedan.

Kostnadsförda ersättningar till högsta ledningen	Fast lön		Rörlig lön		Arvode		Förmåner	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Styrelsens ordförande Jacob Wallenberg					1 300 000	1 300 000	85 975	74 374
Styrelseledamot Urban Jansson					879 000 ¹⁾	625 000		
VD Lars H Thunell	5 284 319	5 291 866	2 100 000	1 575 000			163 356	114 494
	5 284 319	5 291 866	2 100 000	1 575 000	2 179 000	1 925 000	249 331	188 868

1) I beloppet ingår det särskilda arvode om 250 000 kronor som Urban Jansson erhöll efter beslut av styrelsens kompensationskommitté för det arbete han utförde avseende den planerade fusionen med FöreningsSparbanken. Information härom lämnades vid den ordinarie bolagsstämman 2002.

forts. not 9 Administrationskostnader

Pensionsavtalet för verkställande direktören innebär att pension utgår från 58 års ålder. Pensionsplanen är förmånsbestämd och är oantastbar. Pensionsavtalet beräknas ge 65 procent av pensionsmedförande lön till 65 års ålder och därefter 55 procent. Pensionen är maximerad till sin storlek. Pensionsmedförande lön består av grundlön med tillägg av 50 procent av genomsnittet av de senaste tre årens rörliga lönedelar. Vid uppsägning av anställningen från bankens sida – uppsägningstid 12 månader – utgår ett avgångsveder-

lag om 12 månaders lön. Banken äger rätt att från avgångsvederlaget avräkna vad verkställande direktören erhåller i kontant ersättning från annan anställning eller från egen näringsverksamhet.

För övriga befattningshavare i verkställande ledningen (åtta befattningshavare utöver Lars H Thunell) har sammanlagt i tabell nedan angivna löner och förmåner utgått.

Kostnadsförd ersättning till verkställande ledningen	Fast lön		Rörlig lön		Förmåner		Totalt	
	2002	2001 ¹⁾	2002	2001 ¹⁾	2002	2001 ¹⁾	2002	2001 ¹⁾
Verkställande ledningen (åtta exkl VD)	28 168 541	31 139 127	21 446 000	10 300 000	1 123 233	1 605 995	50 737 774	43 045 122

1) Utgör till såväl antal som personer en delvis annan krets än 2002.

Följande gäller beträffande pensionsförmåner och avgångsvederlag för ledamöterna i verkställande ledningen (exklusive Lars H Thunell). Pensionsplanen är förmånsbestämd och är oantastbar. Ålderspension utgår, varierande, tidigast från 56 års ålder med upp till 76 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder och därefter med 65 procent. Pensionsmedförande lön består av grundlön med tillägg av 50 procent av genomsnittet av de senaste tre årens rörliga lönedelar. Vid uppsägning från bankens sida – uppsägningstid 12 månader – utgår ett avgångsvederlag om 24 månaders lön. Banken äger rätt att från avgångsvederlaget avräkna vad befattningshavaren erhåller i kontant ersättning från annan anställning eller från egen näringsverksamhet.

Pensionskostnaden för verkställande direktören, 9 654 767 kronor, och den sammanlagda pensionskostnaden för verkställande ledningen i övrigt, 32 849 456 kronor, har belastats personalkostnaderna. Denna kostnad har i allt väsentligt absorberats av överskottet i pensionsstiftelserna.

Personaloptionsprogram

1999 infördes, som en del av kompensationspaketet för ledande befattningshavare och vissa nyckelpersoner, det första personaloptionsprogrammet för koncernen. Personaloptionsprogram har sedan också beslutats för åren 2000–2003. Personaloptionsprogrammen beskrivs närmare på sid 48–49.

Av nedanstående tabell framgår hur många personaloptioner i respektive program som har tilldelats den verkställande direktören och det sammanlagda antal personaloptioner som har tilldelats övriga ledamöter av verkställande ledningen.

Personaloptioner verkställande direktören och verkställande ledningen	1999	2000	2001	2002	Summa
Verkställande direktören Lars H Thunell	158 333	262 500	231 618	231 618	884 069
Övriga åtta ledamöter av verkställande ledningen	424 999	604 165	583 078	860 191	2 472 433

Personaloptioner kan inte säljas eller pantsättas. Något marknadsvärde finns därför inte. Det teoretiska värde som beräknats för 2002 års optioner enligt Black & Scholes modell var vid tilldelningstillfället 17 kronor per option. Vid beräkningen har hänsyn tagits till löptiden och att personaloptionerna inte kan utnyttjas de första tre åren. Det teoretiska värdet av de personaloptioner som tilldelats verkställande direktören under 2002 uppgår till

3 937 506 kronor och det teoretiska värdet av det sammanlagda antalet personaloptioner som tilldelats verkställande ledningen under 2002 uppgår till 14 623 247 kronor.

De sociala kostnaderna för 2002 relaterade till personaloptionsprogrammen uppgår till 0 kronor.

Lån till ledande befattningshavare ¹⁾	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	157	72	20	7
Styrelser	201	144	13	3
Summa	358	216	33	10

Pensionsförpliktelser till ledande befattningshavare¹⁾

Utbetald pension till tidigare ledande befattningshavare	63	87	27	26
Förändring förpliktelse	69	49	51	43
Förpliktelse vid utgången av året	1 090	972	492	459

Förpliktelserna är täckta av pensionsstiftelserna eller av banken ägda kapitalförsäkringar.

1) Ledande befattningshavare avser ledamöter i bankens och dotterbolagens styrelser samt verkställande direktören, vice verkställande direktörer och verkställande direktörer i dotterbolag.

forts. not 9 Administrationskostnader

Pensionsstiftelser	Pensionsförpliktelser		Förmögenhet dagsvärde ¹⁾	
	2002	2001	2002	2001
SB-stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelse	4 639	4 119	5 735	8 411
EB-stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelse	5 088	4 599	6 622	9 268
SEB Kort AB:s pensionsstiftelse	152	123	179	249
SEB IT Partner AB:s pensionsstiftelse	205	164	228	328
SEB IT Service AB:s pensionsstiftelse	175	137	176	269
Summa	10 259	9 142	12 940	18 525

1) Från stiftelsernas förmögenhet har fråndragits den del av vinstandelen som belastat bolagens resultat men som de äger rätt att gottgöra sig följande år.

Medeltal befattningar	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Moderbolaget	6 973	7 219	6 973	7 219
Svenska dotterbolag	2 398	2 629		
Utländska dotterbolag	9 632	9 770		
Summa	19 003	19 618	6 973	7 219
Arbetade timmar			12 004 020	12 101 760

Medeltal anställda 2002	Koncernen		Moderbolaget	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Brasilien	2	2	2	2
Danmark	212	174	49	41
Estland	376	1 008		
Finland	142	140	40	39
Frankrike	26	25	24	23
Irland	10	7		
Kina		2		2
Lettland	365	811		
Litauen	690	1 065		
Luxemburg	110	81		
Norge	164	201	61	75
Polen	62	52		
Schweiz	6	4		
Singapore	31	46	32	47
Spanien	5	1		
Storbritannien	160	107	95	63
Sverige	4 218	5 261	3 039	3 790
Tyskland	2 128	2 215		
USA	53	32		
Summa	8 760	11 234	3 342	4 082

Detaljerade uppgifter om medeltalet anställda samt löner och ersättningar tillhandahålls av banken på begäran.

10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Goodwillavskrivningar ¹⁾	-544	-534		
Goodwillnedskrivningar		-19		
Andra immateriella anläggningstillgångar	-44	-45		-19
Inventarier	-832	-981	-87	-110
Leasingobjekt			-204	-182
Fastigheter	-57	-58		
Summa	-1 477	-1 637	-291	-311

Inventarier skrivs av enligt plan, som innebär att personatorer o dyl skrivs av på tre år och övriga inventarier på fem år. Fastigheter skrivs planmässigt av med skattemässigt högsta tillåtna belopp.

1) Goodwillavskrivningar hänförliga till livförsäkringsverksamheten uppgående till 147 Mkr avseende 2001 har omklassificerats till försäkringsrörelsens resultat.

11 Fusions- och omstruktureringskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Fusionskostnader		-225		-222
Omstruktureringskostnader	-49	-128	-25	-70
Avsättning till omstruktureringsreserv ¹⁾	-151	-308	-84	-283
Summa	-200	-661	-109	-575
<i>1) Avsättning till omstruktureringsreserv</i>				
Personalkostnader	-82	-155	-42	-126
Lokalkostnader	-13	-94	-4	-94
Övriga kostnader	-56	-59	-38	-63
Summa	-151	-308	-84	-283

12 Kreditförluster, netto

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Nedskrivningar och reserveringar av fordringar på kreditinstitut av fordringar på allmänheten	-2 085	-2 302	-442	-529
Nedskrivningar och reserveringar	-2 085	-2 455	-442	-529
Återföringar och återvinningar av fordringar på kreditinstitut av fordringar på allmänheten	1 266	1 662	354	633
Återföringar och återvinningar	1 266	1 906	354	720
Summa	-819	-549	-88	191
<i>Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar:</i>				
Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-1 845	-2 691	-501	-1 041
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	1 155	2 014	427	959
Årets reservering avseende sannolika kreditförluster	-1 240	-1 411	-343	-357
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	415	573	134	297
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	564	949	137	316
Årets nettokostnad	-951	-566	-146	174
<i>Gruppvis reservering för individuellt värderade lånefordringar:</i>				
Avsättning/upplösning av gruppvis reservering	-25		-25	
<i>Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar:</i>				
Årets nedskrivning avseende konstaterade förluster	-130	-114		
Årets reservering avseende befarade kreditförluster		-22		
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	36	28		
Upplösning av reserv för kreditförluster	5			
Årets nettokostnad	-89	-108		
<i>Transfereringsrisk:</i>				
Avsättning/upplösning av reserv för länderrisker	161	74	83	-6
<i>Ansvarsförbindelser:</i>				
Årets nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser	85	51		23
Kreditförluster, netto	-819	-549	-88	191

13 Värdeförändring på övertagen egendom

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Övertagna fastigheter	3	15		
Övrig övertagen egendom	5	-13	5	-5
Realiserad värdeförändring	8	2	5	-5
Övertagna fastigheter	-4			
Övrig övertagen egendom	-13			
Orealiserad värdeförändring	-17			
Summa	-9	2	5	-5

14 Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Repono Holding AB			-353	-386
BD Ventures Ltd	-5		-5	
Knight Roundtable Europe Ltd	-6		-6	
SEB AB				-276
SEB Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S			-16	
SEB Baltic Holding AB			-6	
SEB Fondholding AB			-9	
SEB TFI SA			-10	-15
SEB Investment Management AG				-10
Skandinaviska Enskilda Banken A/S				-63
Övriga	-18	-69		
Summa	-29	-69	-405	-750

15 Andelar i intresseföretags resultat ¹⁾

	Koncernen	
	2002	2001
Bank Ochrony Środowiska (BOŚ)	-62	-54
VPC	19	22
Övriga	-61	12
Summa	-104	-20

1) Inkluderar även goodwillavskrivningar.

16 Försäkringsrörelsens resultat

	Koncernen	
	2002	2001
Sakförsäkringsrörelsen	68	257
Livförsäkringsrörelsen ¹⁾	-124	-293
Summa	-56	-36

1) Goodwillavskrivningar hänförliga till livförsäkringsverksamheten uppgående till 147 Mkr avseende 2001 har omklassificerats från av- och nedskrivningar. Resultaträkning för försäkringsrörelsen uppställd enligt ÅRFL finns i not 56.

17 Bokslutsdispositioner inkl pensionsavräkning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Återläggning av kalkylmässiga pensionspremier	309	352	262	304
Gottgörelse från pensionsstiftelser avseende sociala avgifter och erlagda pensionspremier	518	558	400	453
Gottgörelse från pensionsstiftelser avseende utbetalda pensioner	897	732	897	732
Gottgörelse från pensionsstiftelser avseende vinstandelssystem	121	92	83	92
Utbetalda pensioner	-897	-732	-897	-732
Pensionsavräkning	948	1 002	745	849
Förändring av obeskattade reserver			159	-218
Förändring av värderegleringskonto utlåning			1	-1
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan			-1 566	-1 381
Bokslutsdispositioner			-1 406	-1 600
Summa	948	1 002	-661	-751

18 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Följande komponenter ingår i skattekostnaden:</i>				
Aktuell skatt	-1 133	-1 161	-290	-236
Uppskjuten skatt	-842	-829	-68	86
Skatt på årets resultat	-1 975	-1 990	-358	-150
Skatt avseende tidigare år	-82	-68	-118	-60
Övriga skatter	-82	-68	-118	-60
<i>Sambandet mellan skatt på årets resultat och redovisat resultat före skatt:</i>				
Årets resultat	5 318	5 051	1 627	675
Skatt och minoritet	2 094	2 102	476	210
Redovisat resultat före skatt	7 412	7 153	2 103	885
Skatt enligt moderbolagets skattesats	-2 075	-2 003	-589	-248
Skatteeffekt av lokala skattesatser för dotterbolagen	-26	-151		
Skatteeffekt av kostnader som inte är skattemässigt avdragsgilla	-358	-395	-278	-336
Skatteeffekt av intäkter som inte är skattepliktiga	484	559	509	434
Skatt på årets resultat	-1 975	-1 990	-358	-150
<i>Upplysning om temporära skillnader ¹⁾:</i>				
Uppskjutna skatteskulder ²⁾	5 832	5 292	275	217
Uppskjutna skattefordringar ²⁾	1 712	1 877	42	52
Uppskjutna skatteskulder, netto	4 120	3 415	233	165

1) Temporära skillnader uppkommer i de fall då tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika.

Skillnaden resulterar i uppskjutna skatteskulder och skattefordringar.

2) Se not 31 och 39

19 Minoritetens andel

	Koncernen	
	2002	2001
GAMM Holding		-3
Eesti Ühispank		27
Latvijas Unibanka		-2
Vilniaus Bankas		-1
Minoritetens andel i dotterkoncerners resultat	-37	-65
Summa	-37	-44

20 Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kassa	4 800	5 324	1 788	2 050
Tillgodohavanden hos utländska centralbanker	8 669	6 309	4 672	3 651
Summa	13 469	11 633	6 460	5 701

21 Belåningsbara statsskuldförbindelser ¹⁾

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Belåningsbara statspapper	67 107	53 017	44 210	38 950
Andra belåningsbara värdepapper	20 735	25 226	750	612
Summa	87 842	78 243	44 960	39 562
<i>Återstående löptid</i>				
– om högst ett år	33 232	35 046	21 301	24 389
– längre än ett år men högst fem år	33 518	28 261	10 808	9 145
– längre än fem år men högst tio år	18 739	12 750	11 802	5 024
– längre än tio år	2 353	2 186	1 049	1 004
Summa	87 842	78 243	44 960	39 562
Genomsnittlig återstående löptid (år)	3,12	2,69	3,25	2,21
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	2 447	980	2 038	797
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	-317	-376	-199	-300

forts. not 21 Belåningsbara statsskuldförbindelser ¹⁾

Emittenter	Koncernen 2002			Koncernen 2001		
	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska staten						
Svenska kommuner	1	1	1	1	1	1
Utländska stater						
Övriga utländska emittenter	5	5	5	233	233	233
Anläggningstillgångar	6	6	6	234	234	234
Svenska staten	13 555	13 132	13 132	9 258	9 105	9 105
Svenska kommuner	743	749	749	611	611	611
Utländska stater	54 225	53 975	54 689	49 565	43 912	43 953
Övriga utländska emittenter	20 048	19 980	19 959	24 435	24 381	24 433
Omsättningstillgångar	88 571	87 836	88 529	83 869	78 009	78 102
Summa	88 577	87 842	88 535	84 103	78 243	78 336

Emittenter	Moderbolaget 2002			Moderbolaget 2001		
	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska staten						
Svenska kommuner	1	1	1	1	1	1
Utländska stater						
Övriga utländska emittenter						
Anläggningstillgångar	1	1	1	1	1	1
Svenska staten	13 555	13 132	13 132	9 258	9 105	9 105
Svenska kommuner	743	749	749	611	611	611
Utländska stater	31 336	31 078	31 078	29 858	29 845	29 845
Övriga utländska emittenter						
Omsättningstillgångar	45 634	44 959	44 959	39 727	39 561	39 561
Summa	45 635	44 960	44 960	39 728	39 562	39 562

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

22 Utlåning till kreditinstitut

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Återstående löptid				
– på anfordran	102 232	81 498	101 278	126 490
– om högst tre månader	11 465	44 238	96 331	70 272
– längre än tre månader men högst ett år	5 519	13 815	12 341	15 694
– längre än ett år men högst fem år	23 328	25 346	11 618	10 771
– längre än fem år	7 836	10 483	5 114	4 137
Summa	150 380	175 380	226 682	227 364
varav repor	42 685	52 512	51 987	54 480
Genomsnittlig återstående löptid (år)	1,02	1,11	0,47	0,41

23 Utlåning till allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Återstående löptid				
– på anfordran	63 562	59 632	44 257	44 087
– om högst tre månader	123 399	112 534	76 522	81 347
– längre än tre månader men högst ett år	93 382	85 014	33 570	31 606
– längre än ett år men högst fem år	212 012	197 626	54 438	46 329
– längre än fem år	187 851	180 189	22 744	19 988
Summa	680 206	634 995	231 531	223 357
varav repor	66 131	52 552	66 071	52 524
Genomsnittlig återstående löptid (år)	3,81	3,88	1,70	1,55

24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper¹⁾

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Emitterade av offentliga organ				
Emitterade av andra låntagare	108 137	74 790	111 992	73 793
Summa	108 137	74 790	111 992	73 793
Noterade värdepapper	106 706	73 564	111 992	73 793
Onoterade värdepapper	1 431	1 226		
Summa	108 137	74 790	111 992	73 793
Återstående löptid				
– om högst ett år	40 190	28 267	45 644	25 505
– längre än ett år men högst fem år	45 956	19 388	45 847	23 713
– längre än fem år men högst tio år	5 776	12 826	4 312	10 270
– längre än tio år	16 215	14 309	16 189	14 305
Summa	108 137	74 790	111 992	73 793
Genomsnittlig återstående löptid (år)	3,61	4,65	3,75	4,93
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	1 037	392	975	194
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp	-1 137	-431	-1 111	-361

Emittenter	Koncernen 2002			Koncernen 2001		
	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska bostadsinstitut	150	150	150	150	150	151
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag	4	4	4	6	6	5
– övriga finansiella företag	3	3	3	1 085	1 085	1 085
Övriga utländska emittenter	3 566	3 596	3 604	2 606	2 619	2 640
Anläggningstillgångar	3 723	3 753	3 761	3 847	3 860	3 881
varav efterställt (förlagsbevis)	307	307	306	1 718	1 718	1 718
Svenska bostadsinstitut	37 328	37 166	37 166	18 280	18 245	18 245
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag	1 589	1 582	1 582	2 366	2 394	2 394
– övriga finansiella företag	1 650	1 648	1 648	282	282	282
Utländska stater	2 893	2 892	2 938	2 489	2 460	2 477
Övriga utländska emittenter	61 075	61 096	61 092	47 533	47 549	47 560
Omsättningstillgångar	104 535	104 384	104 426	70 950	70 930	70 958
varav efterställt (förlagsbevis)	1 383	1 566	1 569	19	19	19
Summa	108 258	108 137	108 187	74 797	74 790	74 839

Emittenter	Moderbolaget 2002			Moderbolaget 2001		
	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde
Svenska bostadsinstitut	150	150	150	150	150	151
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag	4	4	4	6	6	5
– övriga finansiella företag	3	3	3	1 085	1 085	1 085
Övriga utländska emittenter	397	397	397	1 217	1 217	1 217
Anläggningstillgångar	554	554	554	2 458	2 458	2 458
varav efterställt (förlagsbevis)	307	307	306	1 718	1 718	1 718
Svenska bostadsinstitut	43 782	43 620	43 620	20 922	20 887	20 887
Övriga svenska emittenter						
– icke finansiella företag	1 465	1 457	1 457	2 346	2 374	2 374
– övriga finansiella företag	1 635	1 633	1 633	187	186	186
Övriga utländska emittenter	64 772	64 728	64 728	47 882	47 888	47 888
Omsättningstillgångar	111 654	111 438	111 438	71 337	71 335	71 335
varav efterställt (förlagsbevis)	14	14	14	19	19	19
Summa	112 208	111 992	111 992	73 795	73 793	73 793

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

25 Aktier och andelar¹⁾

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Noterade värdepapper	6 487	6 851	1 913	2 820
Onoterade värdepapper	2 519	1 718	1 204	1 081
Summa	9 006	8 569	3 117	3 901
A. Handelslager och placeringsaktier	7 932	7 389	2 314	2 943
B. Aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran	80	178	44	163
C. Övriga aktier och andelar	994	1 002	759	795
Summa	9 006	8 569	3 117	3 901

A. Handelslager och placeringsaktier					
	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Handelslager			1 610,2	0,2	
*Arexis AB, Mölndal	SEK	0,1	20,0		22
*Ascade AB	SEK		10,0		0
*Ben Rad AB, Stockholm	SEK	0,6	5,2		19
*Carmen Systems AB, Göteborg	SEK		1,9		1
*Chinsay AB, Stockholm	SEK	0,3	11,4		20
*Cobolt AB, Stockholm	SEK		9,7		15
*Cresco TI Systems N.V. Curacao, Nederländska Antillerna	EUR	0,4	28,0		15
*Crossroad Loyalty Solutions AB, Göteborg	SEK	0,1	13,0		29
EAC Investco Ltd, Guernsey	GBP		37,1	0,6	0
EQT Scandinavia Limited, Guernsey	GBP		3,9		5
*Frontville AB, Stockholm	SEK	0,3	14,1		15
*Fält Communications AB, Kalix	SEK	1,4	20,0		37
*HMS Networks AB, Halmstad	SEK	0,2	23,3		5
*IBX Integrated Business Exchange, Stockholm	SEK	3,0	53,4		21
*Information Mosaic Ltd, Dublin (Irland)	EUR	2,0	22,1		16
*InnKap 3 Sweden KB, Göteborg	EUR		5,9		3
*Interpeak AB, Stockholm	SEK		13,2		19
*Kreatel Communication AB, Linköping	SEK	0,2	40,5		13
*KTH Seed Capital KB, Stockholm	SEK		0,8		0
*LightUp Technologies AB, Huddinge	SEK	0,1	16,0		25
*Lipocore Holding AB, Stockholm	SEK	1,3	20,0		36
*Mamma Mia Las Vegas Ltd Partnership	USD		7,3		0
*Medeikonos AB, Göteborg	SEK		10,0		13
*Neoventa Medical AB, Göteborg	SEK	0,3	34,2		10
*Novator AB, Stockholm	SEK	0,1	18,9		33
*Personal Chemistry AB, Uppsala	SEK	0,4	77,0		9
*PhaseIn AB, Stockholm	SEK		5,0		21
*Prodacapo AB, Örnsköldsvik	SEK	0,1	23,3		15
*ProstaLund AB, Lund	SEK		29,5		8
*Robolux AB, Lidingö	SEK	1,9	13,9		45
*Spotfire Inc, Cambridge, USA	USD		1,0		0
*Sreg.com AB, Helsingborg	SEK	0,9	28,9		21
*Time Care AB, Stockholm	SEK	0,3	17,0		25
*Wavium AB, Stockholm	SEK	0,2	13,6		31
*WeSpot AB, Lund	SEK		10,9		11
*Vitrolife AB, Göteborg	SEK	0,2	10,0		1
*XCounter AB, Danderyd	SEK	1,0	33,9		11
Moderbolagets innehav			2 314,1	0,8	
* Placeringsaktier enligt §15 A Bankrörelselagen					
Dotterbolagens innehav			5 618,5	31,0	
Koncernens innehav			7 932,6	31,8	

forts. not 25 Aktier och andelar ¹⁾

B. Aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran*					
	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Birma Holding B.V. Amsterdam	EUR				100
Raffles Holding, Cayman Islands	GBP	1,0	14,1		
Boliden AB, Upplands Väsby	SEK	4,1	29,4		3
Forum SQL AB, Solna	SEK	2,4	0,6		2
Gamlestaden Intressenter AB, Göteborg	SEK				17
IFA Ship AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
Moderbolagets innehav			44,2		
Dotterbolagens innehav			35,8	4,3	
Koncernens innehav			80,0	4,3	

* Innehavet i dessa bolag har redovisats som aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran även om innehav uppgår till minst 20 % då det inte är långsiktigt.

Övertagna pantar värderas enligt lägsta värdets princip, vilket innebär att en konsolidering med kapitalandelsmetoden teoretiskt inte ger någon extra effekt på koncernens kapital så länge inga övervärden finns i innehaven.

C. Övriga aktier och andelar					
	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
ABB Participation AB, Västerås	SEK				
Adacra AB, Stockholm	SEK	0,1	5,1		12
Adela Investment Company S. A. Luxemburg	USD	2,8			3
Amagerbanken A/S, Köpenhamn	DKK	60,7	273,0	6,0	
Arcot Systems Inc, San Francisco	USD		37,9		4
Banco Finasa de Investimento SA, Sao Paulo	BRL	127,2		0,2	4
b-business partners b.v., Amsterdam	EUR	0,2	303,4		5
BD Ventures Ltd, Jersey	USD				7
Brf Centrum, Hofors	SEK				
Brf Falken, Malmö	SEK		11,2		
Brf Fältprästen 3, Stockholm	SEK		1,7		
Brf Karl den XV:s Port, Stockholm	SEK		0,3		
Brf Mellanheden, Malmö	SEK		0,1		
Brf Munklägret, Stockholm	SEK		1,2		
Brf Oxen Mindre, Stockholm	SEK		2,5		
Brf Riksbyggen Götenehus Nr 1	SEK		0,2		
Brf Räfsan 13, Stockholm	SEK		0,4		
Brf Sälgen 7, Stockholm	SEK		1,4		
Brf Tellusborg, Stockholm	SEK		0,4		
Brf Vedbäraren 19, Stockholm	SEK		4,6		
Chicago Metal Exchange	USD		38,2		
CLS Group Holdings AG, Zürich	CHF	3,4	38,3		1
DebiTech AB, Stockholm	SEK	1,1	10,7		18
EBA Clearing Company, Paris	EUR				0
Euroclear Clearance System S. C., Bryssel	USD				0
Euroclear plc, Zurich	EUR	0,1	5,7	3,8	4
Fastighets AB Inedal, Stockholm	SEK	0,8	1,7		6
GSTP Global Straight Through Processing AG, Zürich	CHF	0,8	4,3		1
Ind Credit & Investment Co of India (ICICI), Bombay	INR	0,6		0,1	0
Intercontinental Exchange Inc, Atlanta, USA	GBP		1,8		0
Knight Roundtable Europe Ltd, Jersey	USD				1
Köbenhavn Fondbörs	DKK	0,1	0,1		
London Clearing House Ltd	GBP	0,3	4,2		
Norsk Tillitsmann AS, Oslo	NOK	0,5	0,7		5
NRC Business Company Ltd, Bangkok	THB				12
OM Gruppen AB, Stockholm	SEK		0,2		0
S.W.I.F.T., Bryssel	EUR	0,1	0,9		1
SIFIDA, Luxemburg	USD	0,2		0,1	1
Tradeplex Ltd, London	GBP		8,3		19
Moderbolagets innehav			758,5	10,2	
Dotterbolagens innehav			235,4	10,2	
Koncernens innehav			993,9	20,4	

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

Detaljerade uppgifter om dotterbolagens innehav tillhandahålls av banken på begäran.

26 Aktier och andelar i intresseföretag ¹⁾

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Noterade värdepapper	983	909	785	785
Onoterade värdepapper	659	749	263	249
Summa	1 642	1 658	1 048	1 034
varav innehav i kreditinstitut	1 272	925	814	814

	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Bank Ochrony Środowiska SA, Warszawa	PLN	28,9	785,1		22
Bankgirocentralen BGC AB, Stockholm	SEK			4,4	33
Bankomatcentralen AB, Stockholm	SEK	0,1	0,2		22
BGC Holding AB, Stockholm	SEK		3,7		33
Haugerud Regnskap A/S, Honefoss	NOK	0,1	11,7		34
Privatgirot AB, Stockholm	SEK	0,2	0,1		24
Svensk Bostadsfinansiering AB, BOFAB, Stockholm	SEK	25,0	29,3		50
Upplysningscentralen UC AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3		27
VPX matching AB, Stockholm	SEK	6,3	11,5		25
Värdepapperscentralen VPC AB, Stockholm	SEK	14,8	206,2	15,1	25
Moderbolagets innehav			1 048,1	19,5	
Dotterbolagens innehav			653,2	25,5	
Koncernmässig justering			-59,4	-15,1	
Koncernens innehav			1 641,9	29,9	

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper. Detaljerade uppgifter om dotterbolagens innehav tillhandahålls av banken på begäran.

27 Aktier och andelar i koncernföretag ¹⁾

	Moderbolaget	
	2002	2001
A. Svenska dotterbolag	19 167	17 033
B. Utländska dotterbolag	26 575	22 384
Summa	45 742	39 417
varav innehav i kreditinstitut	32 843	26 471

A. Svenska dotterbolag					
	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Aktiv Placering AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
Enskilda Kapitalförvaltning SEB AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3		100
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm	SEK	50,1	373,9	127,5	100
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	150,0	150,0		
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm (förlagslån)	EUR	11,0	99,9		
Försäkringsaktiebolaget S E Captive, Stockholm	SEK	100,0	100,0		100
Repono Holding AB, Stockholm	SEK	695,1	7 225,3	4,2	100
Scandinavian Securities AB, Stockholm	SEK	0,1	2,0		100
SEB AB, Stockholm	SEK	1 176,5	2 535,8		100
SEB Baltic Holding AB, Stockholm	SEK	14,0	8,3		100
SEB BoLån AB, Stockholm	SEK	200,0	4 281,0		100
SEB BoLån AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	1 925,0	1 925,0		
SEB Fastighetsservice AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
SEB Finans Holding AB, Stockholm	SEK	2,5	2,5	49,5	100
SEB Fondholding AB, Stockholm	SEK	21,0	672,8		100
SEB Förvaltnings AB, Stockholm	SEK	5,0	5,0		100
SEB Internal Supplier AB	SEK	50,0	12,0		100
SEB Invest AB, Stockholm	SEK		1,3		100
SEB IT AB, Stockholm	SEK		10,0		100
SEB Kort AB, Stockholm	SEK	50,0	1 660,0	116,5	100
SEB Kort AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	100,0	100,0		
SEB Strategic Investments AB, Stockholm	SEK	1,0	1,2		100
Skandinaviska Kreditaktiebolaget, Stockholm	SEK	0,1	0,1		100
Team SEB AB, Stockholm	SEK	0,5	0,5		100
Summa			19 167,1	297,7	

forts. not 27 Aktier och andelar i koncernföretag¹⁾

B. Utländska dotterbolag					
	Valuta	Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Ane Gyllenberg Ab, Helsingfors	EUR	0,5	386,7	68,5	100
Eesti Ühispank, Tallin	EEK	665,6	1 365,3		100
Eesti Ühispank, Tallin (förlagslån)	EUR	17,0	155,5		
FinansSkandic Leasing (SEA) Pte Ltd, Singapore	SGD	0,1	0,4	1,3	100
Interscan Servicos de Consultoria Ltda, Sao Paulo	BRL	2,3			100
Latvijas Unibanka, Riga	LVL	37,1	946,4		100
Latvijas Unibanka, Riga (konvertibelt förlagslån)	USD	16,0	140,2		
Oy GAMM Holding Ab, Helsingfors	EUR	0,1	78,8	3,3	100
Rosenkrantz Investment Management A/S, Oslo	NOK	5,0	0,5		100
Scandinavian Finance BV, Amsterdam	EUR	1,0	8,4		100
SEB AG, Frankfurt	EUR	775,2	18 041,1		100
SEB Asset Management America Inc, Stamford	USD		95,9	12,5	100
SEB Hong Kong Trade Services Ltd, Hong Kong	HKD				99
SEB Asset Management Fondmaeglerselskab A/S, Köpenhamn	DKK	8,7	119,0		99
SEB Investment Management AG, Zürich	CHF	0,1	2,3		100
SEB NET S.L., Barcelona	EUR				100
SEB Private Bank S.A., Luxemburg	EUR		1 198,7	481,1	100
SEB Private Bank S.A., Luxemburg (förlagslån)	EUR	8,0	72,7		
SEB TFI SA, Warszawa (Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych)	PLN	34,9	17,1		100
Skandinaviska Ensk Banken South East Asia Ltd, Singapore	SGD	40,0	191,3		100
Skandinaviska Enskilda Banken A/S, Köpenhamn	DKK	500,0	707,9		100
Skandinaviska Enskilda Banken AG, Frankfurt (förlagslån)	EUR	25,6	232,2		
Skandinaviska Enskilda Banken Corporation, New York	USD	10,0	140,1		100
Skandinaviska Enskilda Banken e-invest B.V. Amsterdam	EUR		27,9		100
Skandinaviska Enskilda Banken Funding Inc, Delaware	USD		0,1		100
Skandinaviska Enskilda Ltd, London	GBP	49,3	880,4		100
Skandinaviska Enskilda Reinsurance, Luxemburg	EUR	1,2	8,2		100
Vilniaus Bankas, Vilnius	LTL	154,4	1 620,6		100
Vilniaus Bankas, Vilnius (förlagslån)	EUR	15,0	137,2		
Summa			26 574,9	566,7	
Moderbolagets innehav			45 742,0	864,4	

Uppgifter om dotterbolagens organisationsnummer tillhandahålls av banken på begäran.

1) Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

28 Tillgångar i försäkringsrörelsen

	Koncernen	
	2002	2001
Placeringstillgångar	3 001	4 630
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	45 477	58 625
Övriga fordringar och tillgångar	3 840	3 204
Summa	52 318	66 459

29 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen	
	2002	2001
Goodwill	10 699	10 251
Andra immateriella tillgångar	130	57
Summa	10 829	10 308

forts. not 29 Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans	13 579	13 283		
Årets förvärv	1 193	22		
Årets försäljningar		-18		
Kursdifferenser	-57	292		
Anskaffningsvärde	14 715	13 579		
Ingående balans	-3 328	-2 631		
Årets avskrivningar ¹⁾	-691	-681		
Årets nedskrivningar		-19		
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar		18		
Kursdifferenser	3	-15		
Ackumulerade avskrivningar	-4 016	-3 328		
¹⁾ Varav redovisad i Försäkringsrörelsens resultat	-147	-147		
Bokfört värde	10 699	10 251		

Andra immateriella tillgångar

Ingående balans	214	167	87	87
Årets förvärv	49	29		
Koncernmässiga förändringar	94	11		
Årets försäljningar		-2		
Kursdifferenser	-1	9		
Anskaffningsvärde	356	214	87	87
Ingående balans	-157	-98	-87	-55
Årets avskrivningar	-57	-45		-19
Koncernmässiga förändringar	-13	-11		-14
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar		2		
Kursdifferenser	1	-5		1
Ackumulerade avskrivningar	-226	-157	-87	-87
Bokfört värde	130	57		

30 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Inventarier	2 337	2 707	154	226
Leasingobjekt ¹⁾			11 828	9 917
Fastigheter för egen verksamhet	1 842	2 069	6	6
Fastigheter övertagna för skyddande av fordran	50	87	1	1
Summa	4 229	4 863	11 989	10 150

1) Leasingobjekt omklassificeras i koncernen till utlåning

Inventarier

Ingående balans	8 125	7 793	2 077	2 004
Årets förvärv	728	996	11	87
Koncernmässiga förändringar	121	-199		
Årets försäljningar	-1 092	-759	-43	-14
Kursdifferenser	-115	294		
Anskaffningsvärde	7 767	8 125	2 045	2 077
Ingående balans	-5 418	-5 203	-1 851	-1 753
Årets avskrivningar ¹⁾	-892	-780	-87	-110
Årets nedskrivningar	-9			
Koncernmässiga förändringar	-121	156		
Ackumulerade avskrivningar för årets försäljningar	941	598	47	12
Kursdifferenser	69	-189		
Ackumulerade avskrivningar	-5 430	-5 418	-1 891	-1 851
1) Varav redovisad mot reserv	-69	-60		
Bokfört värde	2 337	2 707	154	226

forts. not 30 Materiella tillgångar

Leasingobjekt	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans			10 485	9 691
Årets förvärv			2 115	794
Anskaffningsvärde			12 600	10 485
Ingående balans			-568	-386
Årets avskrivningar			-204	-182
Akkumulerade avskrivningar			-772	-568
Bokfört värde			11 828	9 917

- 1) Avskrivningar på leasingobjekt görs enligt annuitetsmodell och baseras på ett erfarenhetsmässigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut.
För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad är det planerliga restvärdet noll vid avtalsperiodens slut.
Överskott i samband med avyttring av leasingobjekt redovisas under övriga intäkter.

Fastigheter för egen verksamhet

Ingående balans	2 868	2 974	6	6
Årets förvärv	147	319		
Koncernmässiga förändringar				
Årets försäljningar	-480	-615		
Kursdifferenser	-53	190		
Anskaffningsvärde	2 482	2 868	6	6
Ingående balans	-799	-695		
Årets avskrivningar	-48	-58		
Årets nedskrivningar	-9			
Koncernmässiga förändringar				
Akkumulerade avskrivningar för årets försäljningar	202			
Kursdifferenser	14	-46		
Akkumulerade avskrivningar	-640	-799		
Bokfört värde	1 842	2 069	6	6
Taxeringsvärde fastigheter	588	302	4	4
varav byggnad	527	287	3	3

Fastigheter övertagna för skyddande av fordran

Ingående balans	87	104	1	1
Årets förvärv	6	132		
Koncernmässiga förändringar				
Årets försäljningar	-43	-151		
Kursdifferenser		2		
Anskaffningsvärde	50	87	1	1
Bokfört värde	50	87	1	1

Driftnetto för fastigheter övertagna för skyddande av fordran

Externa intäkter	1	2		
Driftskostnader	-1	-2		
Summa	0	0		

Egendom övertagen för skyddande av fordran

Byggnader och mark	50	87	1	1
Aktier och andelar	80	178	44	163
Summa	130	265	45	164

31 Övriga tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Aktuella skattefordringar	615	317	337	110
Uppskjutna skattefordringar ¹⁾	1 712	1 877		
Fondlikvidfordringar	10 234	22 017	9 734	20 259
Marknadsvärde derivat	97 186	53 461	90 649	48 367
Övrigt	2 123	8 349	3 079	5 557
Summa	111 870	86 021	103 799	74 293

1) Posten uppskjutna skattefordringar består till närmare 1,5 miljarder kronor av beräknad uppskjuten skatt i SEB AG. Beräkningen är gjord med hänsyn tagen till förväntad utveckling av beskattningsbar inkomst, en överblickbar tid samt med hänsyn till osäkerhet i tyska skatteregler. Maximalt belopp uppgår till 2 miljarder kronor.

32 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Upplupna ränteintäkter	8 193	8 063	4 813	4 753
Förutbetalda kostnader/upplupna övriga intäkter	2 991	2 333	1 814	1 055
Summa	11 184	10 396	6 627	5 808

33 Skulder till kreditinstitut

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Återstående löptid				
– på anfordran	105 704	94 425	90 008	89 622
– om högst tre månader	93 778	89 787	119 610	92 189
– längre än tre månader men högst ett år	21 300	17 643	23 294	21 115
– längre än ett år men högst fem år	4 231	8 328	382	302
– längre än fem år	9 276	11 503	1 379	473
Summa	234 289	221 686	234 673	203 701
varav repor	38 596	50 068	37 390	45 471
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,56	0,73	0,19	0,15

34 In- och upplåning från allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Återstående löptid				
– på anfordran	330 925	300 018	240 729	222 173
– om högst tre månader	57 601	55 879		
– längre än tre månader men högst ett år	10 245	8 500		
– längre än ett år men högst fem år	26 648	25 045		
– längre än fem år	24 576	30 402		
Inlåning ¹⁾	449 995	419 844	240 729	222 173
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,75	0,93		
Återstående löptid				
– på anfordran	7 034	9 012	11 539	13 632
– om högst tre månader	26 093	20 488	26 582	20 608
– längre än tre månader men högst ett år	5 590	5 793	5 731	5 820
– längre än ett år men högst fem år	2 953	3 352	2 631	3 053
– längre än fem år	7 877	6 754	7 845	6 452
Upplåning	49 547	45 399	54 328	49 565
varav repor	37 547	16 370	37 537	16 370
Genomsnittlig återstående löptid (år)	1,90	1,85	1,72	1,61
Summa	499 542	465 243	295 057	271 738

1) Inlåning definieras som saldot på de konton som omfattas av insättningsgaranti. Beloppet avser hela behållningen på konton utan hänsyn till den beloppsbegränsning som gäller för insättningsgaranti och avgiftsunderlag.

35 Emitterade värdepapper m m

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Obligationslån	152 895	150 571	13 795	17 159
Övriga emitterade värdepapper	52 261	44 111	35 190	37 205
Summa	205 156	194 682	48 985	54 364
Återstående löptid				
– om högst ett år	57 586	37 051	6 106	7 046
– längre än ett år men högst fem år	86 771	98 972	6 392	9 285
– längre än fem år men högst tio år	6 778	13 280	589	488
– längre än tio år	1 760	1 268	708	340
Obligationslån	152 895	150 571	13 795	17 159
Genomsnittlig återstående löptid (år)	2,00	2,46	1,65	1,47
Återstående löptid				
– på anfordran	2 360	11 160	2 360	4 349
– om högst tre månader	43 485	22 112	27 873	22 118
– längre än tre månader men högst ett år	5 331	10 317	3 953	10 216
– längre än ett år men högst fem år	1 085	106	1 004	106
– längre än fem år		416		416
Övriga emitterade värdepapper	52 261	44 111	35 190	37 205
Genomsnittlig återstående löptid (år)	0,25	0,30	0,28	0,35
Summa	205 156	194 682	48 985	54 364

36 Skulder i försäkringsrörelsen

	Koncernen	
	2002	2001
Försäkringstekniska avsättningar	3 350	3 689
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risken	45 294	58 458
Övriga avsättningar och skulder	1 519	1 964
Summa	50 163	64 111

37 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Aktuella skatteskulder	861	557	2	27
Fondlikvidskulder/leveransåtaganden	35 729	26 432	35 281	26 182
Marknadsvärde derivat	100 075	51 486	92 850	46 185
Övriga skulder	22 419	40 270	20 965	31 549
Summa	159 084	118 745	149 098	103 943

38 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Upplupna räntekostnader	9 380	10 378	3 899	3 762
Förutbetalda intäkter/upplupna övriga kostnader	3 817	4 600	1 045	1 514
Summa	13 197	14 978	4 944	5 276

39 Avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Uppskjutna skatteskulder	5 832	5 292	233	165
Reserv för utombalansposter	396	576	8	9
Omstruktureringsreserv	1 664	2 501	192	291
Övriga avsättningar	445	767		
Summa	8 337	9 136	433	465

40 Efterställda skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Förlagslån	13 042	10 368	9 961	7 192
Förlagslån, nollkupong		956		956
Förlagslån, eviga	12 284	18 684	12 284	18 684
Summa	25 326	30 008	22 245	26 832
Moderbolaget				
Förlagslån	Valuta	Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört värde	Räntesats, %
1994/2009	USD	200,0	1 725,0	6,875
2000/2010	EUR	345,0	3 156,3	¹⁾
2000/2010	SGD	100,0	505,2	4,600
2002/2012	EUR	500,0	4 574,3	5,625
Summa			9 960,8	
Förlagslån, nollkupong				
1992/2002	SEK	1 000,0		
Summa				
Förlagslån, eviga				
1990	EUR	52,2	477,1	¹⁾
1990	USD	100,0	525,8	¹⁾
1995	JPY	10 000,0	739,0	4,400
1996	GBP	100,0	1 406,1	9,040
1996	JPY	5 000,0	369,2	¹⁾
1996	USD	150,0	1 156,7	¹⁾
1996	USD	150,0	951,7	8,125
1996	USD	50,0	216,9	¹⁾
1997	JPY	15 000,0	1 108,4	5,000
1997	USD	150,0	975,1	7,500
1998	USD	500,0	2 511,3	6,500
1999	EUR	200,0	1 829,7	6,750
2000	USD	100,0	17,5	0,380
Summa			12 284,5	
Förlagslån emitterade av moderbolaget			22 245,3	
Förlagslån emitterade av SEB AG			2 957,7	
Förlagslån emitterade av SEB BoLån AB			1 925,0	
Förlagslån emitterade av övriga dotterbolag			1 207,0	
Koncerninterna innehav			-3 009,0	
Summa			25 326,0	

1) FRN, Floating Rate Note

41 Minoritetsintressen

	Koncernen	
	2002	2001
GAMM Holding		8
Eesti Ühispank		14
Latvijas Unibanka		13
SEB Asset Management Fondsmäglerselskab		2
Vilniaus Bankas		23
Dotterbolags minoritetsintressen	322	374
Summa	322	434

42 Obeskattade reserver¹⁾

	2002	Moderbolaget 2001
Periodiseringsfond	4 217	4 376
Överavskrivning inventarier och leasingobjekt	7 675	6 109
Övriga obeskattade reserver	5	6
Summa	11 897	10 491

1) I koncernens balansräkning omklassificeras obeskattade reserver som dels latent skatteskuld och dels bunden kapitaldel i eget kapital.

Årets förändring av moderbolagets obeskattade reserver framgår av tabellen nedan:

Moderbolaget				
	Periodiseringsfond	Överavskrivningar	Övriga obeskattade reserver	Totalt
Ingående balans	4 158	4 728	5	8 891
Årets avsättning	218	1 381	1	1 600
Årets upplösning				
Valutakursdifferens				
Utgående balans 2001	4 376	6 109	6	10 491
Årets avsättning		1 566		1 566
Årets upplösning	-159		-1	-160
Valutakursdifferens				
Utgående balans 2002	4 217	7 675	5	11 897

43 Eget kapital

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Aktiekapital	7 046	7 046	7 046	7 046
A-aktier, 673 784 123 st à nom 10 kr				
C-aktier, 30 773 557 st à nom 10 kr				
Reservfond och andra bundna fonder	26 145	24 471	12 086	12 086
Kapitalandelsfond ¹⁾	15			
Omräkningsdifferens	766	822		
Fond för realiserade vinster	896	853	708	552
Bundet eget kapital	34 868	33 192	19 840	19 684
Koncernbidrag ²⁾			1 656	2 145
Skatt koncernbidrag ²⁾			-463	-601
Resultatkonsekvens egna aktier	6			
Swapsäkring av personaloptionsprogram ³⁾	-277		-277	
Eliminering av återköp av egna aktier ⁴⁾	-659		-659	
Omräkningsdifferens	166	568	-24	-3
Balanserad vinst	6 274	5 481	4 915	5 670
Årets resultat	5 318	5 051	1 627	675
Fritt eget kapital	10 828	11 100	6 775	7 886
Summa	45 696	44 292	26 615	27 570
1) Resultatandel i intressebolag redovisas som bundet eget kapital då den i koncernens perspektiv inte är tillgänglig för utdelning.				
2) Koncernbidrag redovisas i moderbolaget i enlighet med Redovisningsrådets akutgrupps uttalande direkt över eget kapital.				
3) Inklusive erhållen utdelning.				
4) SEB har återköpt 7 miljoner A-aktier för personaloptionsprogrammet enligt beslut på bolagsstämman. Dessa aktier är bokförda till noll kronor men har ett marknadsvärde per 31 december 2002 på 508 Mkr.				
Fond för realiserade vinster				
Aktier och andelar	188	239		
Räntebärande värdepapper	307	4	307	
Övrigt	401	610	401	552
Summa	896	853	708	552

forts. not 43 Eget kapital

Förändring av eget kapital	Koncernen		Moderbolaget	
	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital
Ingående balans	31 415	10 194	19 778	8 392
Utdelning till aktieägarna		-2 818		-2 818
Kapitalandelsfond	-17	17		
Fond för orealiserade vinster	-9	9	-94	94
Koncernbidrag				2 145
Skatt koncernbidrag				-601
Resultatkonsekvens egna aktier		-1		-1
Omföring fritt/bundet kapital	1 834	-1 834		
Omräkningsdifferens	-31	482		
Årets resultat		5 051		675
Utgående balans 2001	33 192	11 100	19 684	7 886
Utdelning till aktieägarna		-2 818		-2 818
Kapitalandelsfond	15			
Fond för orealiserade vinster	43		156	-156
Koncernbidrag				1 656
Skatt koncernbidrag				-463
Resultatkonsekvens egna aktier		6		
Swapsäkring av personaloptionsprogram		-277		-277
Eliminering av återköp av egna aktier		-659		-659
Omföring fritt/bundet kapital	1 674	-1 674		
Omräkningsdifferens	-56	-168		-21
Årets resultat		5 318		1 627
Utgående balans 2002	34 868	10 828	19 840	6 775

44 För egna skulder ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Utlåning ¹⁾	8 532	7 116	8 532	7 116
Obligationer	35 540	70 280	8 227	48 423
Repor	74 930	61 840	74 930	61 840
Pantbrev		7		
Övrigt		175		
Summa	119 002	139 418	91 689	117 379

1) Av posten utlåning i moderbolaget avser 273 Mkr (477 Mkr) pantförskrivning av lånereverser till förmån för AB Svensk Exportkredit.

45 Övriga ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Andelar i försäkringspremiefonder	45 108	58 211		
Värdepapperslån	24 390	12 685	24 387	12 473
Summa	69 498	70 896	24 387	12 473

46 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Garantiförbindelser krediter	8 342	14 859	10 388	11 344
Garantiförbindelser övriga	27 194	28 457	21 613	22 835
Egna acceptor	375	713	374	707
Garantifondförbindelser	15	80	15	15
Garantier	35 926	44 109	32 390	34 901
Beviljade, ej disponerade rembursor	7 720	6 225	6 734	5 558
Summa	43 646	50 334	39 124	40 459

Övriga ansvarsförbindelser

Moderbolaget har gentemot Monetary Authority of Singapore utfäst sig att svara för att Skandinaviska Enskilda Banken (SEA) Ltd i Singapore kan fullgöra sina åtaganden. Moderbolaget har utfäst sig att vid varje tidpunkt hålla aktiekapitalet i Diners Club Nordic AB intakt.

Moderbolaget har gentemot Bundesverband deutscher Banken e. V. för SEB AG, Tyskland, lämnat en insättningsgaranti. Moderbolaget har tecknat en förlustgaranti till förmån för SEB AG.

47 Åtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Avtal om köp och försäljning av värdepapper på termin	360	386		
Avtal om att inom viss tid ställa deposition till annans föfogande	6 999	754		
Åtaganden om framtida betalning	7 359	1 140		
Beviljade men ej utbetalade krediter	101 541	68 218	66 462	36 010
Önyttjad del av beviljad räkningskredit	29 391	48 446	28 184	47 727
Värdepapperslån	34 076	19 776	32 919	19 589
Övriga	6 672	3 061		
Andra åtaganden	171 680	139 501	127 565	103 326
Summa	179 039	140 641	127 565	103 326

48 Utlåning och kreditförlustreserver

	Koncernen			Moderbolaget	
	2002	Proforma 2001 ¹⁾	2001	2002	2001
Utlåning till kreditinstitut	150 380	175 380	175 380	226 682	227 364
Utlåning till allmänheten	680 206	634 995	634 995	231 531	223 357
Summa utlåning	830 586	810 375	810 375	458 213	450 721

Utlåning

Normala lånefordringar	828 275	807 438	803 125	458 496	450 185
Oreglerade osäkra lånefordringar	8 862	9 976	8 161	1 390	1 930
Övriga osäkra lånefordringar	2 140	2 670	7 661	195	1 108
Lånefordringar före beaktande av reserver	839 277	820 084	818 947	460 081	453 223
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-5 593	-6 382	-6 936	-1 013	-1 833
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar	-2 052	-2 027		-655	
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	-144	-113	-113		
Reserver för transfereringsrisker	-902	-1 187	-1 523	-200	-669
Reserver	-8 691	-9 709	-8 572	-1 868	-2 502
Summa	830 586	810 375	810 375	458 213	450 721

1) Proforma, se sid 37.

Lånefordringar per kategori av låntagare, Koncernen 2002

	Kreditinstitut	Företag	Fastighetsförvaltning	Offentlig förvaltning	Hushåll	Totalt
Normala lånefordringar	151 198	249 967	104 950	114 718	207 442	828 275
Oreglerade osäkra lånefordringar	215	4 018	3 078	25	1 526	8 862
Övriga osäkra lånefordringar	62	1 185	739	32	122	2 140
Lånefordringar före beaktande av reserver	151 475	255 170	108 767	114 775	209 090	839 277
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-203	-3 065	-1 660	-3	-662	-5 593
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar						-2 052
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar		-45			-99	-144
Reserver för transfereringsrisker	-892	-10				-902
Reserver	-1 095	-3 120	-1 660	-3	-761	-8 691
Summa	150 380	252 050	107 107	114 772	208 329	830 586

forts. not 48 Utlåning och kreditförlustrsreserver

Lånefordringar per kategori av låntagare, Moderbolaget 2002	Kreditinstitut	Företag	Fastighets- förvaltning	Offentlig förvaltning	Hushåll	Totalt
Normala lånefordringar	226 853	152 275	22 387	33 812	23 169	458 496
Oreglerade osäkra lånefordringar	73	939	169		209	1 390
Övriga osäkra lånefordringar	55	93	29		18	195
Lånefordringar före beaktande av reserver	226 981	153 307	22 585	33 812	23 396	460 081
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-99	-695	-170		-49	-1 013
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar						-655
Reserver för transfereringsrisker	-200					-200
Reserver	-299	-695	-170		-49	-1 868
Summa	226 682	152 612	22 415	33 812	23 347	458 213

**Lånefordringar per geografiskt område¹⁾,
Koncernen 2002**

	Norden	Tyskland	Baltikum	Övriga	Totalt
Normala lånefordringar	414 146	301 961	28 171	83 997	828 275
Oreglerade osäkra lånefordringar	1 463	6 411	680	308	8 862
Övriga osäkra lånefordringar	338	1 149	532	121	2 140
Lånefordringar före beaktande av reserver	415 947	309 521	29 383	84 426	839 277
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-955	-3 939	-461	-238	-5 593
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					-2 052
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	-144				-144
Reserver för transfereringsrisker	-200	-702			-902
Reserver	-1 299	-4 641	-461	-238	-8 691
Summa	414 648	304 880	28 922	84 188	830 586

1) Uppdelningen baseras på var koncernens verksamhet bedrivs.

**Lånefordringar per geografiskt område¹⁾,
Moderbolaget 2002**

	Norden	Tyskland	Baltikum	Övriga	Totalt
Normala lånefordringar	375 900			82 596	458 496
Oreglerade osäkra lånefordringar	1 120			270	1 390
Övriga osäkra lånefordringar	130			65	195
Lånefordringar före beaktande av reserver	377 150			82 931	460 081
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-774			-239	-1 013
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					-655
Reserver för transfereringsrisker				-200	-200
Reserver	-774			-439	-1 868
Summa	376 376			82 492	458 213

1) Uppdelningen baseras på var moderbolagets verksamhet bedrivs.

Lånefordringar mot säkerhet, Moderbolaget 2002

Pantbrev i fastighet	24 083
Värdepapper och spärmedel	68 325
Stat, centralbank eller kommun ¹⁾	39 591
Kreditinstitut ¹⁾	85 748
Blanco	57 511
Övrigt ²⁾	66 765
Lånefordringar före beaktande av reserver	342 023
Repor	118 058
Reserver	-1 868
Lånefordringar efter beaktande av reserver	458 213

1) Inklusive borgen från och lån till

2) Inklusive företagsintekningar, factoring, leasing, borgen etc

forts. not 48 Utlåning och kreditförlustreserver

Lånefordringar med transfereringsrisker	Koncernen			Moderbolaget	
	2002	Proforma 2001 ¹⁾	2001	2002	2001
Lånefordringar som omfattas av reserver för transfereringsrisk	1 199	1 491	1 911	364	1 265
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar					
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar					
Reserver för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar					
Bokfört värde av lånefordringar som omfattas av reserver för transfereringsrisk	1 199	1 491	1 911	364	1 265
Reserver för transfereringsrisker	-902	-1 187	-1 523	-200	-669
1) Proforma, se sid 37.					
Lånefordringar som omstrukturerats under året					
Bokfört värde på lånefordringar före omstrukturering	175			112	
Bokfört värde på lånefordringar efter omstrukturering	175			112	
Lånefordringar som omklassificerats under året					
Bokfört värde för osäkra lånefordringar som återfått status av normal lånefordran	1 264	1 264	1 846	790	128
Osäkra lånefordringar					
Nödlidande lånefordringar	8 862	9 976	8 161	1 390	1 930
Lånefordringar som av andra skäl bedöms vara osäkra	2 140	2 670	7 661	195	1 108
Osäkra lånefordringar brutto	11 002	12 646	15 822	1 585	3 038
Specifika reserver för individuellt värderade lånefordringar	-5 737	-6 495	-7 049	-1 013	-1 833
varav reserver för oreglerade fordringar	-4 620	-5 175	-4 464	-843	
varav reserver för övriga osäkra fordringar	-1 117	-1 320	-2 585	-170	
Gruppvisa reserver för individuellt värderade lånefordringar	-2 052	-2 027		-655	
Osäkra lånefordringar netto	3 213	4 124	8 773	-83	1 205
Reserver utöver ovanstående:					
Generella reserver för SEB AG och Baltikum			-1 004		
Reserv för transferrisker	-902	-1 187	-1 523	-200	-669
Reserv för utombalansposter	-396	-443	-576	-8	-9
Totala reserver	-9 087	-10 152	-10 152	-1 876	-2 511
Andel osäkra lånefordringar	0,47%	0,65%	1,37%	0,04%	0,54%
Reserveringsgrad för osäkra lånefordringar	70,8	67,4	44,6	105,2	60,3
Oreglerade lånefordringar för vilka ränta intäktsförs	185	55	55		

49 Derivatinstrument

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ränterelaterade	28 984	18 114	24 053	14 596
Valutarelaterade	65 313	33 570	64 662	32 931
Aktierelaterade	2 889	1 771	1 934	834
Övriga		6		6
Med positiva stängningsvärden eller värde noll	97 186	53 461	90 649	48 367
Ränterelaterade	30 519	18 152	24 308	13 940
Valutarelaterade	67 294	32 007	66 608	31 405
Aktierelaterade	2 262	1 321	1 934	834
Övriga		6		6
Med negativa stängningsvärden	100 075	51 486	92 850	46 185

Koncernen 2002	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Optioner	93 930	783	783	694	694
Terminer	1 094 566	1 717	1 717	1 696	1 696
Swappar	1 513 845	26 484	27 175	28 129	28 466
Ränterelaterade	2 702 341	28 984	29 675	30 519	30 856
varav clearat	20 039	2	2	14	14
Optioner	713 140	4 961	4 961	3 966	3 966
Terminer	1 289 764	38 727	38 727	42 922	42 922
Swappar	327 136	21 625	21 998	20 406	20 447
Valutarelaterade	2 330 040	65 313	65 686	67 294	67 335
varav clearat					
Optioner	23 183	1 381	1 381	1 248	1 248
Terminer	5 737	610	610	116	116
Swappar	4 377	898	898	898	898
Aktierelaterade	33 297	2 889	2 889	2 262	2 262
varav clearat	5 235	342	342	193	193
Summa	5 065 678	97 186	98 250	100 075	100 453
varav clearat	25 274	344	344	207	207

Koncernen 2001					
Optioner	122 848	764	764	499	499
Terminer	1 305 439	984	984	885	885
Swappar	1 173 366	16 366	18 038	16 768	19 566
Ränterelaterade	2 601 653	18 114	19 786	18 152	20 950
varav clearat	7 994	4	4	4	4
Optioner	250 766	4 467	4 467	3 435	3 435
Terminer	1 517 322	20 947	20 947	17 008	17 008
Swappar	810 686	8 156	8 854	11 564	11 613
Valutarelaterade	2 578 774	33 570	34 268	32 007	32 056
varav clearat					
Optioner	32 222	1 418	1 418	1 014	1 014
Terminer	1 491	184	184	138	138
Swappar	3 265	169	169	169	169
Aktierelaterade	36 978	1 771	1 771	1 321	1 321
varav clearat	11 871	946	946	478	478
Terminer	46	6	6	6	6
Övriga	46	6	6	6	6
varav clearat	46	6	6	6	6
Summa	5 217 451	53 461	55 831	51 486	54 333
varav clearat	19 911	956	956	488	488

forts. not 49 Derivatinstrument

Moderbolaget 2002	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Optioner	67 589	311	311	241	241
Terminer	1 092 119	1 710	1 710	1 677	1 677
Swappar	1 416 015	22 032	22 723	22 390	22 727
Ränterelaterade	2 575 723	24 053	24 744	24 308	24 645
varav clearat	18 507				
Optioner	713 140	4 961	4 961	3 966	3 966
Terminer	1 273 874	38 361	38 361	42 494	42 494
Swappar	321 727	21 340	21 713	20 148	20 189
Valutarelaterade	2 308 741	64 662	65 035	66 608	66 649
varav clearat					
Optioner	17 217	1 036	1 036	1 036	1 036
Swappar	4 377	898	898	898	898
Aktierelaterade	21 594	1 934	1 934	1 934	1 934
varav clearat					
Summa	4 906 058	90 649	91 713	92 850	93 228
varav clearat	18 507				

Moderbolaget 2001

Optioner	54 943	275	275		
Terminer	1 279 933	971	971	883	883
Swappar	1 002 815	13 350	15 022	13 057	15 855
Ränterelaterade	2 337 691	14 596	16 268	13 940	16 738
varav clearat	3 444	2	2		
Optioner	250 344	4 436	4 436	3 403	3 403
Terminer	1 504 046	20 722	20 722	16 788	16 788
Swappar	800 635	7 773	8 471	11 214	11 263
Valutarelaterade	2 555 025	32 931	33 629	31 405	31 454
varav clearat					
Optioner	12 946	665	665	665	665
Swappar	3 264	169	169	169	169
Aktierelaterade	16 210	834	834	834	834
varav clearat	1 222	78	78	78	78
Terminer	46	6	6	6	6
Övriga	46	6	6	6	6
varav clearat	46	6	6	6	6
Summa	4 908 972	48 367	50 737	46 185	49 032
varav clearat	4 712	86	86	84	84

50 Uppllysningar om verkligt värde

	Koncernen 2002		Koncernen 2001	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Omsättningstillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	4 800	4 800	5 324	5 324
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	87 836	88 529	78 009	78 102
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	104 384	104 426	70 930	70 958
Aktier och andelar	8 012	8 012	7 567	7 567
Tillgångar i försäkringsrörelsen	6 841	6 841	7 834	7 834
Materiella tillgångar	50	50	87	87
Övriga tillgångar	111 870	112 933	86 021	88 391
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11 184	11 184	10 396	10 396
Summa	334 977	336 775	266 168	268 659

forts. not 50 Upplysningar om verkligt värde

	Koncernen 2002		Koncernen 2001	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Anläggningstillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	8 669	8 669	6 309	6 309
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	6	6	234	234
Utlåning till kreditinstitut	150 380	150 961	175 380	176 532
Utlåning till allmänheten	680 206	685 871	634 995	638 506
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 753	3 762	3 860	3 881
Aktier och andelar	994	868	1 002	1 002
Aktier och andelar i intresseföretag	1 642	2 075	1 658	1 971
Tillgångar i försäkringsrörelsen	45 477	45 480	58 625	58 625
Immateriella anläggningstillgångar	10 829	10 829	10 308	10 308
Materiella tillgångar	4 179	4 111	4 776	4 712
Summa	906 135	912 632	897 147	902 080
Tillgångar	1 241 112	1 249 407	1 163 315	1 170 739

Skulder och avsättningar

Skulder till kreditinstitut	234 289	234 854	221 686	222 481
In- och upplåning från allmänheten	499 542	500 758	465 243	466 288
Emitterade värdepapper m m	205 156	209 553	194 682	197 518
Skulder i försäkringsrörelsen	50 163	50 163	64 111	64 111
Övriga skulder	159 084	159 462	118 745	121 592
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13 197	13 197	14 978	14 978
Avsättningar	8 337	8 337	9 136	9 136
Efterställda skulder	25 326	25 451	30 008	29 838
Summa	1 195 094	1 201 775	1 118 589	1 125 942

Beräkningen omfattar poster i balansräkningen med fastställd ränta under en fastställd period. Alltså har alla poster med rörlig ränta, dvs sådan in- och utlåning vars räntevillkor är relaterade till marknadsräntan inte omräknats, utan det nominella beloppet anses motsvara ett verkligt värde.

När verkligt värde beräknas för fastränteutlåning diskonteras framtida ränteintäkter med en marknadsräntekurva, som justerats med den rådande nytvlåningsmarginalen. På motsvarande sätt diskonteras fastränterelaterad in-/upplåning med marknadsräntekurvan

med justering för relevant marginal.

Utöver fast in- och utlåning har justeringar gjorts även för övervärden i fastigheter samt vissa aktieinnehav.

En effekt av denna beräkningsmodell är att i tider då nytvlåningsmarginalen är i sjunkande uppstår ett verkligt värde som är högre än bokfört värde och tvärtom i stigande läge. Vidare kan noteras att beräkningen inte utgör en marknadsvärdering av koncernen som företag.

51 Moderbolagets fordringar och skulder mot intresse- och koncernföretag

	Moderbolaget 2002			Moderbolaget 2001		
	Koncernföretag	Intresseföretag	Totalt	Koncernföretag	Intresseföretag	Totalt
Utlåning till kreditinstitut	130 724	4	130 728	120 372	4	120 376
Utlåning till allmänheten	2 142		2 142	6 625		6 625
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 893	117	13 010	8 938		8 938
Summa	145 759	121	145 880	135 935	4	135 939
Skulder till kreditinstitut	51 022	6	51 028	33 333	12	33 345
In- och upplåning från allmänheten	5 094	31	5 125	6 002	26	6 028
Emitterade värdepapper m m	17		17	6		6
Summa	56 133	37	56 170	39 341	38	39 379

52 Kontrakterade lokalhyror

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
År 2002		1 258		652
År 2003	1 114	1 004	531	489
År 2004	1 021	879	453	435
År 2005	876	756	387	357
År 2006	765	678	317	307
År 2007	734	2 680	315	1 814
År 2008 och senare	2 392		1 481	
Summa	6 902	7 255	3 484	4 054

53 Kapiteltäckning

Beräkning av kapitalbas	Finansiella företagsgruppen ¹⁾		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Eget kapital enligt balansräkningen	45 696	44 292	27 550	27 570
Föreslagen utdelning att fastställas av bolagsstämman	-2 818	-2 818	-2 818	-2 818
Avdrag i den finansiella företagsgruppen ²⁾	-1 277	-1 140		
Eget kapital i kapiteltäckningen	41 601	40 334	24 732	24 752
Primärkapitaltillskott	1 830	1 861	9 456	9 410
Minoritetsintresse ³⁾	1 843	1 239		
Goodwill ^{3) 4)}	-5 587	-4 775		
Primärkapital (tier 1)	39 687	38 659	34 188	34 162
Tidsbundna förlagslån	13 231	11 145	9 961	8 148
Avdrag för återstående löptid	-1 451	-3 150		-2 287
Eviga förlagslån	10 504	16 869	10 455	18 684
Supplementärkapital (tier 2)	22 284	24 864	20 416	24 545
Avdrag för investeringar i försäkringsverksamhet ⁴⁾	-8 788	-8 610	-7 334	-7 687
Avdrag för övriga investeringar utanför den finansiella företagsgruppen	-459	-543	-206	-299
Kapitalbas	52 724	54 370	47 064	50 721
Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker				
<i>Poster i balansräkningen</i>				
Grupp A (0%)	212 644	182 887	236 093	215 349
Grupp B (20%)	114 077	153 893	35 577	69 686
Grupp C (50%)	196 713	184 102	12 199	10 051
Grupp D (100%)	297 864	304 515	108 621	123 191
Placeringar	821 298	825 397	392 490	418 277
Grupp A (0%)				
Grupp B (20%)	22 815	30 779	7 115	13 937
Grupp C (50%)	98 356	92 051	6 099	5 026
Grupp D (100%)	297 865	304 515	108 621	123 191
Riskvägt belopp	419 036	427 345	121 835	142 154
<i>Poster utanför balansräkningen</i>				
Grupp A (0%)	81 567	68 219	58 425	56 468
Grupp B (20%)	237 458	246 948	101 244	132 821
Grupp C (50%)	19 172	13 757	5 843	6 569
Grupp D (100%)	76 575	70 108	31 921	54 613
Nominellt belopp	414 772	399 032	197 433	250 471
Grupp A (0%)	5 555	11 465	3 219	8 565
Grupp B (20%)	13 567	12 454	7 955	7 981
Grupp C (50%)	1 641	1 559	4 975	5 631
Grupp D (100%)	39 640	36 364	31 921	30 488
Omräknat belopp	60 403	61 842	48 070	52 665
Grupp A (0%)				
Grupp B (20%)	2 713	2 491	1 591	1 596
Grupp C (50%)	821	779	2 488	2 816
Grupp D (100%)	39 640	36 364	31 921	30 488
Riskvägt belopp	43 174	39 634	36 000	34 900
Summa riskvägt belopp för kreditrisker	462 210	466 979	157 835	177 054
Beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker				
Riskvägt belopp för ränterisker	20 330	15 307	18 172	13 401
varav för specifik risk	15 175	10 990	13 912	9 993
varav för generell risk	5 155	4 317	4 260	3 408
Riskvägt belopp för aktiekursrisker	374	666	187	84
varav för specifik risk	131	268	62	28
varav för generell risk	243	398	125	56
Riskvägt belopp för avvecklingsrisker	103	618		
Riskvägt belopp för motpartsrisker och andra risker	13 723	14 120	11 435	12 116
Riskvägt belopp för valutakursrisker	6 668	3 758	6 569	3 523
Summa riskvägt belopp för marknadsrisker	41 198	34 469	36 363	29 124

forts. not 53 Kapitaltäckning

Beräkning av kapitaltäckningsgrad	Finansiella företagsgruppen ¹⁾		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kapitalbas	52 724	54 370	47 064	50 721
Riskvägt belopp för kreditrisker och marknadsrisker	503 408	501 448	194 198	206 178
Kapitaltäckningsgrad, %	10,47	10,84	24,23	24,60

1) Kapitaltäckningsanalysen omfattar den finansiella företagsgruppen vilken inkluderar intresseföretag som ej konsolideras i balansräkningen och exkluderar försäkringsföretag.

2) I avdraget från eget kapital ingår huvudsakligen fria medel i dotterbolag (försäkringsbolag) som inte konsolideras i den finansiella företagsgruppen.

3) Minoritetsintresse och goodwill som ingår i kapitalbasen skiljer sig från beloppen som anges i balansräkningen på grund av att kapitaltäckningen inkluderar bolag som konsolideras i den finansiella företagsgruppen men inte i koncernens konsoliderade balansräkning.

4) I goodwill ingår endast goodwill i bolag inom den finansiella företagsgruppen. Goodwill i försäkringsverksamheten ingår i avdraget från investeringar i försäkringsverksamhet.

54 Geografisk fördelning av intäkterna

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Sverige	19 847	19 509	16 244	16 648
Övriga Norden	5 264	5 786	4 730	4 992
Övriga Europa	22 808	25 857	2 701	3 124
Övriga världen	1 175	2 464	1 149	2 392
Ränteintäkter	49 094	53 616	24 824	27 156
Sverige			586	538
Övriga Norden				
Övriga Europa			72	57
Övriga världen				
Leasingintäkter			658	595
Sverige	16	40	895	634
Övriga Norden	8	9		
Övriga Europa	61	46		
Övriga världen	1			
Erhållna utdelningar	86	95	895	634
Sverige	5 886	7 183	4 449	4 621
Övriga Norden	1 805	1 361	207	181
Övriga Europa	3 715	4 063	186	259
Övriga världen	369	432	168	131
Provisionsintäkter	11 775	13 039	5 010	5 192
Sverige	1 159	1 691	1 148	1 522
Övriga Norden	308	286	287	259
Övriga Europa	851	836	207	390
Övriga världen	91	174	92	170
Nettoreultat finansiella transaktioner	2 409	2 987	1 734	2 341
Sverige	642	1 034	507	1 317
Övriga Norden	43	33	25	18
Övriga Europa	464	819	109	124
Övriga världen	40	34	14	45
Övriga rörelseintäkter	1 189	1 920	655	1 504
Sverige	27 550	29 457	23 829	25 280
Övriga Norden	7 428	7 475	5 249	5 450
Övriga Europa	27 899	31 621	3 275	3 954
Övriga världen	1 676	3 104	1 423	2 738
Summa	64 553	71 657	33 776	37 422

55 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
SEK	21 670	41 351	93 029	121 827
EUR	46 661	69 065	43 533	27 962
USD	36 799	47 604	37 988	52 464
GBP	1 491	1 711	4 825	5 343
DKK	26 043	10 475	26 103	10 795
NOK	8 927	897	10 632	670
Övriga valutor	8 789	4 277	10 572	8 303
Utlåning till kreditinstitut	150 380	175 380	226 682	227 364

forts. not 55 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
SEK	291 034	270 914	136 892	128 164
EUR	289 173	257 127	24 039	19 852
USD	33 742	44 765	26 222	32 948
GBP	9 114	11 292	5 052	6 342
DKK	28 584	22 793	27 009	21 486
NOK	9 274	7 910	6 843	8 660
Övriga valutor	19 285	20 194	5 474	5 905
Utlåning till allmänheten	680 206	634 995	231 531	223 357
SEK	38 867	22 223	33 510	24 866
EUR	94 556	64 472	46 223	26 914
USD	29 844	29 685	14 460	29 240
GBP	559	647	559	647
DKK	22 682	27 568	14 611	25 584
NOK	3 039	3 669	2 543	3 669
Övriga valutor	6 432	4 769	86	2 435
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	195 979	153 033	111 992	113 355
SEK	82 838	89 625	72 107	51 152
EUR	29 885	26 850	36 983	21 644
USD	45 440	30 278	59 362	28 732
GBP	7 205	10 788	1 943	2 709
DKK	9 445	18 670	15 785	18 896
NOK	29 888	14 133	27 867	11 437
Övriga valutor	9 846	9 563	9 695	5 734
Övriga tillgångar	214 547	199 907	223 742	140 304
SEK	434 409	424 113	335 538	326 009
EUR	460 275	417 514	150 778	96 372
USD	145 825	152 332	138 032	143 384
GBP	18 369	24 438	12 379	15 041
DKK	86 754	79 506	83 508	76 761
NOK	51 128	26 609	47 885	24 436
Övriga valutor	44 352	38 803	25 827	22 377
Summa tillgångar	1 241 112	1 163 315	793 947	704 380
Skulder, avsättningar och eget kapital				
SEK	38 061	57 439	49 506	63 905
EUR	83 301	55 978	78 185	30 327
USD	61 954	55 709	62 065	58 877
GBP	10 674	7 827	11 063	7 750
DKK	23 407	32 531	22 886	32 305
NOK	5 396	3 469	4 654	4 873
Övriga valutor	11 496	8 733	6 314	5 664
Skulder till kreditinstitut	234 289	221 686	234 673	203 701
SEK	196 737	177 533	196 986	179 025
EUR	203 121	193 123	27 573	24 988
USD	32 379	38 438	24 291	28 877
GBP	6 683	8 741	6 707	8 595
DKK	18 819	12 835	16 757	11 458
NOK	17 098	14 091	16 041	12 966
Övriga valutor	24 705	20 482	6 702	5 829
In- och upplåning från allmänheten	499 542	465 243	295 057	271 738
SEK	71 451	54 802	7 382	6 868
EUR	94 956	100 294	3 510	8 191
USD	14 138	13 942	14 116	13 942
GBP	21 295	22 346	21 295	22 345
DKK				
NOK	1 524	1 211	1 524	1 212
Övriga valutor	1 792	2 087	1 158	1 806
Emitterade värdepapper	205 156	194 682	48 985	54 364

forts. not 55 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
SEK	97 100	102 581	49 242	41 427
EUR	25 131	27 008	8 876	5 774
USD	55 014	29 377	52 051	26 335
GBP	7 528	10 390	1 400	1 619
DKK	21 524	28 079	21 080	27 492
NOK	22 409	8 618	20 716	7 132
Övriga valutor	2 397	1 351	1 110	- 95
Övriga skulder	231 103	207 404	154 475	109 684
SEK		1 002		956
EUR	13 067	8 661	10 037	5 556
USD	8 082	14 598	8 080	14 598
GBP	1 406	1 527	1 406	1 527
DKK				
NOK	49			
Övriga valutor	2 722	4 220	2 722	4 195
Efterställda skulder	25 326	30 008	22 245	26 832
SEK	45 696	44 292	37 703	37 794
EUR			457	13
USD			84	79
GBP				
DKK				
NOK			268	175
Övriga valutor				
Eget kapital och obeskattade reserver	45 696	44 292	38 512	38 061
SEK	449 045	437 649	340 819	329 975
EUR	419 576	385 064	128 638	74 849
USD	171 567	152 064	160 687	142 708
GBP	47 586	50 831	41 871	41 836
DKK	63 750	73 445	60 723	71 255
NOK	46 476	27 389	43 203	26 358
Övriga valutor	43 112	36 873	18 006	17 399
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	1 241 112	1 163 315	793 947	704 380

56 Resultaträkning för försäkringsrörelsen uppställd enligt ÅRFL

	Livförsäkringsverksamheten		Skadeförsäkringsverksamheten	
	2002	2001	2002	2001
<i>Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen</i>				
Premieintäkter f.e.r.			132	287
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen			114	169
Övriga tekniska intäkter f.e.r.				-5
Försäkringsersättningar f.e.r.			-179	-231
Driftskostnader			-45	-55
Övriga tekniska kostnader f.e.r.				-103
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			22	62
<i>Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen</i>				
Premieinkomst f.e.r.	9 150	10 068		
Kapitalavkastning ¹⁾	1 564	1 366		
Orealiserade vinster på placeringstillgångar ¹⁾	12	20		
Övriga tekniska intäkter f.e.r.	459	549		
Försäkringsersättningar f.e.r.	-3 668	-4 126		
Förändring av Livförsäkringsavsättningar f.e.r.	12 509	3 352		
Förändring av Övriga försäkringstekniska avsättningar	-11	28		
Driftskostnader	-834	-972		
Orealiserade förluster på placeringstillgångar ¹⁾	-18 544	-9 589		
Övriga tekniska kostnader f.e.r.	-16	-15		
Skattekostnadsavgift	-601	-655		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	20	26		

forts. not 56 Resultaträkning för försäkringsrörelsen uppställd enligt ÅRFL

	Livförsäkringsverksamheten		Skadeförsäkringsverksamheten	
	2002	2001	2002	2001
<i>Icke teknisk redovisning</i>				
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			22	62
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	20	26		
<i>Kapitalförvaltningens resultat</i>				
Kapitalavkastning, intäkter	68	43	263	500
Orealiserade vinster på placeringstillgångar ¹⁾	17		-22	16
Kapitalavkastning, kostnader	-32	-4	-55	-97
Orealiserade förluster på placeringstillgångar ¹⁾		-18	-8	-35
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen			-114	-169
Kapitalförvaltningens resultat	53	21	64	215
Övriga intäkter och kostnader	-50	-193	-18	-20
Rörelseresultat i de juridiska personerna	23	-146	68	257
Goodwillavskrivningar	-147	-147		
Försäkringsrörelsens resultat	-124	-293	68	257

Tabellen visar utfallet för verksamheten i koncernens försäkringsföretag. Den innefattar sak- och livförsäkringsbolagen med undantag för de ömsesidiga bolagen som ej konsolideras. Med f.e.r (för egen räkning) avses netto, efter avgiven återförsäkring.

1) Avser placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisken.

Tilläggsinformation

Förändring av övervärden i livförsäkringsverksamheten

	Koncernen	
	2002	2001
<i>Beräkning av förändringen i övervärden¹⁾</i>		
Nuvärdet av årets nyteckning och extrapremier på befintliga kontrakt	1 181	1 222
Avkastning på avtal ingångna tidigare år	552	621
Realiserat övervärde på avtal ingångna tidigare år	-673	-713
Faktiskt utfall jämfört med gjorda operativa antaganden ²⁾	346	342
Förändring från rörelsen under året	1 406	1 472
Förändring i operativa antaganden	-447	620
Kapitalavkastning avvikande från antaganden ³⁾	-1 727	-1 199
Sammanlagd förändring i övervärden före avdrag för aktiverad anskaffningskostnad	-768	893
Årets aktivering av anskaffningskostnader	-510	-615
Årets avskrivning på aktiverade anskaffningskostnader	407	384
Summa redovisad förändring i övervärden³⁾	-871	662

1) Beräkningen av övervärden i livförsäkringsverksamhet baserar sig på antaganden om den framtida utvecklingen av de tecknade försäkringsavtalen samt en riskjusterad diskonteringsränta. De viktigaste antagandena är:

	2002	2001
Diskonteringsränta	9%	9%
Återköp av kapitalförsäkring	5%	5%
Annullation av löpande premie	8–10%	8%
Värdeutveckling fondandelar	6%	6%
Inflation	2%	2%
Dödlighet	Branschens erfarenhet	Branschens erfarenhet

2) Periodens faktiska utveckling av de tecknade försäkringsavtalen kan ställas mot gjorda operativa antaganden och värdet av avvikelsena kan uppskattas. De viktigaste komponenterna är förlängningar av avtalstiden och annullationer. Det faktiska utfallet av intäkter och administrationskostnader ingår däremot i sin helhet i rörelseresultatet.

3) Förutbetalda anskaffningskostnader aktiveras bokföringsmässigt och skrivs av enligt plan. Redovisad förändring i övervärden korrigeras därför med nettot av periodens aktivering och avskrivning.

SEB-koncernen

Resultaträkningar

Mkr	2002	2001	2000	1999	1998
Räntenetto	13 719	13 011	11 556	6 825	6 707
Provisionsnetto	9 975	11 186	13 463	8 075	6 619
Nettoreultat av finansiella transaktioner	2 409	2 987	3 544	2 025	1 757
Övriga intäkter	1 275	2 015	3 085	1 873	2 445
Summa intäkter, bankrörelsen	27 378	29 199	31 648	18 798	17 528
Administrationskostnader	-18 220	-20 078	-20 579	-13 369	-11 900
Av- och nedskrivningar	-1 477	-1 637	-1 556	-973	-926
Fusions- och omstruktureringskostnader	-200	-661			
Summa kostnader, bankrörelsen	-19 897	-22 376	-22 135	-14 342	-12 826
Bankrörelsens resultat före kreditförluster	7 481	6 823	9 513	4 456	4 702
Kreditförluster och värdeförändringar	-828	-547	-815	318	-2 247
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-29	-69	-75	-29	-4
Andelar i intresseföretags resultat	-104	-20	104	116	
Bankrörelsens resultat	6 520	6 187	8 727	4 861	2 451
Försäkringsrörelsens resultat	-56	-36	73	261	2 350
Rörelseresultat	6 464	6 151	8 800	5 122	4 801
Pensionsavräkning	948	1 002	943	873	531
Skatter	-2 057	-2 058	-2 856	-1 355	-1 000
Minoritetens andel	-37	-44	-245	-56	-6
Årets resultat	5 318	5 051	6 642	4 584	4 326

Balansräkningar

Mkr	2002	2001	2000	1999	1998
Utlåning till kreditinstitut	150 380	175 380	165 395	103 521	84 710
Utlåning till allmänheten	680 206	634 995	605 759	342 907	324 433
Räntebärande värdepapper	195 979	153 033	158 047	93 532	110 718
Aktier och andelar	10 648	10 227	8 688	8 128	41 040
Tillgångar i försäkringsrörelsen	52 318	66 459	71 749	67 146	73 354
Övriga tillgångar	151 581	123 221	113 172	95 021	55 402
Summa tillgångar	1 241 112	1 163 315	1 122 810	710 255	689 657
Skulder till kreditinstitut	234 289	221 686	217 364	117 774	149 659
In- och upplåning från allmänheten	499 542	465 243	419 887	229 534	187 901
Emitterade värdepapper m m	205 156	194 682	201 783	122 143	133 052
Skulder i försäkringsrörelsen	50 163	64 111	66 932	63 198	56 464
Övriga skulder	180 940	143 293	143 825	118 718	108 137
Efterställda skulder	25 326	30 008	31 410	25 882	24 010
Eget kapital	45 696	44 292	41 609	33 006	30 434
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	1 241 112	1 163 315	1 122 810	710 255	689 657

Nyckeltal

	2002	2001	2000	1999	1998
Räntabilitet på eget kapital, %	12,0	11,9	16,9	14,6	14,8
Vinst per aktie, kr	7:60	7:17	9:43	6:96	6:58
K/I-tal	0,69	0,73	0,67	0,72	0,70
K/I-tal, bankrörelsen	0,73	0,77	0,70	0,76	0,73
Kreditförlustnivå, %	0,13	0,09	0,12	-0,09	0,65
Andel osäkra fordringar, %	0,47	0,65	1,37	0,82	1,08
Kapitaltäckningsgrad, %	10,5	10,8	10,8	14,6	10,9
Primärkapitalrelation, %	7,9	7,7	7,4	10,8	8,1

Skandinaviska Enskilda Banken

Resultaträkningar

Mkr	2002	2001	2000	1999	1998
Räntenetto	5 744	5 087	4 830	5 029	4 893
Provisionsnetto	4 142	4 356	5 958	4 765	4 847
Nettoreultat av finansiella transaktioner	1 734	2 341	2 298	1 343	1 752
Övriga intäkter	1 550	2 138	4 147	5 782	5 191
Summa intäkter	13 170	13 922	17 233	16 919	16 683
Administrationskostnader	-9 518	-10 836	-11 737	-11 746	-10 224
Av- och nedskrivningar	-291	-311	-317	-266	-201
Fusions- och omstruktureringarkostnader	-109	-575			
Summa kostnader	-9 918	-11 722	-12 054	-12 012	-10 425
Resultat före kreditförluster	3 252	2 200	5 179	4 907	6 258
Kreditförluster och värdeförändringar	-83	186	136	405	-2 132
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-405	-750	-658	-3 057	-3 330
Rörelseresultat	2 764	1 636	4 657	2 255	796
Bokslutsdispositioner inkl pensionsavräkning	-661	-751	-1 364	-990	-614
Skatter	-476	-210	-472	-68	819
Årets resultat	1 627	675	2 821	1 197	1 001

Balansräkningar

Mkr	2002	2001	2000	1999	1998
Utlåning till kreditinstitut	226 682	227 364	185 570	163 647	130 683
Utlåning till allmänheten	231 531	223 357	220 493	189 248	199 123
Räntebärande värdepapper	156 952	113 355	118 418	87 422	105 236
Aktier och andelar	49 907	44 352	44 485	28 692	24 162
Övriga tillgångar	128 875	95 952	93 391	93 566	98 958
Summa tillgångar	793 947	704 380	662 357	562 575	558 162
Skulder till kreditinstitut	234 673	203 701	198 618	121 601	153 876
In- och upplåning från allmänheten	295 057	271 738	234 650	218 727	185 805
Emitterade värdepapper m m	48 985	54 364	55 247	60 364	67 647
Övriga skulder	154 475	109 684	108 574	107 452	101 020
Efterställda skulder	22 245	26 832	28 207	25 560	23 058
Eget kapital och obeskattade reserver	38 512	38 061	37 061	28 871	26 756
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	793 947	704 380	662 357	562 575	558 162

Förslag till vinstdisposition

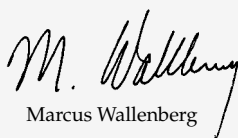
SEB-koncernens fria medel uppgår till 10 828 Mkr. Till bolagsstämmans förfogande står enligt Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning, 6 774 951 719 kronor.

Styrelsen föreslår att bolagsstämman med fastställande av Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning för verksamhetsåret 2002 beslutar att av ovannämnda disponibla medel

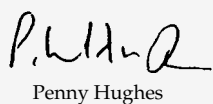
	Mkr	till aktieägarna utdela	Kronor
Balanserad vinst	5 148	per A-aktie 4:00 kr	2 695 136 492
Årets resultat	1 627	per C-aktie 4:00 kr	123 094 228
Fritt eget kapital	6 775	samt till nästa år överföra	3 956 720 999

Stockholm den 13 februari 2003

Jacob Wallenberg
Ordförande

Marcus Wallenberg

Gösta Wiking

Penny Hughes

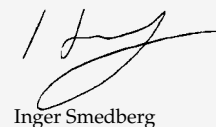

Urban Jansson

Ulf Jensen

Tuve Johannesson

Hans-Joachim Körber

Carl Wilhelm Ros

Inger Smedberg

Lars H Thunell
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ);
Organisationsnummer 502032-9081

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) för räkenskapsåret 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om

någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med bankrörelselagen, aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen samt balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 13 februari 2003

PricewaterhouseCoopers

Göran Jacobsson
Auktoriserad revisor

Peter Clemedtson
Auktoriserad revisor

Ulf Järlebro
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen förordnad revisor

Jacob Wallenberg

Lars H Thunell och Ulf Jensen

Hans-Joachim Körber

Inger Smedberg

Tuve Johannesson och Gösta Wiking

Penny Hughes och Carl Wilhelm Ros

Urban Jansson

Marcus Wallenberg

Lars Gustafsson

Göran Arrius

Ingrid Tegvald

STYRELSE

Av bolagsstämman valda ledamöter

Jacob Wallenberg^{1) 5) 6)}
Född 1956; invald 1997.

Ordförande

Vice ordförande i Investor, Atlas Copco, Electrolux, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt SAS. Ledamot i ABB, Svenskt Näringsliv och Nobelstiftelsen. Aktieinnehav: 148 902 aktier av serie A och 5 046 aktier av serie C.

Marcus Wallenberg

Född 1956; invald 2002.

Vice ordförande

Verkställande direktör Investor. Vice ordförande i Ericsson och Saab. Ledamot i AstraZeneca Plc, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och Stora Enso. Aktieinnehav: 101 276 aktier av serie A och 1 626 aktier av serie C.

Gösta Wiking^{2) 3) 7)}

Född 1937; invald 1997.

Vice ordförande

Ordförande i Mölnlycke Health Care, Tribon and Angiogenetics. Ledamot i Bong Ljungdahl, Karlshamn och XCounter. Aktieinnehav: 3 600 aktier av serie A.

Penny Hughes²⁾

Född 1959; invald 2000.

Ledamot i Vodafone, web-angel, Trinity Mirror och GAP Inc. Aktieinnehav: 0

Urban Jansson³⁾

Född 1945; invald 1996.

Ordförande i Plantagen och Proffice.

Ledamot i Addtech, Ahlstrom Corp, Anoto Group och Pyrosequencing.

Aktieinnehav: 8 000 aktier av serie A.

Tuve Johannesson

Född 1943; invald 1997.

Ordförande i Ecolan International A/S and Gorthon Lines, vice ordförande i Volvo Car Corporation. Ledamot i Cardo, IFS, Chumak Ukraine och Swedish Match. Aktieinnehav: 16 800 aktier av serie A.

Hans-Joachim Körber

Född 1946; invald 2000.

Dr.

Koncernchef i Metro AG.

Aktieinnehav: 0

Carl Wilhelm Ros^{3) 4)}

Född 1941; invald 1999.

Ordförande i Dahl International. Ledamot i NCC, INGKA (Ikea) Holding, LKAB, Bonnier samt Profilgruppen.

Aktieinnehav: 3 301 aktier av serie A och 26 aktier av serie C.

Lars H Thunell³⁾

Född 1948; invald 1997.

Fil. dr.

Verkställande direktör och Koncernchef

Ordförande i IBX AB. Ledamot i Akzo Nobel, b-business partners, Svenska Bankföreningen och Näringslivets

Börskommitté samt Stiftelsen Mentor.

Aktieinnehav: 9 000 aktier av serie A, 117 000

köpooptioner och 884 069 personaloptioner.

Av bolagsstämman vald suppleant

Lars Gustafsson

Född 1946; invald 2002.

Vice verkställande direktör och ställföreträdande koncernchef, stabschef, IT-chef samt chef för SEB Baltic & Poland.

Ledamot i VPC och Stockholmsmässan.

Aktieinnehav: 322 aktier av serie A, 8 250 köpooptioner

och 356 862 personaloptioner.

Av anställda utsedda ledamöter

Ulf Jensen

Född 1950; utsedd 1997 (1995).

Ordförande i Finansförbundets koncernklubb i SEB samt i Finansförbundets Regionala Klubb, Stockholm City. Aktieinnehav: 0

Inger Smedberg

Född 1949; utsedd 1998.

Ordförande i H & T Klubben och Vice ordförande

i Finansförbundets koncernklubb i SEB.

Aktieinnehav: 0

Av anställda utsedda suppleanter

Göran Arrius

Född 1959; utsedd 2002.

Ordförande Akademikerföreningen SEB.

Aktieinnehav: 0

Ingrid Tegvald

Född 1946; utsedd 2002.

Aktieinnehav: 391 aktier av serie A, 19 aktier av serie C.

¹⁾ Ordförande i styrelsens kreditutskott.

²⁾ Ordförande i styrelsens revisions- och compliance-kommitté.

³⁾ Ledamot i styrelsens kreditutskott.

⁴⁾ Ledamot i styrelsens revisions- och compliancekommitté.

⁵⁾ Ordförande i styrelsens kompensationskommitté.

⁶⁾ Vice ordförande i styrelsens kreditutskott.

⁷⁾ Ledamot i styrelsens kompensationskommitté.

Anders Rydin

Liselotte Hjorth

Fleming Carlborg

Lars Lundquist

Annika Bolin

Lars Gustafsson

Lars H Thunell

Harry Klagsbrun och Anders Mossberg

VERKSTÄLLANDE LEDNING

Lars H Thunell
Född 1948; anställd i SEB 1997; Fil. dr.
Verkställande direktör och Koncernchef
Styrelseordförande IBX AB. Ledamot i Akzo Nobel,
b-business partners, Svenska Bankföreningen och
Näringslivets Börskommitté samt Stiftelsen Mentor.
Aktieinnehav: 9 000 aktier av serie A, 117 000 köp-
optioner och 884 069 personaloptioner.

Lars Gustafsson
Född 1946; anställd i SEB 1982.
Vice VD och ställföreträdande koncernchef, stabschef,
IT-chef samt chef för SEB Baltic & Poland sedan 2001.
Ledamot i VPC och Stockholmsmässan.
Aktieinnehav: 322 aktier av serie A, 8 250 köp-
optioner och 356 862 personaloptioner.

Annika Bolin
Född 1962; anställd i SEB 1987.
Civilekonom.
Vice VD, chef för Corporate & Institutions sedan 2001
samt chef för Merchant Banking sedan 2000.
Ledamot i Ruter Dam och Invest in Sweden Agency (ISA).
Aktieinnehav: 353 922 personaloptioner.

Fleming Carlborg
Född 1956; anställd i SEB 1974.
Vice VD, chef för Nordic Retail & Private Banking sedan
2001.
Aktieinnehav: 2 148 aktier av serie A, 120 aktier av
serie C, 2 050 köpoptioner och 323 921 personal-
optioner.

Liselotte Hjorth
Född 1957; anställd i SEB 1983–97 samt från 1998.
Civilekonom.
Vice VD, koncernkreditchef sedan 1998.
Ledamot Svenska Revisionsakademien.
Aktieinnehav: 160 294 personaloptioner.

Harry Klagsbrun
Född 1954, anställd i SEB 2001.
Civilekonom och MBA.
Vice VD, chef för SEB Asset Management sedan 2001.
Aktieinnehav: 30 000 aktier av serie A samt
127 329 personaloptioner.

Lars Lundquist
Född 1948; anställd i SEB 1997.
Civilekonom och MBA.
Vice VD, chef för SEB Germany sedan 2000 samt VD
i SEB AG från 2001; Ekonomi- och finanschef (CFO)
från och med 1 januari 2003. Ledamot i Celtica.
Aktieinnehav: 0 aktier, 10 300 köpoptioner och
405 883 personaloptioner.

Anders Mossberg
Född 1952; anställd i SEB 1985.
Vice VD, chef för SEB Trygg Liv sedan 1997.
Ledamot i Sveriges Försäkringsförbund, Codan Link AS,
Financial Education AB.
Aktieinnehav: 7 008 aktier av serie A, 10 300 köpoptioner
och 363 720 personaloptioner.

Anders Rydin
Född 1945; anställd i SEB 1997.
Civilekonom.
Vice VD, ekonomi- och finanschef (CFO) från 1997 till och
med 31 december 2002; Rådgivare från och med januari
2003. Ledamot i Aktieförbundet och Cardo.
Aktieinnehav: 20 400 aktier av serie A, 20 600 köp-
optioner och 379 902 personaloptioner.

REVISORER

Av bolagstämman vald revisor

PriceWaterhouseCoopers
Göran Jacobsson
Född 1947; revisor i SEB sedan 1993.
Auktoriserad revisor, huvudsansvarig

Peter Clemedtson
Född 1956; revisor i SEB sedan 1993.
Auktoriserad revisor

Av Finansinspektionen förordnad revisor

Ulf Järlebro
Född 1947; revisor i SEB sedan 1999.
Auktoriserad revisor
BDO Feinstein Revision

Adresser

Huvudkontor

Koncernledning

Postadress: 106 40 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 8

Telefon: 08-763 80 00, 08-22 19 00 (direktionsväxel)

Divisioner och affärsområden

Nordic Retail & Private Banking

Postadress: 106 40 Stockholm

Besöksadress: Sergels Torg 2

Telefon: 08-763 50 00, 08-763 80 00

Corporate & Institutions

Merchant Banking

Postadress: 106 40 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 8

Telefon: 08-763 80 00

Enskilda Securities

Postadress: 103 36 Stockholm

Besöksadress: Nybrokajen 5

Telefon: 08-52 22 95 00

SEB Asset Management

Postadress: 106 40 Stockholm

Besöksadress: Sveavägen 8

Telefon: 08-788 60 00

SEB Trygg Liv

Postadress: 106 40 Stockholm

Besöksadress: Sergels Torg 2

Telefon: 08-785 10 00

SEB AG Group/German Retail & Mortgage Banking

Postadress: DE-603 25 Frankfurt am Main

Besöksadress: Ulmenstraße 30

Telefon: +49 69 25 80

SEB Baltic & Poland

Postadress: LV-1050 Riga

Besöksadress: Valnu St. 11

Telefon: +371 721 55 35

Skandinaviska Enskilda Banken (publ) AB:s organisationsnummer: 502032-9081

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålles onsdagen den 9 april 2003
klockan 12.30 på Cirkus, Djurgårdsslättan, Stockholm.

Kallelse till bolagsstämman publiceras i de större dagstidningarna i mars 2003. Av kallelsen framgår bland annat vilka ärenden som skall behandlas. Aktieägare som vill delta i stämman skall

- dels vara införd i den av VPC förda aktieboken senast fredagen den 28 mars 2003
- dels senast torsdagen den 3 april kl. 13.00 anmäla sig till banken – skriftligen till Koncernstab Juridik, KA 2, 106 40 Stockholm, på telefon kl. 9.00 –16.30, inom Sverige tel nr 020-23 18 18 och från utlandet tel nr +46 771 23 18 18 eller via Internet på bankens hemsida www.seb.net.

Utdelning

Styrelsens förslag till utdelning är 4:00 per aktie. Aktien handlas utan rätt till utdelning torsdagen den 10 april 2003. Som avstämningsdag för utdelning föreslås måndagen den 14 april 2003. Beslutar bolagsstämman i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC torsdagen den 17 april 2003.